

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD HVAR

URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA

P A I S

Prijedlog plana – studeni 2020.

HVAR - ZAGREB

APE

d.o.o. za arhitekturu, planiranje i ostale poslovne djelatnosti, ZAGREB

I. TEKSTUALNI DIO

I.0. Opći podaci o stručnom izrađivaču plana i odgovornom voditelju izrade

I.1. ODREDBE ZA PROVEDBU

TEMELJNE ODREDBE

Pojmovnik

1. UVJETI ODREĐIVANJA I RAZGRANIČAVANJA POVRŠINA JAVNIH I DRUGIH NAMJENA

- 1.1. Uvjeti za razgraničavanje površina
- 1.2. Oblici korištenja i uvjeti smještaja građevina
- 1.3. Uvjeti određivanja površina
 - 1.3.1. Mješovita namjena - pretežito stambena (M1)
 - 1.3.2. Javne zelene površine (Z1)
 - 1.3.3. Ostale zelene površine (Z)
 - 1.3.4. Površine infrastrukturnih sustava (IS)

2. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

3. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

4. UVJETI SMJEŠTAJA STAMBENIH GRAĐEVINA

- Uvjeti gradnje obiteljskih kuća
- Uvjeti gradnje stambeno-poslovnih građevina
- Uvjeti uređenja građevnih čestica
- Uvjeti arhitektonskog oblikovanja stambenih građevina
- Uvjeti gradnje pomoćnih građevina
- Uvjeti za osiguranje parkirališnih mjesta

5. UVJETI UREĐENJA ODNOSNO REKONSTRUKCIJE I OPREMANJA PROMETNE I KOMUNALNE MREŽE S PRIPADAJUĆIM GRAĐEVINAMA I POVRŠINAMA

- 5.1. Uvjeti gradnje prometne mreže
- 5.2. Mreža elektroničkih komunikacija
- 5.3. Energetski sustav
- 5.4. Vodnogospodarski sustav

6. UVJETI UREĐENJA JAVNIH ZELENIH POVRŠINA

7. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA I GRAĐEVINA I AMBIJENTALNIH VRIJEDNOSTI

- 7.1. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti
- 7.2. Mjere zaštite kulturno-povijesne baštine

8. POSTUPANJE S OTPADOM

9. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ

10. MJERE PROVEDBE PLANA

II. GRAFIČKI DIO

1. Korištenje i namjena površina

2. Prometna, ulična i infrastrukturna mreža

- 2.a. Promet
- 2.b. Elektroničke komunikacije i energetska sustava
- 2.c. Vodnogospodarski sustav

3. Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora

4. Način gradnje

Kartogram: Prijedlog parcelacije i strukture izgradnje (nije službeni dio plana)

III. – PRILOZI PLANA

III.1. OBRAZLOŽENJE PLANA

III.2. POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA

III.3. ZAHTJEVI I MIŠLJENJA *

III.4. IZVJEŠĆE O JAVNOJ RASPRAVI *

III.5. EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADE I DONOŠENJA PLANA *

III.6. SAŽETAK ZA JAVNOST *

* nije sastavni dio prijedloga plana

GRAD HVAR
UPU PAIS

I.

I.0.

**OPĆI PODACI O STRUČNOM IZRAĐIVAČU PLANA I
ODGOVORNOM VODITELJU IZRADE**

1. Izvod iz Sudskog registra
2. Suglasnost nadležnog Ministarstva
3. Rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata
4. Odluka o imenovanju odgovornog voditelja izrade nacrtu prijedloga plana

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

MBS:

080328334

OIB:

69581576028

EUID:

HRSR.080328334

TVRTKA:

2 APE d.o.o. za arhitekturu, planiranje i ostale poslovne djelatnosti

1 APE d.o.o.

SJEDIŠTE/ADRESA:

5 Zagreb (Grad Zagreb)
Ozaljska 61

PRAVNI OBLIK:

1 društvo s ograničenom odgovornošću

PREDMET POSLOVANJA:

1 02.01 - Šumarstvo
1 74.8 - Ostale poslovne djelatnosti, d. n.
1 * - Inženjering, izrada nacrt (projektiranje) zgrada, strojeva, investicijske dokumentacije, tehničke dokumentacije i tehnički nadzor
2 70 - POSLOVANJE NEKRETNINAMA
2 72 - RAČUNALNE I SRODNE DJELATNOSTI
2 * - stručni poslovi prostornog uređenja u svezi s izradom detaljnih planova uređenja i stručnih podloga za izdavanje lokacijskih dozvola
2 * - građenje, projektiranje i nadzor
2 * - usluge dizajna
2 * - kupnja i prodaja robe
2 * - obavljanje trgovačkog posredovanja u domaćem i inozemnom tržištu
3 * - Stručni poslovi prostornog uređenja u svezi s izradom svih stručnih poslova prostornog uređenja

OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:

6 Mirela Ćordaš, OIB: 88778707478
Zagreb, Dinarska 39
6 - član društva
6 Sandra Jakopec, OIB: 83004250503
Zagreb, Antuna Stipančića 16
6 - član društva

D004, 2020-02-20 09:39:03

Stranica 2 od 3

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

3 dipl.ing.arh. Mirela Ćordaš, OIB: 88778707478
Zagreb, Dinarska 39

1 - direktor

3 - zastupa društvo pojedinačno i samostalno

4 Sandra Jakopec, OIB: 83004250503

Zagreb, Antuna Stipančića 16

2 - direktor

4 - zastupa samostalno i pojedinačno

TEMELJNI KAPITAL:

1 20.000,00 kuna

PRAVNI ODNOSI:

Osnivački akt:

1 Akt o osnivanju usklađen sa ZTD-om 02.12.1995.god. i sastavljen u novom obliku kao Izjava.
2 Odlukom od 26.08.2002. izmijenjena je Izjava o uskladenju sa ZTD-om i to čl. 1. odredba o članovima društva, čl. 2. odredba o nazivu tvrtke, čl. 6. odredba o predmetu poslovanja. Izjava promijenila oblik u Društveni ugovor.
3 Odlukom od 03.11.2004. godine izmijenjen je pročišćeni tekst Društvenog ugovora i to članak 5. odredbe o predmetu poslovanja.
4 Odlukom članova društva od 28.12.2009. godine izmijenjen je Društveni ugovor od 03.11.2004. godine i to odredbe koje se odnose na sjedište i upravu u društvu. Društveni ugovor od 03.11.2004. godine u cijelosti se zamjenjuje novim tekstom koji se prilaže i ulaze u zbirku sudskih isprava.

OSTALI PODACI:

1 Subjekt je bio upisan kod Trgovačkog suda u Zagrebu na reg.ulošku broj 1-56902.

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA:

Pređano eu	God.	Za razdoblje	Vrsta izvještaja
18.03.19	2018	01.01.18 - 31.12.18	GFI-POD izvještaj

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0001 Tt-95/25636-4	23.08.2000	Trgovački sud u Zagrebu
0002 Tt-02/7419-4	13.11.2002	Trgovački sud u Zagrebu
0003 Tt-04/10862-4	16.12.2004	Trgovački sud u Zagrebu
0004 Tt-09/14904-2	12.01.2010	Trgovački sud u Zagrebu
0005 Tt-09/14904-3	27.01.2010	Trgovački sud u Zagrebu
0006 Tt-10/13573-2	30.11.2010	Trgovački sud u Zagrebu

D004, 2020-02-20 09:39:03

Stranica: 2 od 3

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
eu /	06.05.2009	elektronički upis
eu /	05.03.2010	elektronički upis
eu /	18.02.2011	elektronički upis
eu /	23.02.2012	elektronički upis
eu /	13.03.2013	elektronički upis
eu /	21.03.2014	elektronički upis
eu /	19.03.2015	elektronički upis
eu /	14.03.2016	elektronički upis
eu /	01.03.2017	elektronički upis
eu /	09.03.2018	elektronički upis
eu /	18.03.2019	elektronički upis

U Zagrebu, 20. veljače 2020.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GRADITELJSTVA
I PROSTORNOGA UREĐENJA
10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
Tel: 01/ 3782 444 Fax: 01/ 3772 822

**Uprava za prostorno uređenje,
pravne poslove i
programe Europske unije**

Klasa: UP/I-350-02/15-07/8
Urbroj: 531-05-16-3
Zagreb, 01. veljače 2016.

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, povodom zahtjeva APE d.o.o. iz Zagreba, Ozaljska 61, zastupanog po direktorici Mireli Čordaš, dipl. ing. arh., za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja, na temelju članka 9. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje („Narodne novine“, br. 78/15.), donosi

RJEŠENJE

I. **APE d.o.o. iz Zagreba, Ozaljska 61, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova izrade nacrtu prijedloga svih prostornih planova i nacrtu izvješća o stanju u prostoru svih razina** te obavljanje poslova u vezi s pripremom i donošenjem svih prostornih planova i izvješća o stanju u prostoru svih razina iz članka 2. stavka 1. točke 1. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja („Narodne novine“ br. 136/15.).

II. Pravna osoba iz točke I. izreke ovog rješenja dužna je jednom godišnje u mjesecu u kojem je izdana suglasnost dostaviti Ministarstvu dokumentaciju kojom se dokazuje da nisu prestali postojati uvjeti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja.

III. Suglasnost iz točke I. izreke ovoga rješenja ukinuti će se rješenjem ako pravna osoba prestane ispunjavati uvjete propisane za izdavanje suglasnosti, uvjete koji moraju biti ispunjeni prilikom izrade prostornih planova ili ako stručne poslove prostornog uređenja obavlja protivno Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, propisima donesenim na temelju tog Zakona ili protivno propisima kojima se uređuje područje prostornog uređenja.

Obrazloženje

APE d.o.o. iz Zagreba, Ozaljska 61, podnio je ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje svih stručnih poslova prostornog uređenja.

Podnositelj zahtjeva je uz zahtjev i tijekom postupka priložio sve dokaze propisane odredbom članka 4. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja:

1. fotokopiju rješenja o upisu u sudski registar kao dokaz da je APE d.o.o. iz Zagreba, registriran za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja te

2. dokaze da ima zaposlena dva ovlaštena arhitekta urbanista :
Mirelu Čordaš, dipl.ing.arh., ovlaštena arhitektica, br. ovl. 1860 i
Sandru Jakopec, dipl.ing.arh., ovlaštena arhitektica, br. ovl. 2754.

Za svaku od navedenih ovlaštenih arhitektica podnositelj zahtjeva priložio je:

- izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana,
- rješenja o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata, stručni smjer ovlaštenih arhitekata i
- uvjerenje o položenom stručnom ispitu za obavljanje poslova u graditeljstvu položenom prema propisima koji su važili do 1. listopada 2005., a koji se smatra stručnim ispitom za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja.

Odredbom članka 66. stavak 1. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju („Narodne novine“, br.78/15.) koji je stupio na snagu 25. srpnja 2015., propisano je da su komore dužne ustrojiti imenike ovlaštenih arhitekata urbanista, ovlaštenih voditelja građenja i imenike ovlaštenih voditelja radova u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu istog Zakona. Odredbom članka 5. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja propisano je da je zahtjevu potrebno priložiti rješenje o upisu u imenik ovlaštenih arhitekata urbanista. Međutim, kako Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista još nije ustrojen, te kako je odredbom članka 24. stavak 1. podstavak 1. Statuta Hrvatske komore arhitekata utvrđeno da osobe upisane u stručni smjer ovlaštenih arhitekata mogu pružati stručne usluge svih stručnih smjerova arhitekture, dokazom se smatraju gore navedeni prilozi.

Uvidom u navedenu dokumentaciju utvrđeno je da podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete za izdavanje zatražene suglasnosti.

Slijedom izloženog, a sukladno odredbi članka 96. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09.), riješeno je kao u točki I. izreke ovog rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 2. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, riješeno je kao u točki II. izreke ovoga rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 1. istog Zakona, riješeno je kao u točki III. izreke ovog rješenja.

Upravna pristojba u državnim biljezima u iznosu od 70,00 kn po Tar.br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, br. 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13, 40/14, 69/14, 87/14, 94/14) nalijepljena je na zahtjevu i poništena.

UPUTA O PRAVNOM LJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Zagrebu. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se navedenom Upravnom sudu predaje neposredno u pisanom obliku ili usmenički na zapisnik, ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. APE d.o.o. iz Zagreba, Ozaljska 61
n/p Mirela Čordaš, direktorica
2. Evidencija suglasnosti, ovdje
3. Spis, ovdje

APE d.o.o. za arhitekturu, planiranje i
ostale poslovne djelatnosti, Zagreb
O I B 6 9 5 8 1 5 7 6 0 2 8

APE

Zagreb, 20. veljače 2020.
Broj: 036/20-01

Temeljem članka 82. Zakona o prostornom uređenju (N.N. br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19)
izdaje se

RJEŠENJE

kojim se imenuje

NIKŠA BOŽIĆ, dipl. ing. arh.
ovlašteni arhitekt urbanist

za odgovornog voditelja na izradi *URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA PAIS.*

Poslovi i zadaci odgovornog voditelja po ovom rješenju traju do završetka projektnog zadatka.
Odgovorni voditelj je odgovoran za svaki dio nacrtu prijedloga dokumenta prostornog uređenja kao i
da su propisane dijelove izradili stručnjaci odgovarajuće struke.

Ovo rješenje izdano je na osnovi Rješenja o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista:

KLASA: UP/I-034-02/16-02/09

URBROJ: 505-04-16-02

Red. br. evidencije: **A-U 4** s danom upisa 11. veljače 2016. godine, izdanog od strane Hrvatske
komore arhitekata.

Direktorica:

APE
Mirela Čordaš, dipl.ing.arh.

Ozalijska 61/1. kat . 10000 Zagreb
T +385 1 3097 572 . F +385 1 3011 417
www.ape.hr . e-mail: ape-info@ape.hr

IBAN: HR4223600001101575943
Trgovački sud u Zagrebu, MBS 080328334
Temeljni kapital: 20.000,00 kn uplaćen u cijelosti
Članovi uprave: Mirela Čordaš i Sandra Jakopiec

REPUBLIKA HRVATSKA

HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA

Klasa: UP/I-034-02/16-02/09
Urbroj: 505-04-16-02
Zagreb, 12. veljače 2016.

Hrvatska komora arhitekata odlučujući o upisu NIKŠE BOŽIĆA, dipl.ing.arh., iz ZAGREBA - DUBRAVA, GJURE PREJCA 1 u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, na temelju članka 26. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju (Narodne novine broj 78/15), i članka 37. Statuta Hrvatske komore arhitekata (Narodne novine broj 140/15), po službenoj dužnosti donosi

RJEŠENJE

1. U **Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista** upisuje se **NIKŠA BOŽIĆ**, dipl.ing.arh., iz ZAGREBA - DUBRAVA, GJURE PREJCA 1, pod rednim brojem **4**, s danom upisa **11.02.2016.** godine.
2. Upisom u **Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista**, **NIKŠA BOŽIĆ**, dipl.ing.arh., stječe pravo na uporabu strukovnog naziva "**ovlašteni arhitekt urbanist**" i pravo na obavljanje stručnih poslova temeljem članka 47. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i članka 48. Statuta Hrvatske komore arhitekata, te pravo na pečat i iskaznicu ovlaštenog arhitekta urbanista.
3. Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, **NIKŠI BOŽIĆU**, dipl.ing.arh. Komora izdaje pečat i iskaznicu ovlaštenog arhitekta urbanista.
4. Danom pravomoćnosti ovog rješenja prestaje važiti rješenje Klasa: UP/I-350-07/08-01/3395 Urbroj: 314-01-07-1 od 07.07.2008. godine.
5. Žalba protiv ovog rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Obrazloženje

Hrvatska komora arhitekata po službenoj je dužnosti provela postupak upisa NIKŠE BOŽIĆA, dipl.ing.arh., iz ZAGREBA - DUBRAVA, GJURE PREJCA 1 u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista te utvrdila sljedeće:

- da je NIKŠA BOŽIĆ, dipl.ing.arh. upisan u Imenik ovlaštenih arhitekata – stručni smjer ovlašteni arhitekt urbanist temeljem rješenja Klasa: UP/I-350-07/08-01/3395 Urbroj: 314-01-07-1 od 07.07.2008. godine.

NIKŠA BOŽIĆ, dipl.ing.arh., je prema odredbama Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu bio upisan u Imenik ovlaštenih arhitekata – stručni smjer ovlašteni arhitekt urbanist i po toj osnovi obavljao poslove ovlaštenog arhitekta urbanista.

Prema odredbama Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju ustrojen je Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista kao zaseban Imenik.

Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, ovlašteni arhitekt urbanist stječe pravo na obavljanje stručnih poslova temeljem članka 47. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i članka 48. Statuta Hrvatske komore arhitekata.

Temeljem ovako utvrđenog činjeničnog stanja ispunjeni su uvjeti propisani u čl. 66. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju kojim je Hrvatska komora arhitekata bila dužna ustrojiti Imenik ovlaštenih arhitekta urbanista i sukladno tome provesti upis NIKŠE BOŽIĆA, dipl.ing.arh. u navedeni Imenik.

Slijedom ovako utvrđenog činjeničnog stanja predmetu je valjalo udovoljiti, te primjenom odredaba Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju, Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i Statuta Hrvatske komore arhitekata i gradnje riješiti kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja, u roku od 15 dana od dostave ovog rješenja.

Predsjednica Hrvatske komore arhitekata

Željka Jurković, dipl.ing.arh.

Dostaviti:

1. NIKŠA BOŽIĆ, ZAGREB - DUBRAVA, GJURE PREJCA 1
2. U Zbirku isprava Komore

GRAD HVAR
UPU PAIS

I.

TEKSTUALNI DIO

I.1.

ODREDBE ZA PROVEDBU

ODREDBE ZA PROVEDBU

Članak 1.

Članak 2.

Napomena: Ove odredbe za provedbu počinju člankom 3. zbog usklađenja s numeracijom odredbi za provedbu u Odluci o donošenju Urbanističkog plana uređenja.

TEMELJNE ODREDBE

Pojmovnik

Članak 3.

1. U smislu ovih odredbi za provedbu, izrazi i pojmovi koji se koriste imaju sljedeće značenje:

Građevina i njeni dijelovi:

1. *Građevina osnovne namjene* – građevina iste osnovne ili pretežite namjene unutar površine određene namjene utvrđene ovim Planom;
2. *Pomoćna građevina* je svaka građevina u funkciji građevine osnovne namjene na čijoj se građevnoj čestici nalazi (kao npr. garaže, spremišta, nadstrešnice, bazeni, kotlovnice, podzemni i nadzemni spremnici goriva za grijanje, vrtne sjenice, ljetne kuhinje i druge pomoćne građevine svrhe što služe redovnoj upotrebi osnovne građevine);
3. *Postojeća građevina* je građevina izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta i svaka druga građevina koja je prema ovom ili posebnom zakonu s njom izjednačena
4. *Obiteljska kuća* je građevina koja može imati najviše četiri stambene jedinice, a može sadržavati i poslovne prostore za tihe i čiste poslovne djelatnosti (uključivo i ugostiteljsko-turističku djelatnost - sobe ili apartmani) koji mogu zauzimati najviše 30% GBP-a .
5. *Stambeno-poslovne građevine* su građevine koje uz stambene sadržaje sadržavaju više od 30% GBP poslovnih djelatnosti (uključivo i ugostiteljsko-turističku djelatnost - sobe ili apartmani). Građevina može sadržavati najviše 400 m² poslovnog prostora odnosno najviše četiri ugostiteljsko-turističke smještajne jedinice.
6. *Slobodnostojeće građevine* – građevine koje sa svih strana imaju neizgrađeni prostor (vlastitu građevnu česticu ili javni neizgrađeni prostor);
7. *Dvojne građevine* – građevine koje su jednom svojom stranom prislonjene uz među građevne čestice, odnosno građevine uz čiju je jednu stranu moguća gradnja druge građevine, osim ako se radi o međi s prometnom površinom ili javnom zelenom površinom;
8. *Nadstrešnica* je građevina koja natkriva prostor (iznimno zatvorena s jedne strane kada se postavlja uz glavnu, pomoćnu građevinu, potporni zid ili među susjedne građevne čestice);
9. *Balkoni, lođe, istaci* su dijelovi građevine u višim etažama, konzolno izbačeni izvan gabarita nižih etaža, s time da balkoni predstavljaju otvorene dijelove građevine, lođe predstavljaju otvorene i natkrivene dijelove građevine, a istaci predstavljaju zatvorene dijelove građevine;
10. *Kat (K)* je dio građevine čiji se prostor nalazi između dva poda iznad prizemlja;
11. *Prizemlje (P)* je dio građevine čiji se prostor nalazi neposredno na površini, odnosno najviše 1,5 m iznad konačno uređenog i zaravnatog terena mjereno na najnižoj točki uz pročelje građevine ili čiji se prostor nalazi iznad podruma i/ili suterena (ispod poda kata ili krova);
12. *Suteren (S)* je dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja i ukopan je do 50% svoga volumena u konačno uređeni i zaravnani teren uz pročelje građevine, odnosno da je najmanje jednim svojim pročeljem izvan terena;

13. *Podrum (Po)* je dio građevine koji je potpuno ukopan ili je ukopan više od 50% svoga volumena u konačno uređeni zaravnani teren i čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja, odnosno suterena; Kada se garaža izvodi u podrumu građevine, otvorenost dijela pročelja podrumске etaže može biti samo u širini pristupne rampe, odnosno širine garažnih vrata;
14. *Potkrovlje (Pk)* je dio građevine čiji se prostor nalazi iznad zadnjega kata i neposredno ispod kosog ili zaobljenog krova. U potkrovlju se može planirati samo korisni prostor u jednoj razini;
15. *Visina građevine (V)* mjeri se (u metrima) od konačno zaravnanog i uređenog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjega kata, odnosno vrha nadozida potkrovlja, čija visina ne može biti viša od 1,2 m;
16. *Etažna visina građevine (E)* je najveći dozvoljeni broj etaža;
17. *Građevinska (bruto) površina zgrade (GBP)* je zbroj površina mjerenih u razini podova svih dijelova (etaža) zgrade (Po, S, Pr, K, Pk) određenih prema vanjskim mjerama obodnih zidova s oblogama, osim površine vanjskog dizala koje se dograđuje na postojeću zgradu, a koja se izračunava sukladno posebnim propisima;
18. *Rekonstrukcija građevine* je izvedba građevinskih i drugih radova na postojećoj građevini kojima se utječe na ispunjavanje temeljnih zahtjeva za tu građevinu ili kojima se mijenja usklađenost te građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađena (dograđivanje, nadograđivanje, uklanjanje vanjskog dijela građevine, izvođenje radova radi promjene namjene građevine ili tehnološkog procesa i sl.), odnosno izvedba građevinskih i drugih radova na ruševini postojeće građevine;
19. *Održavanje građevine* je izvedba građevinskih i drugih radova na postojećoj građevini radi očuvanja temeljnih zahtjeva za građevinu tijekom njezina trajanja, kojima se ne mijenja usklađenost građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađena;
20. *Zamjenska građevina* je nova građevina izgrađena na mjestu ili u neposrednoj blizini mjesta prethodno uklonjene postojeće građevine unutar iste građevne čestice, kojom se bitno ne mijenja namjena, izgled, veličina i utjecaj na okoliš dotadašnje građevine.
21. *Uklanjanje građevine ili njezina dijela* je izvedba radova razgradnje građevine ili njezina dijela s mjesta na kojem se nalazi, uključujući i gospodarenje zatečenim otpadom u građevini i na građevnoj čestici, te građevnog materijala i građevnog otpada nastalog razgradnjom građevine sukladno propisima koji uređuju gospodarenje otpadom, te dovođenje građevne čestice, odnosno zemljišta na kojemu se nalazila građevina u uredno stanje.

Gradnja građevina i smještaj na građevnoj čestici

22. *Građevna čestica* je u načelu jedna katastarska čestica čiji je oblik, smještaj u prostoru i veličina u skladu s prostornim planom te koja ima pristup na prometnu površinu sukladan prostornom planu, ako Zakonom nije propisano drukčije;
23. *Opremanje građevinskog zemljišta* je osiguranje uvjeta za građenje i priključivanje na komunalnu infrastrukturu kojim se omogućuje građenje i uporaba zemljišta u skladu s namjenom određenom ovim planom;
24. *Uređeno građevinsko zemljište* je dio građevinskog područja koje je opremljeno za građenje u skladu s ovim Planom;
25. *Građenje* je izvedba građevinskih i drugih radova (pripremni, zemljani, konstruktorski, instalaterski, završni, te ugradnja građevnih proizvoda, postrojenja ili opreme) kojima se gradi nova građevina, rekonstruira, održava ili uklanja postojeća građevina;
26. *Širina građevne čestice* jest udaljenost između granica građevne čestice okomitih na prometnu površinu na koju se građevna čestica priključuje, odnosno okomitih na regulacijsku crtu;.
27. *Gradivi dio građevne čestice* je površina građevne čestice na kojoj je moguć smještaj građevina, a određena je općim i posebnim uvjetima za uređenje prostora u pogledu najmanjih udaljenosti građevina od granica, odnosno međa građevne čestice;

28. *Regulacijska crta* je crta koja određuje granicu građevne čestice prema prometnoj površini, tj. crta povučena granicom koja razgraničuje površinu postojećeg prometnog koridora u dovršenim i pretežito dovršenim dijelovima naselja, odnosno površinu planiranog prometnog koridora u nedovršenim dijelovima naselja od površina građevnih čestica unutar ostalih namjena;
29. *Građevna crta* određuje položaj građevina u odnosu na regulacijsku crtu i predstavlja zamišljenu crtu na kojoj se obvezatno smješta najmanje 60% širine pročelja osnovne građevine;
30. *Koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig)* je odnos izgrađene površine zemljišta pod građevinama i ukupne površine građevne čestice, s time da se pod izgrađenom površinom zemljišta podrazumijeva vertikalna projekcija svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevina osim balkona, na građevnu česticu, uključivši terase, odnosno dijelove terasa u prizemlju građevine kada su iste, odnosno isti konstruktivni dio podruma ili kada kota gornjeg ruba njihove konstrukcije iznosi 0,6 m i više od kote uređenog terena. U koeficijent izgrađenosti uračunavaju se i površine bazena, kao pomoćne građevine sukladno posebnom propisu (do 100 m²), pomoćne građevine, građevine za prateće i zajedničke sadržaje te sportski tereni;
31. *Koeficijent iskorištenosti građevne čestice (kis)* je odnos ukupne građevinske bruto površine (GBP) i površine građevne čestice.

Prometna, komunalna i ulična mreža

32. *Infrastruktura* su komunalne, prometne, energetske, vodne, pomorske, komunikacijske, elektroničke komunikacijske i druge građevine namijenjene gospodarenju s drugim vrstama stvorenih i prirodnih dobara;
33. *Komunalna infrastruktura* su građevine namijenjene opskrbi pitkom vodom, odvodnji i pročišćavanju otpadnih voda, održavanju čistoće naselja, sakupljanju i obradi komunalnog otpada, te ulična rasvjeta, tržnice na malo, groblja, krematoriji i površine javne namjene u naselju;
34. *Osnovna infrastruktura* je građevina za odvodnju otpadnih voda prema mjesnim prilikama određenim prostornim planom i prometna površina preko koje se osigurava pristup do građevne čestice, odnosno zgrade;
35. *Prometna površina* je površina javne namjene, površina u vlasništvu vlasnika građevne čestice ili površina na kojoj je osnovano pravo služnosti prolaza u svrhu pristupa do građevne čestice;
36. *Površina javne namjene* je svaka površina čije je korištenje namijenjeno svima i pod jednakim uvjetima (javne ceste, nerazvrstane ceste, ulice, biciklističke staze, pješačke staze i prolazi, trgovi, tržnice, igrališta, parkirališta, groblja, parkovne i zelene površine u naselju, rekreacijske površine i sl.);
37. *Zaštitni koridor javnog, komunalnog ili drugog infrastrukturnog sustava* je pojas određen posebnim propisima unutar kojega nisu dozvoljeni zahvati u prostoru bez prethodnih uvjeta i drugih potvrda tijela ili osoba određenih posebnim propisima;
38. *Koridor ulice* je građevna čestica prometnice planirane ovim planom. Regulacijska crta građevnih čestica nalazi se na rubu koridora ulice.

Ostalo

39. *Plan, (ovaj) prostorni plan ili UPU* je Urbanistički plan uređenja Pais;
40. *Prostorni plan uređenja grada ili PPUG* je Prostorni plan uređenja Grada Hvara i njegove izmjene i dopune;
41. *Grad* je Grad Hvar;
42. *Posebni propis* je važeći zakonski ili podzakonski propis kojim se regulira područje pojedine struke iz konteksta odredbi;

43. *Tijelo i/ili osoba određena posebnim propisom* je tijelo državne uprave i/ili pravna osoba s javnim ovlastima određeni posebnim propisima, koji na temelju tih propisa sudjeluju svojim aktima, te posebnim uvjetima i potvrdama u postupcima građenja.

1. UVJETI ODREĐIVANJA I RAZGRANIČAVANJA POVRŠINA JAVNIH I DRUGIH NAMJENA

Članak 4.

1. Ovim UPU-om određene su sljedeće osnovne namjene površina:

M1	Mješovita namjena - pretežito stambena
Z1	Javne zelene površine
Z	Ostale zelene površine
IS	Površine infrastrukturnih sustava (prometne površine)
2. Razmještaj i veličina te razgraničenje površina određenih namjena prikazani su na kartografskom prikazu *1. Korištenje i namjena površina* u mj. 1:1000.

1.1. Uvjeti za razgraničavanje površina

Članak 5.

1. Detaljno razgraničavanje između pojedinih namjena površina, granice kojeg se grafičkim prikazom ne mogu nedvojbeno utvrditi, odredit će se iščitavanjem plana u digitalnom obliku. U razgraničavanju prostora granice se određuju u korist zaštite prostora te na principima jasnog vlasničkog razgraničenja sukladno stanju u katastarskom operatu i na terenu ali ne smiju ići na štetu površina javne namjene.

1.2. Oblici korištenja i uvjeti smještaja građevina

Gradnja građevina i zaštita okoliša

Članak 6.

1. Na području obuhvata UPU-a ne mogu se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili uporabom, posredno ili neposredno, ugrožavale život i rad ljudi u naselju, odnosno vrijednosti postojećeg okoliša naselja.
2. Prigodom planiranja, projektiranja i odabira pojedinih sadržaja i tehnologija moraju se osigurati propisane mjere zaštite okoliša (zaštita od buke, neugodnih mirisa, onečišćavanja zraka, zagađivanja podzemnih i površinskih voda i sl.) te isključiti one djelatnosti i tehnologije koje svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili potencijalno, ugrožavaju život i rad ljudi, odnosno vrijednosti iznad dozvoljenih granica utvrđenih posebnim propisima zaštite okoliša u naselju.
3. Građevine čija namjena nije u skladu s ovim UPU-om mogu se zadržati sve do trenutka privođenja planiranoj namjeni, ali je ne smiju onemogućavati.
4. Sve poljoprivredno zemljište u obuhvatu Plana, a koje je UPU-om određeno za drugu namjenu, može se do prenamjene i dalje koristiti na dosadašnji način.

Način i uvjeti gradnje građevina

Članak 7.

1. Uvjeti gradnje građevina određeni su planiranom namjenom površina i propisanim oblicima korištenja u odnosu na karakter područja na kojem se nalazi građevinska čestica, što je označeno na kartografskom prikazu *3. Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora*.
2. Predjeli s oznakom „sanacija građevina i dijelova naselja“ su izgrađeni dijelovi naselja u kojima se omogućava poboljšanje kvalitete građevnog fonda dovršenjem postojećih i uvođenjem novih sadržaja. Omogućeni su zahvati sanacije, održavanja, promjene stanja građevina, uklanjanja

postojećih građevina, rekonstrukcije, dogradnje, izgradnja zamjenskih građevina te nova gradnja u skladu s uvjetima ovoga Plana.

3. U predjelima s oznakom „nova gradnja“ omogućuje se nova gradnja u skladu s uvjetima iz ovoga Plana.

Oblik i veličina građevne čestice te prometni pristup

Članak 8.

1. Građevna čestica mora imati veličinu, površinu i oblik koji omogućava njeno funkcionalno i racionalno korištenje i gradnju u skladu s odredbama ovoga plana. Iznimno, dopušta se odstupanje od propisane veličine građevne čestice do 10%, ako je čestica smanjena radi formiranja čestice za javnu prometnicu.
2. Građevna čestica mora se nalaziti na uređenom građevinskom zemljištu, uz sagrađenu prometnu površinu preko koje se osigurava pristup do građevne čestice, s osiguranim parkirališnim prostorom te s mogućnošću priključenja na infrastrukturu vodoopskrbe, elektroopskrbe, elektroničkih komunikacija i imati riješenu odvodnju otpadnih voda.
3. Iznimno, građenje se može dopustiti i na neuređenom građevinskom zemljištu ukoliko je Grad preuzeo obvezu izvedbe prometne i osnovne infrastrukture planirane ovim Planom i ukoliko su izvedeni barem zemljani radovi na izgradnji istih.
4. Gradnja se iznimno može omogućiti i na česticama koje imaju pristup na postojeće prometne površine koje nisu još rekonstruirane u punom planiranom profilu ukoliko je kolnik te prometnice izveden s tvrdim zastorom i najmanje širine 5,5 m te ukoliko je prometnica spojena na širu prometnu mrežu naselja.
5. Na građevnu česticu se u pravilu izvodi samo jedan prometni pristup s prometne površine koji mora biti najmanje širine 5,5 m, a najveće širine 6 m.

Gradnja građevina i smještaj na građevnoj čestici

Članak 9.

1. Gradivi dio građevne čestice je površina građevne čestice na kojoj je moguć smještaj građevina, a određena je općim i posebnim uvjetima za uređenje prostora u pogledu najmanjih udaljenosti građevina od granica, odnosno međa građevne čestice;
2. Površine za izgradnju građevina osnovne namjene te građevni pravci prikazani su na kartografskom prikazu 4. *Način gradnje*.
3. Na jednoj građevnoj čestici može se graditi jedna stambena ili stambeno-poslovna građevina ili poslovna građevina namijenjene za tihe i čiste gospodarske djelatnosti. Pored njih moguća je gradnja pomoćnih građevina koje čine funkcionalnu cjelinu s osnovnom građevinom (spremišta i garaže, ljetne kuhinje, sjenice).
4. Sadržaji sekundarne namjene iz prethodnog stavka mogu se ostvariti korištenjem zasebne građevine, dijela građevine, zasebne čestice ili dijela čestice uz uvjet da ove aktivnosti ne stvaraju buku i na drugi način ne ometaju primarnu funkciju.

Smještaj građevina na javnim površinama

Članak 10.

1. Građevine koje se po svojoj namjeni postavljaju na javnu površinu (kiosci, ormarići infrastrukturnih sustava i sl.) mogu se postavljati na temelju posebne odluke Grada.
2. Za građevine koje se postavljaju na javne površine ne formiraju se građevne čestice, nego se postavljaju na građevnu česticu javne površine.

1.3. Uvjeti određivanja površina

1.3.1. Mješovita namjena - pretežito stambena (M1)

Članak 11.

1. Površine mješovite pretežito stambene namjene (M1) namijenjene su izgradnji stambenih građevina – obiteljskih kuća i stambeno-poslovnih građevina.
2. I obiteljske kuće i stambeno-poslovne građevine mogu sadržavati dio prostora namijenjen poslovnim djelatnostima prema uvjetima ovoga Plana.
3. Unutar područja mješovite namjene – pretežito stambene (M1) uz stambenu namjene dozvoljene su i sljedeće djelatnosti:
 - pružanje osobnih usluga (intelektualne usluge, zdravstvene, terapijske, njega tijela i sl.).
 - trgovina,
 - zanatstvo, tihi obrti i osobne usluge,
 - obrti, uz uvjet da ne ometaju primarnu (stambenu) namjenu;
 - manje ambulante i zdravstvene usluge,
 - ugostiteljski objekti iz skupine restorani i barovi (osim disco kluba).
4. Sadržaji poslovnih djelatnosti mogu zauzimati do 30% BRP-a obiteljske kuće odnosno do najviše 400 m² poslovnog prostora stambeno-poslovne građevine.
5. Na površinama mješovite namjene ne mogu se smještavati proizvodne građevine, skladišta i drugi sadržaji koji zahtijevaju intenzivan promet ili na drugi način ometaju primarnu namjenu.

1.3.2. Javne zelene površine (Z1)

Članak 12.

1. Sustav javnih zelenih površina naselja obuhvaća planirane hortikulturno uređene parkovne površine naselja.
2. Na prostorima javnih zelenih površina nije dozvoljena gradnja zgrada namijenjenih životu i radu ljudi.
3. Na prostorima koji se uređuju kao javne zelene površine dozvoljena je izgradnja staza, izvedba raznih vrsta popločenja, uređenje dječjih igrališta i sportskih igrališta, uređenje fontana i drugih vodenih elemenata te postava elemenata urbane opreme (klupe, rasvjeta, ograde i sl.).
4. Uz sportska igrališta nije dozvoljena izgradnja popratnih sadržaja (svlačionice, klupski prostori), osim uređenja tribina koje moraju biti krajobrazno uklopljene u prirodni teren.
5. Na javnim zelenim površinama i ostalim zelenim površinama moguća je izgradnja pješačkih i biciklističkih staza i odmorišta te infrastrukturnih građevina i poteza. Dijelovi površina određenih za drugu osnovnu namjenu mogu se uređivati kao parkovne i zelene površine.

Članak 13.

1. Prilikom izvedbe javnih zelenih površina treba se pridržavati važećih propisa o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprječavanje urbanističko-arhitektonskih barijera u urbanističkom planiranju i projektiranju.
2. Javne zelene površine planirane su na prostorima na kojima postoje ostaci suhozidne gradnje što je prikazano na kartografskom prikazu 3. *Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora*. Suhozidnu je gradnju potrebno u najvećoj mjeri sačuvati i uklopiti u cjelovito krajobrazno uređenje prostora.

1.3.3. Ostale zelene površine (Z)

Članak 14.

1. Ostale zelene površine (Z) planirane su na rubnim prostorima naselja i služe kao zaštitno zelenilo stambenih predjela od prometnih površina. Na ovom dijelu predviđen je prirodni prostor sa što manje intervencija u okoliš. Preporuča se u najvećoj mogućoj mjeri očuvati strukture suhozida koji proizlaze iz tradicijskog poljoprivrednog krajolika.
2. Na prostorima „ostalih zelenih površina“ moguće je uređenje javnih prostora (parkovi, šetnice, odmorišta, dječja i manja sportska igrališta) prema uvjetima koji vrijede za javne zelene površine.
3. Iznimno, na zelenoj površini u jugozapadnom dijelu naselja moguća je izgradnja prometnog spoja prema ulici Ante Martinolića ukoliko bi isto bilo omogućeno u nastavku (unutar obuhvata postojećeg DPU-a Ograde).
4. Iznimno, planirana zelena površina u sjevernom dijelu obuhvata, označena kao Z*, može se koristiti kao prometnica (prometni pristup) do dovršetka planirane prometne mreže.

1.3.4. Površine infrastrukturnih sustava (IS)

Članak 15.

1. Površine infrastrukturnih sustava su površine na kojima se mogu graditi uređaji i građevine infrastrukture na posebnim prostorima i građevnim česticama te linijske i površinske građevine za promet.
2. Unutar prostora UPU-a definirane su ili rezervirane površine, koridori i lokacije za površine prometnih i ostalih infrastrukturnih sustava.
3. Površine infrastrukturnih sustava mogu se uređivati i unutar prostora određenih za druge pretežite namjene, ali moraju proizlaziti iz potrebe osnovne namjene.

2. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 16.

1. U obuhvatu Plana nije dozvoljena izgradnja građevina isključivo gospodarskih djelatnosti na zasebnim česticama.
2. Sadržaji gospodarskih djelatnosti mogu se graditi u sklopu obiteljskih kuća i stambeno-poslovnih građevina na površinama mješovite namjene (M1). Uvjeti za izgradnju poslovnih sadržaja u sklopu građevina stambene (i stambeno-poslovne) namjene navedeni su u dijelu odredbi gdje su propisani uvjeti i način gradnje stambenih građevina.
3. Gospodarski sadržaji koji se mogu graditi u sklopu stambeno-poslovnih građevina su sadržaji za tihe i čiste djelatnosti kao što su trgovačka namjena, uslužna (frizerski, krojački, postolarski, fotografski i slični uslužni sadržaji), ugostiteljsko-turistički sadržaji te uredi i slično.
4. Bučne i potencijalno štetne djelatnosti kao što su proizvodni pogoni, automehaničarske i proizvodne radionice, limarije, lakirnice, bravarije, kovačnice, proizvodnja betonske galanterije, betonare, pilane, stolarije, klaonice, prodaja građevinskog materijala, ugostiteljske djelatnosti s glazbom i sl. ne mogu se graditi u obuhvatu Plana.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 17.

1. U obuhvatu plana nisu rezervirani prostori namijenjeni isključivo za izgradnju građevina društvenih djelatnosti.

2. Sadržaji javnih i društvenih djelatnosti mogu se graditi u predjelima mješovite namjene (M1) kao građevine na zasebnim česticama ili kao dio sadržaja primarno stambene namjene. U pogledu uvjeta gradnje primjenjuju se opći uvjeti za izgradnju građevina pretežite namjene (stambeno-poslovne) na predmetnom području odnosno gradnja građevina javne i društvene namjene na zasebnim građevnim česticama treba biti tako koncipirana da:
 - u pogledu uvjeta uređenja budu primijenjeni uvjeti smještaja i načina gradnje koji su propisani za osnovne građevine unutar površine pretežite namjene (M1);
 - da se na građevnoj čestici osiguraju potrebne parkirališne površine sukladno normativima iz PPUG Hvara za javnu i društvenu namjenu;
 - da se građevina izvede u skladu s posebnim propisima koji se odnose na sprječavanje arhitektonskih barijera i pristupačnost, tako da nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

4. UVJETI SMJEŠTAJA STAMBENIH GRAĐEVINA

Članak 18.

1. Stambene građevine mogu se graditi u obliku obiteljskih kuća ili stambeno-poslovnih građevina.
2. Obiteljske kuće mogu se graditi kao slobodnostojeće ili dvojne (poluugrađene).
3. Stambeno-poslovne građevine mogu se graditi kao slobodnostojeće građevine.

Uvjeti gradnje obiteljskih kuća

Članak 19.

1. Najmanja površina građevne čestice za izgradnju obiteljske kuće iznosi:
 - za slobodnostojeće građevine - 500 m²,
 - za poluugrađene građevine - 400 m².
2. Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig) iznosi 0,30 za slobodnostojeće građevine odnosno 0,35 za dvojne građevine.
3. Najveći dozvoljeni koeficijent iskorištenosti građevne čestice (kis) iznosi za slobodnostojeće građevine 0,8 a za dvojne 1,0.
4. Tlocrtna površina slobodnostojeće građevine ne može biti veća od 200 m², a dvojne 250 m² ukupno.
5. Najmanja tlocrtna površina građevine iznosi 60 m².
6. Najveća visina obiteljske kuće može biti Po/S+Pr+1+Pk odnosno najviše 7,5 m od najniže kote uređenog terena uz građevinu do razine gornje ploče zadnje etaže.
7. U sklopu potkrovlja može biti samo jedna etaža.
8. Građevine osnovne namjene mogu se graditi na najmanjoj udaljenosti 5 metara od regulacijskog pravca, osim ako je to drukčije prikazano u grafičkom dijelu plana. Građevni pravci prikazani su na kartografskom prikazu 4. *Način gradnje*.
9. Najmanja udaljenost građevine osnovne namjene od ostalih međa građevne čestice mora biti jednaka ili veća od H/2 (pri čemu H označava visinu građevine u metrima), ali ne manje od 4 m.
10. Ako se na pročelju građevine gradi balkon, loggia ili prohodna terasa njihov vanjski rub mora biti udaljen najmanje 3 m od ruba susjedne čestice.

Uvjeti gradnje stambeno-poslovnih građevina

Članak 20.

1. Za gradnju stambeno poslovne ili poslovne građevine minimalna površina građevne čestice iznosi 800 m².
2. Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig) iznosi 0,30.
3. Najveći dozvoljeni koeficijent iskorištenosti građevne čestice (kis) iznosi 0,8.
4. Najveća dopuštena tlocrtna površina građevine iznosi 250 m².
5. Najmanja tlocrtna površina građevine iznosi 60 m².
6. Najveća visina građevine može biti Po/S+Pr+1+Pk odnosno najviše 7,5 m od najniže kote uređenog terena uz građevinu do razine gornje ploče zadnje etaže.
7. U sklopu potkrovlja može biti samo jedna etaža.
8. Građevine osnovne namjene mogu se graditi na najmanjoj udaljenosti 5 metara od regulacijskog pravca osim ako je to drukčije prikazano u grafičkom dijelu plana. Građevni pravci prikazani su na kartografskom prikazu 4. *Način gradnje*.
9. Najmanja udaljenost građevine osnovne namjene od ostalih međa građevne čestice mora biti jednaka ili veća od H/2 (pri čemu H označava visinu građevine u metrima), ali ne manje od 4 m.
10. Ako se na pročelju građevine gradi balkon, loggia ili prohodna terasa njihov vanjski rub mora biti udaljen najmanje 3 m od ruba susjedne čestice.

Uvjeti uređenja građevnih čestica

Članak 21.

1. Građevna čestica namijenjena pretežito stanovanju uređuje se u skladu s okolnim ambijentom, i uz upotrebu autohtonog zelenila.
2. Teren oko građevina, potporni zidovi, terase i sl. moraju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, da prate nagib terena i da se ne promijeni prirodno otjecanje vode na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Izgradnja potpornih zidova (podzida) dozvoljava se samo prema postojećim okolnim prilikama. Osnovni materijal za izvedbu potpornih zidova je kamen.
3. Kod izgradnje potpornoga zida uz javnu površinu, završna ploha zida ne smije biti u betonu već se mora obložiti kamenom u maniri suhozida.
4. Najmanje 25% površine čestice mora biti uređeno kao zelena, u potpunosti upojna površina, i u to se ne računaju tzv. „travne rešetke“ kojima se popločavaju parkirne i druge hodne površine.
5. Ograde pojedinačnih građevnih čestica mogu se izvoditi do najviše 1,5 m visine s ulične strane, odnosno 2 m na granicama susjednih čestica, u kombinaciji kamena s metalom ili zelenilom, ili kao ograde od punog zelenila. Ukoliko ograda služi i kao potporni zid, onda se dio koji funkcionira kao potporni zid izrađuje od betona u kombinaciji sa kamenom na vidljivoj strani zida, a nad njim se izvodi ograda maksimalne visine 120 cm. Maksimalna visina potpornog zida iznosi 2 m, a u slučaju da se iza potpornog zida planira garaža ili pomoćne prostorije iznosi 3,5 m.
6. Na građevnoj čestici moguće je urediti prostor s otvorenim ložištem, roštiljem ili kaminom, na minimalnoj udaljenosti od susjednih čestica od 3,0m.
7. Nije dozvoljena izgradnja parkirališta na čestici duž javne prometne površine na način da se na parkirna mjesta pristupa izravno s prometnice, već je parkiralište na čestici potrebno izvesti s jednim kolnim priključkom na prometnu površinu (iznimno su dozvoljena dva kolna priključka u slučaju stambeno-poslovnih građevina).

Uvjeti arhitektonskog oblikovanja stambenih građevina

Članak 22.

1. Prostor UPU-a Pais je neizgrađeni prostor te je u pogledu oblikovanja građevina moguć suvremeni oblikovni jezik uz poštivanje općih načela graditeljstva koje proizlazi iz konteksta lokalnog prostora.
2. Prihvatljive su kreativne suvremene eksplikacije koje uvažavaju postojeći tehnološki trenutak i potencijal autora vodeći računa o prostorno-urbanom kontekstu. U oblikovanju je moguće krenuti i od ambijentalnih vrijednosti, nadopunjujući ih, ovisno o invenciji autora, primjenom bilo regionalnog, bilo općega suvremenog arhitektonskog jezika građenja.
3. Suvremeni arhitektonski izraz ne smije se svesti na kopiju inozemnih uzora nego bi morao biti kreativna interpretacija mogućnosti vezana uz kontekst u kojemu nastaje.
4. Osnovni volumeni građevine moraju biti oblikovani u duhu tradicijskog graditeljstva što podrazumijeva graditeljstvo čistih geometrijskih tijela. Kuća pravokutnog tlocrta oblikuje se kao čisti kvadar zaključen dvovodnim krovijem sa zabatima. Elementi kompozicije koji izlaze van ravnine pročelja rješavaju se kao dodaci na plohu pročelja ili krovijem (balkoni, luminari itd.) pri čemu kuća ne smije izgubiti osobine čistog i zatvorenog geometrijskog tijela.
5. U pogledu oblikovanja propisuju se sljedeći uvjeti:
 - građevine trebaju pratiti slojnice terena svojom izduženom stranom;
 - potrebno je izbjegavati tlocrtne forme kvadratičnog oblika; preporučuju se zgrade tlocrta pravokutnog oblika, omjera stranica otprilike 2:3;
 - nisu dozvoljeni razvedeni tlocrtni oblici građevina;
 - pročelje može biti žbukano (produžna ili vapnena žbuka) ili od kamena;
 - ukoliko je pročelje žbukano, boja može biti bijela, svijetli oker ili u drugim svijetlim nijansama iz palete prirodnih boja oker i crvene proizašlih iz nijansi oker ili crvene cigle;
 - nije dozvoljeno oblaganje zidova tankim kamenim pločama;
 - ukoliko se izvodi kameno pročelje, oblaganjem moraju biti obuhvaćeni volumeni a ne pojedinačne plohe. Potrebno je koristiti tradicionalne načine obrade kamena, odnosno suvremene interpretacije istih, bez isticanja fuga u drugoj boji i bez korištenja završne obrade kamena tipa bunje (bunjice). Oblaganje i gradnja kamenom izvodi se u horizontalnom ravnom vezu s istom visinom kamena.
 - ukoliko se izvode kosa krovijem izvodi ih kao dvostrešna, tradicionalnog nagiba (25° - 35°); ne dozvoljavaju se četverostrešni oblici krovova;
 - sljeme krova postavlja se okvirno u smjeru istok-zapad odnosno prati glavne slojnice terena;
 - u pravilu se mora koristiti crijep crvene boje (kupa kanalicu ili utoreni crijep - francuzica), a zabranjuju se pokrovi od salonita ili valovitog lima. U krovnoj plohi mogu se postaviti luminari ili abaini, koji se postavljaju u srednjoj trećini krovne plohe, simetrično u prozorskim osima ili u osima praznih ploha između prozorskih osi.
 - visina luminara ne može prelaziti sljeme krova. Vijenac građevine se formira na sjecištu fasade i krovne plohe građevine i mora biti kontinuiran, osim u slučaju kada su luminari postavljeni na pročelju građevine.
 - krovijem ne smije imati strehu te vijenac krova može biti maksimalno 25 cm istaknut od ruba pročelja građevine, a na zabatu 10 cm.
 - prema jednoj strani građevine sve krovne plohe moraju imati isti nagib. Nisu dopušteni vertikalni lomovi u krovnoj plohi. Kod krova nad složenim tlocrtom linija vijenca mora ležati u istoj horizontalnoj ravnini (minimalno odstupanje je dopušteno jedino iznad stubišnog prostora);
 - u slučaju gradnje građevine s ravnim krovom moguća je gradnja uvučenog nadgrađa. Gornji rub ogradne terase ne smije prelaziti zadanu maksimalnu visinu građevine, a kut što ga zatvara najviša točka vanjskog ruba nadgrađa i rub ravnog krova (na sve četiri strane građevine) ne smije biti veći od 22° ;
 - nisu dozvoljeni balkoni duž cijelog pročelja – balkoni, ukoliko se izvode, mogu zauzeti najviše 1/3 duljine pročelja. Na zabatnim stranama ne dozvoljava se natkrivanje balkona armiranobetonskom pločom;
 - preporuka je da prozori budu pravokutnog oblika, vertikalno položeni;
 - vanjska stubišta u pravilu se grade za pristup do prve etaže građevine. Ne dozvoljava se gradnja vanjskih stubišta za pristup do ostalih katova građevine, ukoliko to pad terena ne omogućava;

- sve nove funkcionalne elemente (satelitske antene, vanjske jedinice klima uređaja) treba sakriti na način da ne budu vidljivi iz glavnih vizura,

Uvjeti gradnje pomoćnih građevina

Članak 23.

1. Unutar predjela mješovite – pretežito stambene namjene (M1), na građevnim česticama se uz osnovnu zgradu, u sklopu zadanih (i ukupnih) vrijednosti koeficijenta izgrađenosti građevne čestice, mogu graditi pomoćne zgrade koje služe za redovitu uporabu osnovne zgrade.
2. Uz stambene građevine na istoj čestici mogu se graditi i pomoćne građevine (drvarnice, spremišta, garaže, sjenice, ljetne kuhinje, bazeni) i to:
 - u sklopu stambene građevine,
 - odvojeno od stambene građevine uz minimalnu udaljenost od ruba građevne čestice 3m,,
 - uz susjednu među uz uvjet da je granični zid izveden od vatrootpornog materijala, da se na istom ne izvode otvori, te da se odvod vode s krova riješi na vlastitoj čestici, ako susjed gradi pod istim uvjetima ili ako je građevina ukopana u teren i ne ometa korištenje susjedne čestice.
3. Garaže je moguće graditi na udaljenosti od najmanje 3m od ruba kolnika ukoliko se takvom izgradnjom ne ugrožava sigurnost prometa.
4. Otvorene bazene je moguće smjestiti uz rub građevne čestice, uz uvjet da je susjedna čestica negradiva.
5. Površina pomoćne građevine uračunava se u površinu izgrađenosti čestice. Visina pomoćne građevine koja se gradi odvojeno je maksimalno P, odnosno 3 m od najniže kote uređenog terena uz građevinu do gornjeg ruba vijenca. Pomoćne građevine mogu se i ukopati.
6. Krovništa pomoćnih građevina mogu biti ravna i kosa (jednostrešna ili dvostrešna) s nagibom i pokrovom koji je u skladu s pokrovom osnovne građevine. Krovna voda mora se slijevati na vlastitu građevnu česticu.
7. Materijalima i oblikovanjem pomoćne građevine moraju biti usklađene s osnovnom građevinom uz koju se grade.
8. Osim pomoćne građevine, na građevnoj čestici osnovne zgrade se mogu graditi i druge pomoćne građevine te uređenja koja služe za redovitu uporabu osnovne zgrade:
 - pretežito podzemne (ukopane) pomoćne građevine (spremnici ukapljenog plina ili nafte) ako im visina osnovnog volumena (osim povišenog okna/otvora) ne prelazi 1 m od najniže točke okolnog zaravnatog terena.
 - ograde, pergole (brajde, odrine), ognjišta, prostor za odlaganje kućnog otpada, parterna uređenja (staze, platoi, parkiralište, stube), potporni zidovi i sl.

Uvjeti za osiguranje parkirališnih mjesta

Članak 24.

1. Normativi za broj parkirališnih mjesta po pojedinim namjenama zgrada navedeni su u *Poglavlju 5.1. Uvjeti gradnje prometne mreže ovih Odredbi.*
2. Parkirališni prostor se osigurava na građevnoj čestici, a može se smjestiti i u dijelu građevine, uključujući podrumsku etažu.
3. Nije dozvoljen smještaj više parkirnih mjesta na čestici na način da se na njih pristupa izravno s prometnice.
4. U slučaju kosog terena i izgradnje potpornog zida prema ulici, koji je rezultat rješenja javno prometne površine, omogućava se gradnja garaža i pomoćnih prostorija iza potpornog zida, što se računa kao podrumski etaža. U tom slučaju maksimalna visina podrumski etaže može iznositi 3,5 m do kote vrha potpornog zida, mjereno od srednje kote javno prometne površine uz česticu. Ulazna rampa u podrum neće se smatrati najnižom kotom terena uz građevinu. Unutar potpornog zida moguće je

formirati ulazni otvor širine maksimalno 2,5 m. Ne mogu se planirati prozori ili drugi otvori osim ulaznog.

5. UVJETI UREĐENJA ODNOSNO REKONSTRUKCIJE I OPREMANJA PROMETNE I KOMUNALNE MREŽE S PRIPADAJUĆIM GRAĐEVINAMA I POVRŠINAMA

Članak 25.

1. Izgradnja građevina i uređaja komunalne infrastrukturne mreže mora biti u skladu s propisanim općim i posebnim uvjetima za ove vrste građevina i razrađivati će se odgovarajućom stručnom dokumentacijom.
2. Pri projektiranju i izvođenju građevina i uređaja infrastrukture potrebno se pridržavati posebnih propisa, kao i propisanih udaljenosti od ostalih infrastrukturnih građevina i uređaja te, ukoliko je to propisano, pribaviti suglasnosti tijela ili tvrtki s posebnim ovlastima određenim posebnim propisima.
3. Detaljno određivanje trasa i lokacija građevina infrastrukture utvrđuje se idejnim rješenjem, odnosno aktima provedbe dokumenata prostornog uređenja, vodeći računa o konfiguraciji tla, vlasničkim odnosima, posebnim uvjetima i drugim okolnostima na terenu. U odnosu na ucrtane trase i lokacije građevina infrastrukture u grafičkom dijelu UPU-a u postupku izrade projektne dokumentacije dozvoljene su odgovarajuće prostorne prilagodbe proizišle iz predloženog projektnog rješenja. Promijenjena rješenja ne smiju promijeniti osnovni koncept planiranog infrastrukturnog sustava. Na promijenjena rješenja potrebno je prikupiti suglasnost od nadležne pravne osobe s javnim ovlastima.
4. Građevine i linijski potezi infrastrukture mogu se graditi i unutar prostora određenih za druge pretežite namjene.

Članak 26.

1. Sve prometne površine na koje postoji neposredan pristup s građevnih čestica ili su uvjet za formiranje građevnih čestica, moraju se projektirati, graditi i uređivati na način da se omogući vođenje ostalih vodova infrastrukture (vodovod, odvodnja, elektroenergetska i mreža elektroničkih komunikacija).
2. Prilaz s građevne čestice na prometnu površinu treba odrediti tako da se ne ugrožava promet na prometnici. Načelni smjerovi priključka na prometnu i komunalnu infrastrukturu prikazani su na kartografskom prikazu 4. *Način gradnje*.
3. Priključivanje građevina na infrastrukturne mreže obavlja se na način propisan od nadležnog regulatora odnosno distributera.

Članak 27.

1. Građevine infrastrukturnih sustava (trafostanice, udaljeni pretplatnički stupnjevi elektroničkih komunikacija i slično) smještaju se na zasebnim česticama.
2. Zasebne čestice za infrastrukturne građevine mogu se formirati u svim namjenama osim na koridorima prometnica i u namjeni javnih zelenih površina (Z1), osim u slučaju kad je to predviđeno integralnim projektom javne zelene površine.
3. Građevne čestice za građevine infrastrukturnih sustava moraju imati riješen prometni pristup. Prilikom njihovog formiranja ne primjenjuju se uvjeti o minimalnoj veličini građevne čestice, minimalnoj udaljenosti od ruba čestice te one mogu imati minimalnu površinu jednaku tlocrtnoj površini građevine.
4. Ukoliko se građevine iz stavka 1. ovog članka postavljaju na javnu površinu ne mora se formirati posebna građevna čestica.

5.1. Uvjeti gradnje prometne mreže

Članak 28.

1. Ovim Planom određen je sustav i hijerarhija ulične i prometne mreže te su u skladu s time osigurane širine planskih koridora prometnica, odnosno javnih ulica.
2. Prometnice osnovne mreže prikazane su na kartografskom prikazu *Prometna, ulična i infrastrukturna mreža - 2.a. Promet* i definirane su osima i planskim koridorima prometnice koji su prikazani na grafičkom prilogu u obliku karakterističnog poprečnog profila prometnice.
3. Od planom definiranih trasa prometnica može se odstupiti po horizontalnoj i vertikalnoj osi, ako se idejnim projektom prometnice ustanovi potreba prilagođavanja trase tehničkim uvjetima ili vlasničkim odnosima na terenu. Osnovna funkcionalna struktura prometnica unutar obuhvata Plana ne smije se mijenjati.
4. Pri izgradnji i uređenju prometnih površina treba se pridržavati posebnih propisa osiguravanjem obveznih elemenata pristupačnosti tako da na njima nema zapreka za sigurno prometovanje i kretanje niti jedne kategorije stanovnika.

Članak 29.

1. Sjevernu granicu obuhvata Plana definira glavna gradska prometnica razvrstana kao državna cesta *D114 Hvar - Milna - Stari Grad*.
2. Za novu gradnju ne dozvoljavaju se direktni pristupi na građevne čestice s glavne gradske prometnice razvrstane kao javna državna cesta.
3. Građevine koje se grade uz državnu cestu ne smiju biti od nje udaljene manje od udaljenosti određene posebnim propisima o javnim cestama, odnosno posebnim uvjetima priključenja od tijela ili pravne osobe koja prema posebnim propisima tim cestama upravlja.
4. Izmjena posebnog propisa o razvrstavanju javnih cesta, odnosno promjena kategorije i razine opremljenosti cesta ne smatra se izmjenom Plana.

Članak 30.

1. Glavnu prometnu mrežu čine glavna gradska ulica (državna cesta D116) na koju su predviđeni spojevi sabirnih ulica – postojeće ulice Ante Martinolića na zapadu te planirane sabirne ulice koja će spajati državnu cestu D116 s ulicom Marina Gazarovića i planirana je dalje u nastavku prema južnom dijelu građevinskih područja naselja Hvar.
2. Ostalu prometnu mrežu čine planirane ulice kategorizirane kao „ostale ulice“ te kolno-pješačke prometnice i pješačke staze unutar obuhvata Plana.
3. Koridorima prometnica ostvaruje se kolni, biciklistički i pješački pristup do građevnih čestica, te se osiguravaju koridori za polaganje vodova infrastrukture.
4. Planski koridor je za planirane prometnice širina zauzetog zemljišta za potrebe formiranja prometnice, odnosno do definiranja građevne čestice prometnice.
5. Vanjski gabariti koridora su promjenjivi zbog mogućnosti prilagodbe stanju u prostoru. Širina koridora mora omogućiti izvedbu planiranog kolnika i pločnika minimalnog poprečnog presjeka.
6. Dijelovi prometnice kao što su potporni zidovi, usjeci i nasipi mogu se graditi i izvan prostora za izgradnju prometnice tj. u područjima druge namjene ukoliko se projektom prometnice pokaže da njihova izgradnja nije moguća unutar planiranog prostora za izgradnju prometnice.
7. U prometnicama u kojima je u koridoru prometnice planirano parkiralište raster parkirališnih mjesta može se prilagoditi ulazima na pojedine čestice.

Članak 31.

1. Najmanje širine pojedinih dijelova prometnica prikazane su na kartografskom prikazu *Prometna, ulična i infrastrukturna mreža - 2.a. Promet*.
2. Kolno-pješačke prometnice za prometovanje prema posebnom režimu moraju biti najmanje širine 4,5 m.
3. U jugozapadnom dijelu obuhvata omogućuje se prometno povezivanje planirane prometne mreže prema ulici Ante Martinolića što je prikazano na kartografskom prikazu *Prometna, ulična i infrastrukturna mreža - 2.a. Promet*. Mogućnost realizacije ovog prometnog spoja ovisi o eventualnoj izmjeni susjednog DPU-a Ograde. U slučaju realizacije navedenog spoja nije obavezna izgradnja okretišta na kraju sada planirane slijepe ulice (unutar obuhvata ovoga Plana).

Članak 32.

1. Na raskrižjima prometnica potrebno je osigurati dovoljno mjesta kako bi se moglo izvesti kvalitetno tehničko rješenje raskrižja s unutarnjim radijusima i eventualnim prometnim trakama za skretanje.
2. U zonama križanja svih ulica zabranjena je sadnja živica, podizanje neprovidnih ograda i postava kontejnera za sakupljanje otpada budući je obavezno osigurati punu preglednost križanja.
3. Na raskrižjima i drugim mjestima gdje je predviđen prijelaz preko kolnika za pješake, bicikliste i osobe s teškoćama u kretanju, moraju se ugraditi spuštene rubnjaci.
4. Sve prometne površine moraju se graditi i opremiti sukladno posebnim propisima određenim prometno - tehničkim uvjetima koji se odnose na formiranje raskrižja, prilaza raskrižju, autobusnih ugibališta, signalizaciju i dr.

Članak 33.

1. Uz neke je prometnice predviđen zeleni pojas. Radi postizanja bolje slike ulice u ovom pojasu preporučuje se zasaditi drvorede.
2. Gdje god je to moguće, u potezima prometnih koridora potrebno je očuvati postojeće suhozide i uklopiti ih u krajobrazno rješenje prometnice.
3. Tamo gdje to predviđena širina zelenog pojasa dopušta, moguća je izgradnja parkirališta u koridoru prometnice (zeleni pojas).

Površine za kretanje pješaka

Članak 34.

1. Uređenje pločnika za kretanje pješaka (nogostupa) predviđa se uz kolnike u širini koja ovisi o pretpostavljenom broju korisnika. Širine planiranih nogostupa prikazane su i utvrđene poprečnim profilima na kartografskom prikazu *2.A Promet*.
2. Površine za kretanje pješaka mogu se graditi i uređivati i kao pješačke staze (prečaci, pješački putevi, staze, šetnice, javna stubišta) i između usporednih ulica. Najmanja širina takve pješačke staze iznosi 1,6 m.
3. Pješačke staze, s iznimkom javnih stubišta, moraju se izvesti kao ravne ili s blagim rampama koje omogućuju kretanje osoba s teškoćama u kretanju prema posebnim propisima. Na raskrižjima i drugim mjestima gdje je predviđen prijelaz preko kolnika moraju se ugraditi spuštene rubnjaci.

Parkirališta i garaže

Članak 35.

1. Gradnja parkirališta i garaža na području obuhvata Plana određena je namjenom i veličinom građevina.
2. Smještaj potrebnog broja parkirališno-garažnih mjesta potrebno je predvidjeti na građevnoj čestici građevine.

3. Planom je predviđena i izgradnja dijela parkirališnih površina u koridorima prometnica. Ova su parkirališta namijenjena za dodatne potrebe (posjetitelji/gosti osnovnih sadržaja, što se ne odnosi na goste u turističkom smještaju osnovne građevine).
4. Parkiranje za javne i društvene sadržaje osim na njihovoj čestici moguće je riješiti u uličnom koridoru, ukoliko je takvo parkirališno mjesto izvedeno u trenutku izdavanja akta za građenje i nije od građevine udaljeno više od 150 m.
5. Za stambene sadržaje potrebno je osigurati minimalno 1 parkirališno(garažno) mjesto (PGM) na 100 m² bruto izgrađenog prostora za stambene građevine, ali ne manje od 1 PGM za jednu stambenu jedinicu. Parkirališni prostor se osigurava na građevnoj čestici, a može se smjestiti i u dijelu građevine, uključujući podrumsku etažu.
6. Za ostale sadržaje, ovisno o vrsti i namjeni građevina i djelatnosti koje se obavljaju u njima, potrebno je osigurati najmanji broj parkirališnih/garažnih mjesta za osobna vozila prema sljedećim normativima:

NORMATIVI ZA BROJ PARKIRALIŠNIH MJESTA PO POJEDINIM NAMJENAMA ZGRADA

Namjena prostora	Broj mjesta na	Potreban broj park. mjesta
Uredski prostori, poslovna namjena	100 m ² korisnog prostora	2
Trgovina	100 m ² korisnog prostora	2,5
Banka, pošta, usluge	100 m ² korisnog prostora	2
Ugostiteljstvo (restorani i sl.)	100 m ² korisnog prostora	3
Turizam u domaćinstvu	100 m ² korisnog prostora	2* * ali ne manje od 1 PGM na svaka 4 kreveta za sobe odnosno ne manje od 1 PGM za svaku smještajnu jedinicu tipa apartman, studio apartman

7. Najmanji broj parkirališnih/garažnih mjesta utvrđuje se zaokruživanjem na sljedeći veći broj, ukoliko se radi o decimalnom broju.
8. U bruto izgrađenu površinu za izračun parkirališno-garažnih potreba ne računaju se površine za garaže.
9. Za eventualne ostale sadržaje koriste se normativi iz PPUG Hvara.

5.2. Mreža elektroničkih komunikacija

Članak 36.

1. Postojeće i planirane građevine i mreže elektroničke komunikacije prikazane su na kartografskom prikazu 2.b. *Elektroničke komunikacije i energetski sustav.*
2. Način gradnje elektroničke komunikacijske mreže prikazan je idejnim rješenjem mreže elektroničkih komunikacija. Pri izradi projekata za pojedine segmente mreže elektroničkih komunikacija unutar obuhvaćenog područja može doći do odstupanja u tehničkom rješenju u odnosu na predloženo rješenje, proizišle iz predloženog projektnog rješenja. Na promijenjena rješenja potrebno je ishoditi suglasnost od nadležne pravne osobe s javnim ovlastima.

Uvjeti za gradnju mreže elektroničkih komunikacija po javnim površinama (glavne trase)

Članak 37.

1. Sve zračne vodove elektroničkih komunikacija treba zamijeniti podzemnim kabelima, a postojeće kabele dopuniti na kompletnu podzemnu DTK mrežu.
2. Razvoj mreže elektroničkih komunikacija potrebno je planirati u skladu sa suvremenim tehnološkim rješenjima. Vodove treba izvoditi na za to propisima određenim dubinama.
3. Za izgradnju distributivne telekomunikacijske kabelaške kanalizacije (DTK) u pravilu se koriste PVC cijevi. Za odvajanje, ulazak TK mreže u građevine te skretanja, koriste se montažni zdenci.
4. Dimenzije rova za polaganje cijevi DTK u pješačkoj stazi ili travnatoj površini iznose prosječno 0,4x0,8m. Dimenzije rova za polaganje cijevi DTK preko kolnika iznose prosječno 0,4x1,2m.

Uvjeti za priključke građevina na javnu mrežu elektroničkih komunikacija

Članak 38.

1. U postupku izdavanja akta za građenje potrebno je uvjetovati izgradnju priključne distributivne telekomunikacijske kanalizacije (DTK) od građevine do granice vlasništva zemljišta na kojem se građevina gradi, a prema uvjetima regulatora odnosno pravne osobe koja je nadležna za građenje, održavanje i eksploatiranje DTK mreže.
2. U blizini građevina elektroničkih komunikacija, opreme i spojnog puta ne smiju se izvoditi radovi ili podizati nove građevine koje bi ih mogle oštetiti ili ometati njihov rad. Ukoliko je potrebno izvesti određene radove ili podignuti novu građevinu, sukladno posebnim propisima potrebno je pribaviti suglasnost vlasnika komunikacijskog voda, opreme i spojnog puta radi poduzimanja mjera zaštite i osiguranja njihova nesmetanog rada.
3. Za svaku građevinu na svojoj građevnoj čestici potrebno je izgraditi distributivnu telekomunikacijsku kabelašku kanalizaciju (DTK) za priključenje građevine na mrežu elektroničkih komunikacija.

Uvjeti za smještaj elemenata mreže elektroničkih komunikacija na javnim površinama

Članak 39.

1. Pojedini elementi mreže elektroničkih komunikacija (primjerice ormari (kabineti) za smještaj UPS-a, kabelaški izvodi, montažni kabelaški zdenci i sl.) mogu se postavljati na javne površine.
2. Prilikom postavljanja opreme na javne površine ne smiju se smanjivati širine kolnika i pješačkih staza ispod najmanje dopuštenih dimenzija.

Pokretne mreže

Članak 40.

1. Koncesionari na području mobilnih komunikacijskih mreža za svoje potrebe izgrađuju infrastrukturu pokretnih mreža elektroničkih komunikacija.
2. Zbog potrebe izgradnje i nadogradnje infrastrukture pokretnih mreža elektroničkih komunikacija, grade se građevine komunikacijske infrastrukture uz poštivanje uvjeta građenja, posebnih propisa i normi za takve vrste građevina.
3. Točne lokacije građevina infrastrukture u pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži ne određuju se u grafičkom dijelu plana ove razine. Zbog zaštite vizura iz smjera povijesne jezgre Hvara na području obuhvata Plana nije dozvoljena izgradnja antenskih stupova pokretne mreže.
4. Elektroničku komunikacijsku opremu moguće je postavljati na građevine u skladu s posebnim uvjetima tijela ili osoba određenih posebnim propisima u obliku fasadnih antenskih prihvata ili krovnih antenskih prihvata koji ne smiju biti viši od 3 m od najviše točke građevine.

5.3. Energetski sustav

Sustav elektroopskrbe

Članak 41.

1. Ovim UPU-om određene su površine i koridori za razvod sustava elektroopskrbe do naponske razine 10(20) kV što je prikazano na kartografskom prikazu *2.b. Elektroničke komunikacije i energetski sustav*.
2. Tehnički uvjeti za opskrbu električnom energijom definirat će se u prethodnim energetskim suglasnostima kada budu poznata vršna opterećenja svih građevina.
3. Na području obuhvata UPU-a planirano je ukidanje zračne niskonaponske mreže. Razvod nove niskonaponske el. mreže predviđa se izvesti podzemno u koridorima prometnica odnosno kolno-pješačkih i pješačkih ulica. Prilikom izvođenja navedenih radova koristit će se tipski kabeli i oprema.
4. Priključne ormariće za struju treba postavljati na zaklonjenim mjestima, što manje vidljivima iz glavnih pješačkih vizura. Kad god je to moguće, njihov položaj u prostoru treba maskirati zelenilom, kamenim zidovima ili drugim elementima urbane opreme. Postavom ormarića za struju ne smiju se sužavati pješačke komunikacije na širinu manju od 1,6 m.

Članak 42.

1. Za potrebe elektroopskrbe područja UPU-a potrebno je uz sve prometnice planirati koridor širine najmanje 0,4m i dubine najmanje 0,9 m za polaganje elektroenergetskih kabela.
2. Radi zaštite postojećih koridora i održavanja tehničke ispravnosti građevina, vodova i mreža potrebno je poštivati zaštitne koridore elektroenergetskih građevina.
3. U zaštitnim koridorima elektroenergetskih vodova iznimno je dozvoljeno građenje uz poštivanje pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1kV do 400 kV i dostavu projekta na uvid i suglasnost nadležnom distributeru.
4. Građevine se priključuju na niskonaponsku mrežu podzemnim kablom, odnosno prema uvjetima distributera.

Članak 43.

1. Lokacije za nove trafostanice nisu točno definirane, ali njihov smještaj je moguć u sklopu svih namjena, a osobito se preporuča smjestiti ih unutar namjene Z (ostale zelene površine) ali tako da ne zaklanjaju pogled na mjestima križanja ulica.
2. Planirane trafostanice gradit će se u skladu s aktom uređenja prostora i posebnim uvjetima drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, na način koji će zahtijevati dinamika izvođenja planirane nove elektroopkrbne mreže te rekonstrukcija postojeće.
3. Sve transformatorske stanice grade se kao samostojeće tipske građevine.
4. Zaštitni koridor trafostanice iznosi 3 m od temelja zbog uzemljenja istih.
5. Za trafostanice treba osigurati građevne čestice čija će veličina biti uvjetovana tipom transformatorske stanice te odgovarajućeg kolnog prilaza koji omogućuje prilaz kamionskim vozilom s ugrađenom dizalicom za dopremu transformatora i pripadne opreme.
6. Ukoliko se transformatorska stanica gradi na površini javne namjene nije obavezno formiranje nove građevne čestice.

Javna rasvjeta

Članak 44.

1. Javna rasvjeta na području obuhvata UPU-a izvoditi će se u skladu s idejnim rješenjima ulica i posebnim idejnim rješenjima. Predviđa se izgradnja mreže javne rasvjete duž postojećih i planiranih prometnica unutar granice obuhvata UPU-a.
2. U sklopu uređenja javnih površina i javnih zelenih površina potrebno je izvesti i sustav javne rasvjete.
3. Noćna rasvjeta mora izvedena u skladu s posebnim propisima kojima je regulirana zaštita od svjetlosnog onečišćenja.

Obnovljivi izvori energije

Članak 45.

1. Postavljanje solarnih kolektora i fotonaponskih ćelija u obliku samostalnih fotonaponskih sustava, koje se grade kao pomoćne građevine, dozvoljeno je na svim postojećim i novim građevinama i njihovim pripadajućim česticama. Pri njihovoj izgradnji potrebno je pridržavati se uvjeta za izgradnju pomoćnih građevina u pogledu visine, udaljenosti od rubova čestice i sl.

5.4. Vodnogospodarski sustav

Članak 46.

1. UPU-om su određene površine i koridori za vodoopskrbni sustav i sustav odvodnje otpadnih voda. Vodnogospodarski sustav prikazan je na grafičkom prikazu 2.c. *Vodnogospodarski sustav*.

Vodoopskrba

Članak 47.

1. Potrebne količine vode osigurati će se spajanjem na postojeći sustav vodoopskrbe otoka Hvara odnosno naselja Hvar.
2. Vodoopskrbni cjevovodi predviđaju se uz i u postojećim i planiranim ulicama zbog lakše izgradnje i održavanja. Kod izrade glavnog projekta vodoopskrbe hidrauličkim proračunom odredit će se konačni profili cjevovoda vodeći računa o količinama vode potrebnim za sanitarnu potrošnju i protupožarnu zaštitu.
3. Vodoopskrbna mreža mora osigurati sanitarne i protupožarne količine vode te imati izgrađenu vanjsku nadzemnu hidrantsku mrežu. Prilikom formiranja ulica na području UPU-a potrebno je osigurati koridore za izgradnju nove vodoopskrbne mreže.
4. Buduće građevine i korisnike potrebno je priključiti na javnu vodovodnu mrežu.

Članak 48.

1. Nova lokalna vodovodna mreža zbog zahtjeva protupožarne zaštite mora imati minimalni profil od \varnothing 100 mm. Javna vodovodna mreža ugrađuje se u pravilu na javnoj površini. Ako se predviđa gradnja vodovodne instalacije s obje strane ulice sekundarni cjevovod može biti i manjih dimenzija od \varnothing 100 mm.
2. Nadzemne hidrante treba projektirati i postavljati izvan prometnih površina na udaljenostima određenima posebnim propisima.
3. Javna vodovodna mreža, ugrađuje se u pravilu na javnoj površini i to u zeleni pojas ili ispod nogostupa ili kolnika prometnice. Dubina kanala mora osigurati pokriće tjemena cijevi sa 100 cm nadsloja, vodeći računa o konačnoj visini terena.

4. Razmak između vodovodne mreže i ostalih podzemnih instalacija u uzdužnom pravcu (vodoravnom), mora iznositi najmanje 50 cm.
5. Kod poprečnog križanja, razmak između vodovodne mreže i ostalih podzemnih instalacija po visini, mora iznositi najmanje 30 cm, kod čega kabeli moraju biti u zaštitnoj cijevi i označeni trakom.
6. Vodovodna mreža ne smije biti postavljena ispod kanalizacijskih cijevi, niti kroz reviziona okna kanalizacije.
7. Način i mjesto izvedbe vodovodnog priključka, veličinu vodomjernog okna, vrstu materijala za priključak, te položaj i promjer cijevi, vodomjera i ventila, određuje nadležno komunalno društvo, vodeći računa o interesima potrošača i tehničkim mogućnostima.
8. Investitori koji grade stanove, dužni su osigurati mjerenje utroška vode ugradnjom vodomjera posebno za stambeni a posebno za svaki poslovni prostor. Ukoliko građevina ima i hidrantski vod za njega se izvodi odvojeni priključak s vodomjerom.

Odvodnja otpadnih voda

Članak 49.

1. Dugoročno rješenje odvodnje otpadnih i oborinskih voda sa zone obuhvata Plana planirano je u skladu s dugoročnim rješenjem kanalizacijskog sustava Grada Hvara. Rješenje odvodnje otpadnih voda zasniva se na postavkama PPUG Hvara sa zajedničkim pročišćavanjem na uređaju za pročišćavanje koji je za naselje Hvar smješten na rtu Galiola kod Vire.
2. Kanalizacijski sustav predviđen je kao razdjelni sustav (odvojeno za otpadne i oborinske vode).
3. Sanitarna odvodnja koncipirana je na način da se južni dio obuhvata spaja na već izrađeni sustav odvodnje u ulici Marina Gazarovića (van obuhvata Plana), dok se sjeverni dio obuhvata spaja na planiranu odvodnju u ulici Miće Marchija (državna cesta D116) – trenutno je u izradi idejni projekt sustava.
4. Izgradnja kolektora odvodnje utvrđena ovim Planom izvodit će se u skladu s posebnim uvjetima tvrtke zadužene za odvodnju.
5. Pri projektiranju i izvođenju javne kanalizacije obvezatno je pridržavati se važećih propisa kao i propisa o minimalnim udaljenostima od ostalih infrastrukturnih građevina i uređaja, te pribaviti suglasnosti ostalih korisnika infrastrukturnih koridora.

Članak 50.

1. Sanitarne otpadne vode moraju se izravno, bez prethodnog pročišćavanja, upuštati sustavom interne odvodnje otpadnih voda u sustav javne odvodnje otpadnih voda s konačnim pročišćavanjem na uređaju za pročišćavanje (koji se nalazi van obuhvata ovoga Plana).
2. Svi kanali za odvodnju otpadnih voda grade se kao zatvoreni. Na kanalima treba predvidjeti revizijska okna i okna za prekid pada na svim mjestima gdje je to potrebno. Sve kanalizacijske vodove treba izvesti od vodonepropusnih cijevi.
3. U javnu kanalizaciju ne smiju se ispuštati otpadne tvari, kojima se narušava projektirani hidraulički režim toka vode u cjevovodima, stabilnost građevina, rad strojeva na kanalizacijskim crpkama, tehnički nadzor i održavanje ili povećanju troškova u pogonu.
4. Korisnici javnog kanalizacijskog sustava su dužni otpadne vode koje se ispuštaju u javnu kanalizaciju svesti na kvalitetu vode utvrđenih prema važećim propisima, vodoprivrednim uvjetima i aktima komunalnog poduzeća, to jest do određenog standarda sanitarno-potrošnih voda, a koje neće ugroziti pravilan rad-tehnološki postupak uređaja za pročišćavanje.
5. Sve otpadne vode prije upuštanja u sustav javne odvodnje trebaju se dovesti na nivo kvalitete komunalnih otpadnih voda.

Članak 51.

1. Do izgradnje sustava javne odvodnje i mogućnosti ostvarenja priključka na isti, dozvoljava se privremeno rješenje za gradnju obiteljskih kuća prihvatom sanitarnih otpadnih voda u vodonepropusne sabirne jame s odvozom prikupljenog efluenta putem ovlaštene osobe.
2. Po izgradnji sustava javne odvodnje obavezno je priključenje građevina na sustav odvodnje.

Članak 52.

1. Oborinske vode su vode koje dotječu u kanalizaciju s naseljenog urbanog područja.
2. Zbrinjavanje odnosno odvodnju oborinskih voda u načelu treba osigurati prirodni bliskim načinima. Čiste odnosno neznatno onečišćene oborinske vode (oborinske vode krovnih površina, trgova, pješačkih staza i sl.) treba ponirati u podzemlje.
3. Ovim planom prikazana je mreža odvodnje oborinskih voda samo sa javnih površina, koja će se sakupljati te nakon odgovarajuće obrade (pjeskolov/mastolov odnosno odjeljivač ulja i benzina ili neka druga mjera) ispuštati sukladno posebnim uvjetima Hrvatskih voda. Mjera obrade utvrđuju se vodopravnim uvjetima, a detaljnije razrađuje projektnom dokumentacijom.
4. Građevine oborinske odvodnje na pojedinim građevnim česticama, grade i održavaju njihovi vlasnici uz obvezu zadržavanja na građevnoj čestici na sljedeći način:
 - Oborinske vode s parkirnih i manipulativnih površina do 200 m² (10 parkirnih mjesta) mogu se upustiti u tlo putem vodnih građevina (upojni bunar ili disperzijom) bez prethodnog pročišćavanja.
 - Za oborinske vode sa površine veće od 200 m² i sa više od 10 parkirnih mjesta izgrađuje se zaseban sustav. Prije ispuštanje takvih oborinskih voda s parkirnih i manipulativnih površina, potrebna je odgovarajuća obrada (pjeskolov/mastolov odnosno odjeljivač ulja i benzina ili neka druga mjera).
 - Manipulativne, parkirališne i prometne površine potrebno je predvidjeti s optimalnim padom radi što brže odvodnje oborinskih voda, na način da se spriječi razlijevanje istih po okolnom terenu kao i procjeđivanje u podzemlje.
 - Oborinske krovne vode građevine kao uvjetno čiste prihvatiti putem oluka i olučnih vertikala i zbrinjavati ih drenažnim objektima, koristiti ih za navodnjavanje, retencionirati (kišni vrtovi) ili koristiti ih kao ukrasna jezera.
 - Nije dozvoljeno ispuštanje voda s predmetne građevne čestice na susjedne, javne prometne površine i druge čestice.
5. Građevine oborinske odvodnje s javnih površina i građevina koje se na njih priključuju u građevinskom području grade i održavaju jedinice lokalne samouprave sukladno važećem Zakonu o vodama.

Uređenje voda i zaštita vodnih građevina

Članak 53.

1. Na području obuhvata Plana nema stalnih ni povremenih vodotoka.
2. Zaštita voda i mora od onečišćenja osigurati će se gradnjom predviđenog sustava odvodnje otpadnih voda.
3. Zaštita od štetnog djelovanja voda i poplava osigurati će se provođenjem predviđenih mjera odvodnje oborinskih voda.

6. UVJETI UREĐENJA JAVNIH ZELENIH POVRŠINA

Javne zelene površine (Z1)

Članak 54.

1. Na prostoru namjene Z1 (javne zelene površine) predviđeno je uređenje javnog parka naselja. To je javni neizgrađeni prostor oblikovan planski raspoređenom vegetacijom i sadržajima temeljno ekoloških obilježja, namijenjen šetnji, odmoru i rekreaciji građana. Gradnja građevina, sadržaja i opreme parka uvjetovana je realizacijom planirane parkovne površine u cjelini.
2. Rješenjem treba osmisliti prostorne i funkcionalne sklopove prilagođene predviđenom profilu korisnika, omogućiti polifunkcionalnost te osigurati jednostavnost i ekonomičnost održavanja.
3. U javnom parku dozvoljena je izgradnja staza, izvedba raznih vrsta popločenja, uređenje dječjih igrališta i igrališta za sportove, uređenje fontana i drugih vodenih elemenata te postava elemenata urbane opreme (klupe, rasvjeta, ograde i sl.).
4. Na kartografskom prikazu 3. *Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora* označeni su i prostori na kojima je obavezno zasaditi visoko zelenilo zbog vizualnog odvajanja od okolnih namjena i prostora.
5. U parku je dozvoljena postava spomenika, obilježja i urbane plastike.
6. U parku nije dozvoljena izgradnja građevina. Postava kioska dozvoljena je na način da mogu zauzeti najviše 2% površine parka.
7. Prilikom izvedbe staza i ploha treba se pridržavati važećih propisa o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprječavanje urbanističko-arhitektonskih barijera u urbanističkom planiranju i projektiranju.
8. U sklopu projekata krajobraznog uređenja parkovnih površina potrebno je nastojati uklopiti sačuvane suhozidne elemente na terenu. Položaj suhozida označen je na kartografskom prikazu 3. *Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora*.

Ostale zelene površine (Z)

Članak 55.

1. Ostale zelene površine (Z) čine ostali pejzažni nasadi na rubovima naselja, uglavnom uz važnije prometnice, koji su važni zbog ravnoteže ekosustava i sudjeluju u stvaranju slike naselja.
2. Unutar ovih površina nije dozvoljena gradnja novih građevina izuzev građevina infrastrukture. Dopušteno je uređenje pješačkih staza i šetnica, manjih odmorišta te dječjih igrališta kao i izgradnja građevina i linijskih vodova infrastrukture.
3. Na kartografskom prikazu 3. *Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora* označeni su i prostori na kojima je obavezno zasaditi visoko zelenilo zbog vizualnog odvajanja prostora stanovanja od javne prometnice.
4. Potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri sačuvati postojeće suhozide.

Uređenje ostalih javnih površina

Članak 56.

1. Javna parkirališta u koridorima prometnice je potrebno oblikovati na način da se izbjegnu velike asfaltirane površine – preporučuje se popločenje betonskim prefabrikatima koji se teksturom i koloritom uklapaju u sliku naselja.
2. Pješačke površine i staze treba pažljivo oblikovati, a preporučuje se suvremena interpretacija tradicionalnih oblika popločenja ili suvremeni materijali.
3. U koridorima prometnica i u sklopu zelenih površina potrebno je nastojati uklopiti sačuvane kvalitetne suhozidne elemente kao memoriju prostora. Položaj suhozida označen je na kartografskom prikazu 3. *Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora*.

7. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA I GRAĐEVINA I AMBIJENTALNIH VRIJEDNOSTI

7.1. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti

Članak 57.

1. Na području obuhvata plana ne nalaze se prirodne vrijednosti zaštićene temeljem Zakona o zaštiti prirode i upisane u Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti.

Članak 58.

1. UPU Pais nalazi se unutar obuhvata područja ekološke mreže *HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac*. Svojom malom površinom (oko 4,3 hektara) i namjenom (građevinsko područje naselja mješovite namjene) zahvat neće imati značajnih utjecaja na područje ekološke mreže (koja obuhvaća veliko područje ukupne površine 82.582 ha).
2. Na području obuhvata Plana primjenjuju se mjere očuvanja ciljanih vrsta ptica te mjere očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove navedena u PPUG Hvara, a osobito se to odnosi na sljedeće mjere:
 - potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri očuvati autohtonu vegetaciju na terenu,
 - pri oblikovanju građevina koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora
 - osigurati pročišćavanje otpadnih voda koje se ulijevaju u more.

Članak 59.

1. Prostornim planom uređenja Grada Hvara, cijelo područje Grada Hvara zaštićeno je kao osobito vrijedan predjel – kultivirani krajobraz, što čini dio značajnog krajobraza. Značajni krajobraz je prirodni ili kultivirani predjel velike krajobrazne vrijednosti i biološke raznolikosti ili kulturno povijesne vrijednosti, ili krajobraz očuvanih jedinstvenih obilježja karakterističnih za pojedino područje, namijenjen odmoru i rekreaciji ili osobito vrijedni krajobraz utvrđen sukladno Zakonu o zaštiti prirode. U njemu nisu dopuštene radnje koje narušavaju obilježja zbog kojih je proglašen.

7.2. Mjere zaštite kulturno-povijesne baštine

Članak 60.

1. Unutar obuhvata Plana nema zaštićenih spomenika kulture upisanih u Registar zaštićenih kulturnih dobara RH.

Članak 61.

1. Opća načela zaštite prirodnih vrijednosti te ambijentalnih vrijednosti naselja koja je potrebno primjenjivati pri uređenju dijela naselja u obuhvatu Plana su:
 - očuvanje vrijedne povijesne slike, volumena (gabarita) i obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti krajolika i slikovitih pogleda (vizura);
 - zadržavanje povijesnih trasa putova (starih putova, pješačkih staza i poljskih putova te šumskih prosjeka);
 - zadržavanje i očuvanje kvalitetnih suhozida kao memorije prostora;
 - osiguranje ravnoteže i sklada između urbaniziranog izgrađenog i prirodnog neizgrađenog prostora;
 - stvaranje pejzažno-krajobraznog sustava u obliku mreže parkova, perivoja, drvoreda i drugih zelenih prostora naselja (zelena infrastruktura) koja se povezuje s prirodnim područjem izvan naselja;
 - zadržavanje postojeće vegetacije u najvećoj mogućoj mjeri te korištenje autohtonih biljnih vrsta za sadnju;
 - čuvanje prirodne vegetacije te njeno uključivanje u krajobrazno uređenje.

8. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 62.

1. Na području obuhvata UPU-a s otpadom će se postupati u skladu s cjelovitim sustavom gospodarenja otpadom na otoku Hvaru kako je određeno PPUG Hvara. Otpad će se s područja obuhvata odvoziti na zbrinjavanje na odlagalište (pretovarnu stanicu) Stanišće-Martinovik.
2. Unutar područja obuhvata Plana pretpostavlja se nastanak komunalnog, ambalažnog, građevnog, električnog i elektroničkog otpada koji treba uključiti u sustav izdvojenog skupljanja korisnog otpada.
3. Komunalni otpad potrebno je prikupljati u tipizirane posude za otpad ili veće metalne kontejnere s poklopcem.
4. Korisni dio komunalnog otpada treba sakupljati u posebne kontejnere (stari papir, staklo, istrošene baterije i sl.) koji se postavljaju na javnim površinama uz prometnice.
5. Posude/kontejnere za skupljanje komunalnog otpada kao i za prikupljanje korisnog otpada treba smjestiti na građevnu česticu građevine za svaku građevinu pojedinačno ili skupno ovisno o projektu i posebnim uvjetima komunalnog poduzeća.
6. Posude/spremnike na javnim površinama postavlja se tako da je do njih omogućen pristup komunalnom vozilu, te da ne ometaju normalno prometovanje na javnim prometnim površinama (preglednost raskrižja, nesmetani prolaz pješaka i osoba s invaliditetom).
7. Postupanje s industrijskim, ambalažnim, građevnim, električkim i elektroničkim otpadom, otpadnim vozilima i otpadnim gumama te opasnim otpadom provodi se u skladu s posebnim propisima.

9. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 63.

1. Mjere sanacije, očuvanja i unapređenja okoliša i njegovih ugroženih dijelova provodit će se u skladu s važećim zakonima, odlukama i propisima koji su relevantni za ovu problematiku.
2. Unutar područja obuhvata UPU-a ne mogu se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili potencijalno, ugrožavale život i rad ljudi, odnosno vrijednosti iznad dozvoljenih granica utvrđenih posebnim propisima zaštite čovjekova okoliša u naselju.
3. Unutar područja obuhvata UPU-a ne može se uređivati ili koristiti zemljište na način koji bi mogao izazvati posljedice u smislu prethodnog stavka ovoga članka.

Članak 64.

4. Ovim UPU-om utvrđene su mjere koje se na području obuhvata trebaju ostvariti sa svrhom sanacije, zaštite i unaprjeđenje stanja okoliša:
 - provedba mjera zaštite zraka,
 - provedba mjera zaštite tla,
 - provedba mjera zaštite voda,
 - provedba mjera zaštite od buke i vibracija,
 - provedba mjera zaštite od požara i eksplozije,
 - provedba mjera zaštite od prirodnih i drugih nesreća
 - provedba mjera zaštite od svjetlosnog zagađenja.

9.1. Zaštita i poboljšanje kakvoće zraka

Članak 65.

1. Zaštita zraka provodi se mjerama za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja zraka. Nije dozvoljeno prekoračenje preporučene vrijednosti kakvoće zraka niti ispuštanje u zrak onečišćujuće tvari u količini i koncentraciji višoj od dopuštene pozitivnim zakonskim propisima.

2. Unutar obuhvata plana ne mogu se smještavati namjene koje svojim postojanjem i radom otežavaju i ugrožavaju okoliš i stambenu namjenu kao osnovnu funkciju u naselju.
3. Oblikovanjem sustava prometnica, smještajem javnih parkirališnih površina na rubove naselja te orijentacijom na javni prijevoz osigurati će se rasterećenje naselja od intenzivnog prometa i negativnog utjecaja onečišćavanja zraka prometom.

9.2. Zaštita tla

Članak 66.

1. Racionalnim korištenjem prostora namijenjenog gradnji, uz ograničavanja u korištenju neizgrađenih gradskih površina i izgrađenosti građevnih čestica, a posebno javnih zelenih i zaštitnih površina, sačuvati će se tlo neizgrađenim, a time i ukupna kvaliteta gradskog prostora.
2. Specifičan vid zagađenja tla u urbanim cjelinama je nekontrolirano odlaganje otpada te ispuštanje otpadnih voda. Naročitu pažnju treba posvetiti rješenju tih problema što uključuje izgradnju mreže odvodnje otpadnih voda te provođenje i kontrolu cjelovitog sustava zbrinjavanja otpada.

9.3. Čuvanje i poboljšanje kvalitete voda

Članak 67.

1. Zaštita voda provodi se sukladno posebnim propisima.
2. Otpadne vode moraju se ispuštati u javni odvodni sustav s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda i na način propisan od nadležnog distributera.
3. Otpadne vode gospodarskih pogona koje ne odgovaraju propisima o sastavu i kvaliteti voda, prije upuštanja u javni odvodni sustav moraju se pročistiti predtretmanom do propisanog stupnja.
4. U transformatorskim stanicama potrebno je predvidjeti tipske transformatore sa vodonepropusnom AB tankvanom za prijem eventualnog curenja trafo-ulja.
5. Za oborinske vode za koje postoji opasnost da su ili da će biti onečišćene izgrađuje se zaseban sustav. Prije ispuštanje takvih oborinskih voda, potrebna je odgovarajuća obrada (pjeskolov/mastolov odnosno odjeljivač ulja i benzina ili neka druga mjera). Manipulativne, parkirališne i prometne površine potrebno je predvidjeti s optimalnim padom radi što brže odvodnje oborinskih voda, na način da se spriječi razlijevanje istih po okolnom terenu kao i procjeđivanje u podzemlje.
6. Za pripremu odnosno izradu dokumentacije na području UPU-a, za građenje novih i za rekonstrukciju postojećih građevina i drugih radova koji se ne smatraju građenjem, a koji mogu trajno, povremeno ili privremeno utjecati na promjene vodnog režima, te za oblike korištenja voda i vodnog dobra za koje je potrebna koncesija, u skladu sa važećim zakonima i propisima potrebno je zatražiti i ishoditi vodopravne uvjete od strane "Hrvatskih voda".

9.4. Smanjenje prekomjerne buke

Članak 68.

1. Na području obuhvata UPU-a mjere zaštite od buke potrebno je provoditi sukladno posebnim propisima.
2. Mjere zaštite od prekomjerne buke provode se primjenom odgovarajućih posebnih propisa, osobito u smislu lociranja građevina i lociranjem građevina i postrojenja koji mogu biti izvor prekomjerne buke na odgovarajućoj udaljenosti od ostalih građevina, redovitim praćenjem stanja buke i donošenjem mjera za smanjenje buke.
3. Mjere zaštite od prekomjerne buke provoditi će se:
 - lociranjem građevina koji mogu biti izvor prekomjerne buke na odgovarajuću udaljenost od stambenih i javnih građevina,
 - ograničavanjem ili zabranom rada građevina i postrojenja koja su izvor buke ili utvrđivanjem posebnih mjera i uvjeta za njihov rad,

- regulacijom prometa u svrhu zabrane ili ograničenja protoka vozila ili isključenjem iz prometa određenih vrsta vozila.

9.5. Mjere zaštite od požara i eksplozija

Članak 69.

1. Projektiranje s aspekta zaštite od požara stambenih, javnih, poslovnih, gospodarskih i infrastrukturnih građevina provodi se po važećim zakonima i na njima temeljenim propisima i prihvaćenim normama iz područja zaštite od požara, te pravilima struke, a uključuje posebno:
 - planiranje i projektiranje građevina tako da se osigura mogućnost evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine;
 - sigurnim udaljenostima između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju;
 - osiguranju pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila;
 - osiguranju dostatnih izvora vode za gašenje, uzimajući u obzir naseljenost, građevine, postrojenja i prostore te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama.

Članak 70.

1. U postupku izdavanja akta provedbe dokumenata prostornog uređenja za zahvate u prostoru za provedbu mjera zaštite od požara treba primijeniti posebnu važeću zakonsku regulativu.
2. Pristupni putevi za vatrogasna vozila su kolne, kolno-pješačke i pješačke površine.
3. U cijelom će se području obuhvata izvesti hidrantska mreža, izvedena u skladu s važećim pravilnikom o hidrantskoj mreži za gašenje požara. Potrebno je osigurati potrebne količine vode za gašenje požara u skladu s odredbama posebnih propisa.
4. Mjere zaštite od požara potrebno je projektirati u skladu s hrvatskim propisima i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku, a u dijelu posebnih propisa gdje ne postoje hrvatski propisi koristiti priznate metode proračuna i modela.
5. Uvjete za vatrogasne prilaze ili pristupe ili prolaze vatrogasne tehnike do građevine potrebno je projektirati u skladu s odredbama važećeg pravilnika o uvjetima za vatrogasne pristupe.
6. Otpornost na požar i druge zahtjeve koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara projektirati u skladu s odredbama važećeg pravilnika o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara.
7. U slučaju da će se u građevinama stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupati sukladno odredbama važećeg Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.
8. Građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevina i dr. da se požar neće prenijeti na susjedne građevine ili mora biti odvojena od susjednih građevina požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta, koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov građevine najmanje 0,5 m ili završava dvostrukom konzolom iste vatrootpornosti dužine najmanje 1 m ispod pokrova krovišta, koji mora biti od negorivog materijala najmanje na dužini konzole.
9. Elemente građevinskih konstrukcija i materijala, protupožarne zidove, prodore cjevovoda, električnih instalacija te okna i kanala kroz zidove i stropove, ventilacijske vodove, vatrootporna i dimnonpropusna vrata i prozore, zatvarače za zaštitu od požara, ostakljenja otporna prema požaru, pokrov, podne obloge i premaze treba projektirati i izvesti u skladu s važećim hrvatskim normama (HRN DIN 4102) ili priznatim pravilima tehničke prakse kojem je građevina projektirana.
10. Stambene zgrade treba projektirati prema austrijskom standardu TRVB N 115/00.
11. Garaže projektirati prema austrijskom standardu OIB – Smjernice 2.2. Protupožarna zaštita u garažama, natkrivenim parkirnim mjestima i parkirnim etažama, 2011.
12. Trgovačke sadržaje projektirati u skladu s tehničkim smjernicama, austrijskim standardom TRVB N 138 ili američkim smjernicama NFPA 101 (2015.).

13. Obrazovne ustanove projektirati u skladu s američkim smjericama NFPA 101 (2015.).
14. Sustav prikupljanja i pročišćavanja otpadnih voda projektirati prema NFPA 820 (2016.).
15. U projektnoj dokumentaciji unutar programa kontrole i osiguranja kvalitete, potrebno je navesti norme i propise prema kojima se dokazuje kvaliteta ugrađenih proizvoda i opreme glede zaštite od požara, utvrditi odredbe primijenjenih propisa i normi u svezi osiguranja potrebnih dokaza kvalitete ugrađenih konstrukcija, proizvoda i opreme, kvalitete radova, stručnosti djelatnika koji su tu ugradnju obavili, kao i potrebnih ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti.

9.6. Mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća

Članak 71.

1. Mjere zaštite ljudi, prirodnih i materijalnih vrijednosti sastoje se od osnovnih i specifičnih mjera i zahtjeva.
2. Osnovne mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja u najvećoj mjeri sadržane su u načelima i mjerama planiranja prostora.
3. Specifične mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja općenito obuhvaćaju:
 - mjere kojima se osigurava zaštićenost stambenih i drugih građevina, smanjuje njihova izloženost i povredljivost od razaranja (određivanjem visine građevina, gustoće izgrađenosti, zelenih površina, udaljenosti između građevina i slično),
 - mjere koje omogućavaju učinkovitiju evakuaciju, izmještanje, spašavanje, zbrinjavanje, sklanjanje i druge mjere zaštite i spašavanja ljudi,
 - mjere koje omogućavaju fleksibilnost prometa i infrastrukture u izvanrednim uvjetima,
 - mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica pojedinih prirodnih nepogoda i drugih incidentnih – izvanrednih događaja,
 - mjere koje omogućavaju funkcioniranje i obnavljanje građevina u slučaju oštećenja (protupožarno i protupožarno projektiranje i slično).

Članak 72.

1. U svrhu efikasne zaštite od potresa neophodno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području uskladiti s posebnim propisima za VIII. seizmičku zonu prema MSC ljestvici.
2. Za novu izgradnju propisane su najveće dopuštene visine građevina i njihova najmanja udaljenost od regulacijskog pravca čime se osigurava zahtjev za minimalnu udaljenost građevina od ruba javne prometne površine (veći od $h/2$ pri čemu h označava visinu građevine u metrima).
3. Glavna gradska prometnica (državna cesta D 116) određena je kao glavni pravac evakuacije.
4. Površine „ostalih zelenih površina“ uz sabirne prometnice načelna su lokacija za postavljanje glavnog logističkog centra u slučaju nesreće gdje je potrebno osigurati kritičnu infrastrukturu u slučaju nesreće (pitka voda, energetska infrastruktura, hitna medicinska pomoć i sl.).

Članak 73.

1. Mjere zaštite od ratnih opasnosti planiraju se da bi se otklonile ili umanjile posljedice ratnih djelovanja. Prema posebnom propisu u području obuhvata plana ne postoji obveza izgradnje skloništa.
2. S obzirom na planirani broj stanovnika naselja te na planirane zahvate na području obuhvata Plana ne planira se obveza izgradnje skloništa osnovne zaštite. Sklanjanje ljudi u slučaju ratnih opasnosti planira se u zaklonima, a moguće su i mjere privremenog izmještanja dijela stanovništva.
3. Sustav uzbunjivanja i obavješćivanja stanovništva na području obuhvata UPU-a potrebno je uspostaviti temeljem posebnih propisa, a rješava se cjelovito na razini naselja Hvar.

10. MJERE PROVEDBE PLANA

Članak 74.

1. Provedba UPU-a primjenjuju se neposrednim provođenjem sukladno Odredbama za provođenje.
2. Za provedbu UPU-a, osim ovih Odredbi, služe i odnosni tekstualni i grafički dijelovi UPU-a, odredbe PPUG Hvara, te odgovarajući zakonski i podzakonski propisi.
3. Uređenje građevinskog zemljišta unutar obuhvata UPU-a podrazumijeva i zahvate preparcelacije. Na kartogramu *Prijedlog parcelacije i strukture izgradnje* (koji se nalazi u obrazloženju plana i nije dio službenih kartografskih prikaza plana) prikazan je prijedlog parcelacije građevinskog zemljišta koji predstavlja moguće polazište za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i racionalnu parcelaciju građevinskog zemljišta u obuhvatu Plana.

Uvjeti za rekonstrukciju postojećih građevina

Članak 75.

1. Građevine koje su građene unutar parametara određenih ovim Planom mogu se rekonstruirati u skladu s uvjetima za novu gradnju.
2. Građevine koje odstupaju od jednog ili više parametara određenih ovim Planom mogu se rekonstruirati na način da se elementi koji nisu u skladu s uvjetima ovoga Plana ne smiju dalje pogoršavati.

II. GRAFIČKI DIO PLANA

1. Korištenje i namjena površina

2. Prometna, ulična i infrastrukturna mreža

- 2.a. Promet
- 2.b. Elektroničke komunikacije i energetski sustav
- 2.c. Vodnogospodarski sustav

3. Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora

4. Način gradnje

Kartogram: Prijedlog parcelacije i strukture izgradnje (nije službeni dio plana)

GRAD HVAR
UPU PAIS

III.

PRILOZI PLANA

III.1.

OBRAZLOŽENJE PLANA

UVOD

Izrada Urbanističkog plana uređenja Pais predviđena je Prostornim planom uređenja Grada Hvara (Službeni glasnik Grada Hvara br. 2/07, 9/10, 5/16, 3/19-pročišćeni tekst).

Odluku o izradi Urbanističkog plana uređenja Pais usvojilo je Gradsko vijeće Grada Hvara na svojoj 40. sjednici održanoj 19. prosinca 2019. godine. Odluka o izradi objavljena je u *Službenom glasniku Grada Hvara* broj 14/19.

Za potrebe izrade UPU-a Pais nije planirana posebna izrada stručnih podloga, nego je u izradi korištena raspoloživa dokumentacija prostora koju su iz područja svog djelokruga osigurala javnopravna tijela.

UPU zone Pais donosi se za dio neizgrađenog i izgrađenog dijela građevinskog područja naselja Hvar iz čega proizlazi zakonska obveza donošenja Urbanističkog plana uređenja. Obuhvat plana obuhvaća rubno građevinsko područje naselja Hvar smješteno u istočnom dijelu naselja Hvar.

Površina obuhvata UPU-a određena je Prostornim planom uređenja grada Hvara (PPUG) i iznosi 4,68 hektara.

U Odluci o izradi UPU-a Pais navedeni su razlozi i ciljevi izrade Plana:

Osnovni ciljevi UPU-a su izrada dokumentacije za mješovitu izgradnju u Hvaru Zona b, na temelju Izmjena i dopuna PPUG Hvara, kako bi se izgradnjom navedene Zone omogućilo rješavanje stambenog pitanja lokalnog stanovništva.

ZAHTJEVI ZA IZRADU PLANA

Odluka o izradi UPU-a Pais dostavljena je, sukladno Zakonu o prostornom uređenju (NN broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 – dalje u tekstu: Zakon) na adrese tijela i pravnih osoba s posebnim ovlastima:

1. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80, 10000 ZAGREB
2. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava vodnog gospodarstva, Ulica Grada Vukovara 220, 10000 Zagreb
3. Hrvatske vode, VGO Split, Vukovarska 35, 21000 SPLIT
4. Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb
5. MUP – policijska uprava Splitsko-dalmatinska, Sektor upravnih, inspeksijskih i poslova civilne zaštite, Trg Hrvatske bratske zajednice 9, 21000 SPLIT
6. Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Split, Moliških Hrvata 1, 21000 SPLIT
7. Splitsko-dalmatinska županija, Javna ustanova - Zavod za prostorno uređenje Splitsko-dalmatinske županije, Domovinskog rata 2/I, 21000 Split
8. Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje - Ispostava Hvar, Ive Miličića 7, 21 450 Hvar
9. HEP - Operator distribucijskog sustava (HEP ODS) d.o.o., DP Elektrodalmacija Split, pogon Hvar
10. Hvarski vodovod - Hvar d.o.o., Radičina bb, 21 465 Jelsa
11. Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma – Podružnica Split, Šumarija Hvar,

12. Hrvatske ceste d.o.o. za upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta, Sektor za strateško planiranje, razvoj i studije, Odjel za strateško planiranje i razvoj, Vončinina 3, 10000 Zagreb
13. Odvodnja Hvar d.o.o., Vlade Stošića 5, 21450 Hvar
14. Komunalno Hvar d.o.o., Vlade Stošića 7, 21450 Hvar

Svoje zahtjeve po odluci, sukladno čl. 90. Zakona dostavili su:

1. Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb
2. Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Split, Moliških Hrvata 1, 21000 Split
3. Odvodnja Hvar d.o.o., Vlade Stošića 5, 21450 Hvar
4. Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Split, Moliških Hrvata 1, 21000 Split
5. Hrvatske vode, VGO Split, Vukovarska 35, 21000 Split
6. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb

Z-01 HAKOM (dopis od 13. siječnja 2020.)

- dostavljen standardni dopis s načelima planiranja mreže elektroničkih komunikacija u kojem se navodi kako je potrebno ucrtati točan položaj i kapacitete nepokretne zemaljske mreže, odrediti mjesta konekcije, omogućiti postavu potrebnih građevina te postavljanje osnovnih postaja i antenskih sustava za pružanje javne komunikacijske usluge putem elektromagnetskih valova.

Z-02 MUP, Ravnateljstvo civilne zaštite, Služba inspekcijskih poslova Split (dopis od 28. siječnja 2020.)

- dostavljeni podaci i smjernice iz područja zaštite od požara i eksplozija koje je potrebno ugraditi u plan.

Z-03 Odvodnja Hvar d.o.o. (dopis od 7. veljače 2020.)

- dostavljene smjernice o načinu odvodnje sanitarnih i oborinskih voda.

Z-04 MUP, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Split (dopis od 6. veljače 2020.)

- dostavljeni podaci i smjernice iz područja zaštite i spašavanja koje je potrebno ugraditi u plan te popis važećih zakona i propisa koje treba primjenjivati prilikom izrade plana.

Z-05 Hrvatske vode (dopis od 5. veljače 2020.)

- dostavljeni podaci i smjernice vezane za korištenje voda, zaštitu i gospodarenje vodama, uređenje voda i zaštitu vodnog režima. Rješenja vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda moraju biti u skladu s Prostornim planom uređenja Grada Hvara te zahtjevima stručnih službi i javnopravnih tijela.

Z-06 Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (dopis od 3. veljače 2020.)

- dostavljeni opći podaci iz Zakona o zaštiti prirode, vezano na ocjenu prihvatljivosti plana za ekološku mrežu.

PROVEDBA POSTUPKA PREMA POSEBNIM PROPISIMA O ZAŠTITI PRIRODE I OKOLIŠA

Nositelj izrade plana - Odsjek za komunalne djelatnosti, prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša, europske fondove i javnu nabavu Grada Hvara uputio je nadležnom tijelu (Upravni odjel za komunalne

PRIJEDLOG PLANA 11/2020.

poslove, infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije) zahtjev za davanje mišljenja o potrebi provedbe postupka strateške procjene utjecaja na okoliš UPU-a Pais (Klasa: 350-01/19-01/122, Urbroj: 2128/01-03-19-01 od 26. studenoga 2019. godine).

Upravni odjel za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije izdao je *Mišljenje o potrebi provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene utjecaja na okoliš* (Klasa: 351-02/19-02/0115, Urbroj: 2181/1-10/14-19-0002 od 23. prosinca 2019. godine) u kojem je navedeno kako je za Urbanistički plan uređenja Pais potrebno provesti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Gradonačelnik Grada Hvara donio je Odluku o započinjanju postupka ocjene o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš za izradu Urbanističkog plana uređenja Pais (Klasa: 350-01/19-01/122, Urbroj: 2128/01-01/1-20-06 od 21. siječnja 2020. godine).

Odsjek za komunalne djelatnosti, prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, europske fondove i javnu nabavu Grada Hvara proveo je postupak ocjene o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš.

Ocijenjeno je kako za UPU Pais ne treba provesti stratešku procjenu zbog sljedećih razloga:

Urbanistički plan uređenja Pais donosi se za dio građevinskog područja naselja Hvar. Građevinsko područje naselja utvrđeno je planom višeg reda - Prostornim planom uređenja Grada Hvara, sukladno Zakonu o prostornom uređenju. Urbanističkim planom uređenja ne mogu se mijenjati granice građevinskog područja naselja. Sukladno zakonskim propisima, urbanistički plan uređenja mora biti usklađen s planom višeg reda. UPU će podrobnije definirati uvjete za zahvate u prostoru unutar obuhvata plana, te se istima mogu propisati samo viši prostorni standardi u odnosu na plan višeg reda.

UPU Pais ima relativno mali obuhvat – svega 4,3 hektara. Po naravi zahvata radi se o detaljnijoj razradi dijela građevinskog područja naselja unutar kojega je predviđena mješovita, pretežito stambena namjena. Nisu predviđeni nikakvi ozbiljniji proizvodni ili drugi pogoni koji bi mogli imati štetan utjecaj na okoliš.

Plan neće imati značajan utjecaj na okoliš zbog prirode zahvata te njegove male veličine.

Također je ocijenjeno kako za UPU Pais ne treba provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti na ekološku mrežu:

Obuhvat UPU-a Pais nalazi se unutar obuhvata područja ekološke mreže HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac.

Plan neće imati značajan utjecaj na ekološku mrežu zbog naravi zahvata te zbog njegove male veličine.

Po naravi zahvata radi se o detaljnijoj razradi dijela građevinskog područja naselja unutar kojega je predviđena mješovita, pretežito stambena namjena. Nisu predviđeni nikakvi ozbiljniji proizvodni ili drugi pogoni koji bi mogli imati štetan utjecaj na okoliš. Najveći mogući utjecaj odnosi se na odvodnju otpadnih voda koja će biti riješena u sklopu cjelovitog rješenja otpadnih voda naselja Hvar, sukladno prostornom planu uređenja grada te uvjetima nadležnih tvrtki i javnopravnih tijela.

Obuhvat UPU-a Pais veličine je cca 4,3 hektara. Područje ekološke mreže HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac obuhvaća veliko područje ukupne površine 82.582 ha. Područje obuhvata UPU Pais obuhvaća svega 0,0052% područja ekološke mreže Srednjedalmatinski otoci i Pelješac te se i po kriteriju ograničene površine zahvata isključuju mogući znatni negativni utjecaji na područje ekološke mreže.

U odnosu na ključna pitanja vezana uz okoliš navedeno je sljedeće:

Mjere zaštite okoliša sastavni su dio svakog prostornog plana. Zaštita okoliša postiže se praćenjem, sprječavanjem, ograničavanjem i uklanjanjem nepovoljnih utjecaja na okoliš te poticanjem upotrebe proizvoda i korištenje postupaka najpovoljnijih za okoliš. Potrebno je imati uravnotežen odnos zaštite okoliša i gospodarskog razvoja.

Prostorno planiranje je jedan od značajnijih instrumenata zaštite okoliša te stoga pravilno planiranje i usmjeravanje ukupnih aktivnosti na određenom prostoru bitno sprječavanju narušavanja kvalitete okoliša, odnosno pospješuju njegovo unapređenje. Zaštita okoliša podrazumijeva planiranje i korištenje prostora, tako da se u njemu osigurava življenje i gospodarski razvoj uz istovremenu brigu za trajno očuvanje razvojnih potencijala.

Plan višeg reda (Prostorni plan uređenja Grada Hvara) propisao je da se na području Grada Hvara ne mogu obavljati zahvati u prostoru ili graditi građevine koje bi mogle svojim postojanjem ili uporabom ugrožavati život, rad i sigurnost ljudi i imovine, odnosno vrijednosti čovjekova okoliša, te kulturnih dobara ili narušavati osnovna obilježja krajobraza. Prema odredbama Zakona o prostornom uređenju UPU Pais mora biti u skladu s planom višeg reda – Prostornim planom uređenja Grada Hvara.

U cilju sprječavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš Planom će se propisati i mjere zaštite okoliša, a to su: mjere zaštite tla, voda, zraka, šuma, klime, zdravlja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, krajobraza, kulturnih i prostornih vrijednosti, mjere zaštite od buke i požara i mjere postupanja s otpadom.

Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Splitsko-dalmatinske županije izdao je obvezujuće mišljenje (Klasa: 351-02/20-04/0007, Urbroj: 2181/1-10/06-20-4 od 14. travnja 2020. godine) u kojem je navedeno kako je *Urbanistički plan uređenja Pais prihvatljiv za ekološku mrežu RH i da za isti nije potrebno provesti postupak glavne ocjene.*

III.1. OBRAZLOŽENJE PLANA

1. POLAZIŠTA

1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA ZONE PAIS U PROSTORU GRADA HVARA

Otok Hvar je srednjodalmatinski otok koji spada u otočnu mikroregiju u sklopu Splitsko-dalmatinske županije. Veoma je izdužen u pravcu istok–zapad. Najduži je jadranski otok sa 68 km, najveće širine na pojedinim dijelovima oko 5 km.

Grad Hvar zauzima zapadni dio otoka Hvara. Kopneni dio gradskog teritorija zauzima površinu 75,8 km², dok ukupna površina Grada (uključivo i morski dio) iznosi 586,03 km². Svojom veličinom (75,8 km²) i brojem stanovnika (4.251 prema Popisu iz 2011.) Grad Hvar spada u površinom prosječne, a gustoćom stanovništva (56 st/km²) manje od prosjeka naseljene jedinice lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj.

Administrativno, Grad Hvar graniči s gradom Starim Gradom i općinom Jelsa na istoku, a na ostalim stranama ima morske granice s općinom Milna (otok Brač), gradom Visom i Dubrovačko neretvanskom županijom na jugu.

Područje Grada Hvara i statistički obuhvaća 8 naselja: Brusje, Hvar, Jagodna, Malo Grablje, Milna, Sveta Nedjelja, Velo Grablje i Zaraće. Prema rezultatima popisa stanovništva 2011. na području Grada Hvara živjelo je 4.251 stanovnika, od čega njih 3771 u naselju Hvar.

Slika 1: Položaj UPU-a Pais u naselju Hvar (karta: www.openstreetmap.org)

Područje UPU-a Pais nalazi se u istočnom dijelu naselja Hvar, južno od glavne otočne ceste (državna cesta D116) kojom se iz Starog Grada dolazi u Hvar. Područje obuhvata danas je uglavnom neizgrađeno, s ostacima nekadašnjih suhozida koji su ograđivali manje poljoprivredne površine.

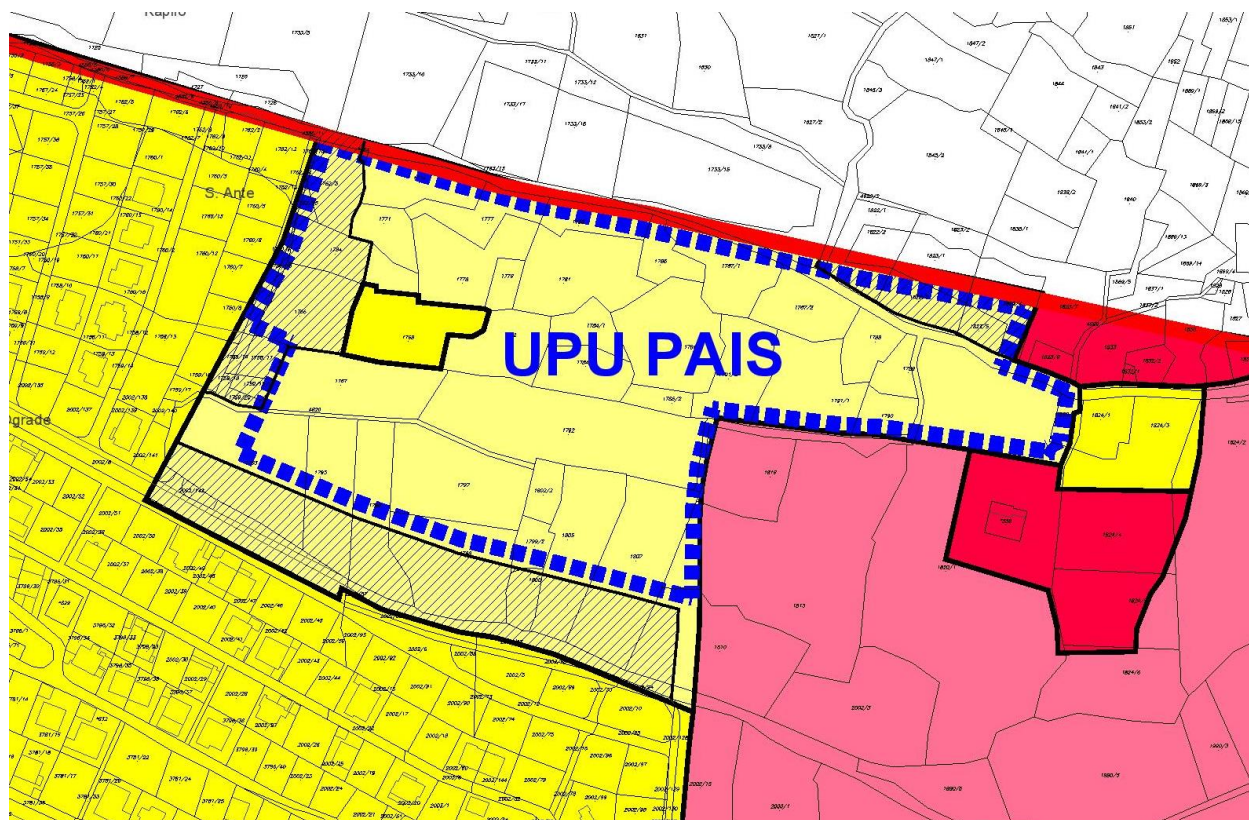
Zona Pais je Prostornim planom Grada Hvara planirana kao građevinsko područje naselja mješovite namjene. Namijenjena je mješovitoj izgradnji stambenih građevina niske gustoće, obiteljskih kuća i stambeno-poslovnih građevina. Mogući su i svi sadržaji naselja koji prate stanovanje (sekundarna namjene): športsko-rekreacijski, zdravstveni, obrazovni, vjerski, trgovački, uslužni, ugostiteljsko turistički i proizvodno zanatski, kao i prometne i zelene površine i komunalni objekti i uređaji.

1.1.1. OSNOVNI PODACI O STANJU U PROSTORU

Prostorni obuhvat plana

Zona Pais, obuhvaća uglavnom neizgrađeno građevinsko područje u dijelu naselja Hvar južno od državne ceste D116. Na zapadu zona graniči s predjelom Ograde (za kojeg je na snazi DPU Ograde). Na istoku zona graniči s planiranim područjem zone ugostiteljsko-turističke namjene Pokonji dol, a dijeli ih novo projektirana prometnica usmjerena sjever-jug koja spaja državnu cestu s južnim i istočnim dijelom naselja Hvar. Sjevernu granicu obuhvata čini koridor državne ceste D116 (ulica Miće Marchija), dok se granica na jugu naslanja na granicu postojećeg DPU-a Ograde (potez izgradnje sjeverno od ulice Milana Gazarovića).

Tako utvrđeno područje obuhvata ima ukupnu površinu od **4,68 ha**.

Slika 2: Obuhvat UPU-a Pais na izvodu iz Prostornog plana uređenja Grada Hvara (građevinska područja)

1.1.2. PROSTORNO RAZVOJNE I RESURSNE ZNAČAJKE

Prometno – geografski položaj

Glavna prometnica na otoku Hvaru je državna cesta D116 Sućuraj – Hvar, koja čini sjevernu granicu obuhvata UPU-a Pais. Ona, kao glavna gradska prometnica (ulica Miće Marchija) omogućava povezanost područja obuhvata sa središtem naselja Hvar kao i s trajektnom lukom u Starom Gradu koja predstavlja glavni otočki prometni terminal.

Zona Pais se dakle nalazi u istočnom dijelu građevinskog područja naselja Hvar, na glavnom ulaznom prometnom pravcu iz smjera Starog Grada i Milne. Zapadno od područja Pais nalazi se izgrađeno područje mješovite, pretežito stambene namjene unutar obuhvata DPU-a Ograde.

Zona Pais nalazi se na povišenom terenu odakle se pružaju lijepi pogledi na južni dio naselja Hvar i more. Zona je na vizurno osjetljivom području jer je vidljiva iz glavnih vizura na povijesnu jezgru naselja Hvar. Stoga je i Prostorni plan uređenja Grada Hvara za ovo područje propisao posebne uvjete gradnje („Zona b“) te je maksimalna visina građevina ograničena na 7,5 metara.

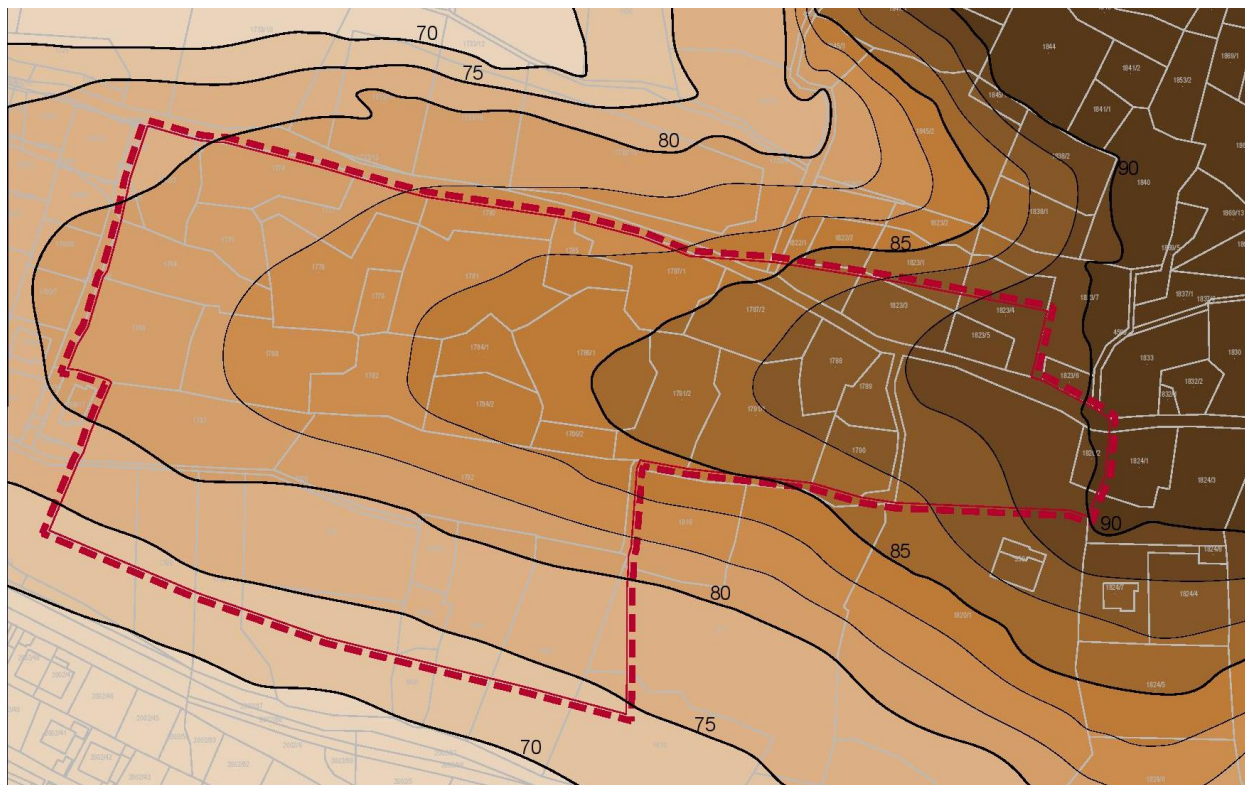
Slika 3: UPU Pais u vizuri iz povijesne jezgre Grada Hvara (Izvor: www.flickr.com, korisnik Alistair Young, objavljeno pod CC licencom 2.0 Generic)

Topografski smještaj

Grad Hvar zauzima zapadni dio otoka Hvara s jedinstvenim položajem koji je okrenut prema jugu, gdje su smješteni Pakleni otoci. Samo naselje Hvar smjestilo se na rubu male plodne udoline što se spušta prema zaljevu u kojem se nalazi povijesna jezgra Hvara i luka.

Obuhvat UPU-a Pais se nalazi na povišenom položaju u odnosu na ostatak građevinskog područja naselja Hvar, te je vidljiv iz važnih vizura Hvara.

Teren je u blagom padu prema jugu i zapadu. Na južnom dijelu obuhvata je najniža nadmorska visina, oko 73 mnm, a najviša nadmorska visina je na krajnjem istoku obuhvata, gdje iznosi oko 90 mnm.

Slika 4: Topografija terena u obuhvatu UPU-a Pais

Slike 5,6: Pogledi s terena prema jugu

Podneblje

Prema Koppenovoj klasifikaciji klima na području Grada Hvara nosi oznaku Csa. To je mediteranska klima čija su temeljna obilježja suha i vruća ljeta, vlažne i blage zime s maksimalnim padalinama u kasnu jesen (studeni – prosinac), a minimalnim tijekom ljeta (srpanj – kolovoz). Prosječna godišnja količina oborina iznosi oko 725,5 mm.

Snijeg je izuzetno rijetka pojava, prosječno jednom u 10 godina. Grmljavina, tuča i magla na ovom prostoru su također izuzetno rijetke pojave.

Srednja godišnja temperatura zraka je 16,3⁰C. Najviša zabilježena temperatura bila je 37,7⁰C u kolovozu 1956. godine, a najniža -7⁰C zabilježena 24. siječnja 1942. godine. Najhladniji mjesec je siječanj sa srednjom temperaturom od 8,3⁰C, a najtopliji srpanj sa srednjom temperaturom od 24,9⁰C.

Geološka, reljefna i pedološka obilježja

Reljefna obilježja otoka Hvara proizlaze iz pozicije otoka kao dijela jedinstvene tektonske jedinice srednjodalmatinskih otoka koji ulaze u okvire vanjskih Dinarida. Morfostrukturno promatrajući, pripada tipu borano-navlačnih i ljuskovitih planina dinarskog orogena. Vremenski promatrano ovi osnovni oblici reljefa nastali su u mlađem tercijaru za vrijeme alpskog izdizanja tla.

Reljef samog otoka pretežno sadrži brdske osobine. Krševiti lanac brežuljaka strmo se spušta duž južne obale otoka, ispresijecan brojnim vododerinama. u reljefnoj strukturi jasno se izdvajaju tri dijela: hrbat, polje i pobrđe. Hrbat čini osnovu trupa otoka te je izdužen u pravcu istok – zapad u dužini 68 km. hvarsko polje čini središnji dio zapadne polovice otoka, svojom je zaravnjenošću ekološki najvrjednija reljefna jedinica s obzirom na mogućnosti i obilježja agrarnih površina te prohodnost terena. Pobrđe čini sjeverni dio zapadne polovice otoka te je relativno nisko vapnenačko pobrđe s malo reljefne energije.

Specifični tip reljefa predstavljaju obale, oblikovane abrazijskim procesima mlata valova i akumulacijskim aktivnostima mora. Stoga prevladavaju abrazijske obale (preko 99%), odnosno obale destruktivnog tipa.

Geološke naslage otoka Hvara pripadaju velikom sedimentacijskom sustavu tzv. „karbonatne platforme“. Tektonskim silama izdignuti litificirani talozi otkrivaju 2.500 m debeli stup vapnenačkih slojeva taloženih kroz dugo geološko razdoblje, od donje krede do završetka gornje krede.

Seizmološka obilježja

Postojeći stupanj seizmičnosti prema generalnim pokazateljima ukazuje da se prostor nalazi unutar granice VIII. stupnja po MCS skali.

Na području obuhvata UPU-a Pais nisu uočena nestabilna područja ni klizišta.

Hidrografske značajke

More oko otoka pripada kanalskom tipu, koje se u oceanografskom smislu ponaša kontinentalnije od otvorenog mora. Kontinentalnost se očituje iznimnom slanošću i temperaturom. Najniža temperatura mora iznosi 12,9⁰C, u ožujku, a najtoplija je u kolovozu, 23,2⁰C. Salinitet mora je 38,2‰, a gustoća 29,09.

U Hvaru nema slivnih područja, vodocrpišta niti zona sanitarne zaštite.

Na području obuhvata UPU-a Pais nema trajnih ni bujičnih vodotoka.

Vegetacija

Zahvaljujući svom geografskom položaju te povoljnim klimatskim uvjetima otok Hvar iznimno je bogat bujnom suprotropskom vegetacijom. Među ostalima ističu se palme, agave, aloje, indijske smokve, lovor, ružmarin, borovi, pinije, lavanda i mnoge druge aromatične biljke. Uz njih brojno je poljsko cvijeće, trava, mahovina i gljive. Velike površine otoka Hvara pokrivene su šumama gdje se izdvajaju šume alepskog bora i šume gluhaća, zimzelene šume crnike, mediteranske šume dalmatinskog crnog bora i kulture alepskog bora.

Veliki dio područja obuhvata UPU-a Pais prekriven je vegetacijom. Zastupljeno je uglavnom nisko raslinje (trava), srednje (grmlje) i nešto visokog raslinja (stabla). Veliki dio vegetacije zauzimaju maslinici koji zajedno s kamenim suhozidima svjedoče nedavnoj poljodjelskoj povijesti ovog područja.

Slike 7-10: Vegetacija na terenu

1.1.3. INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST

Prometna opremljenost

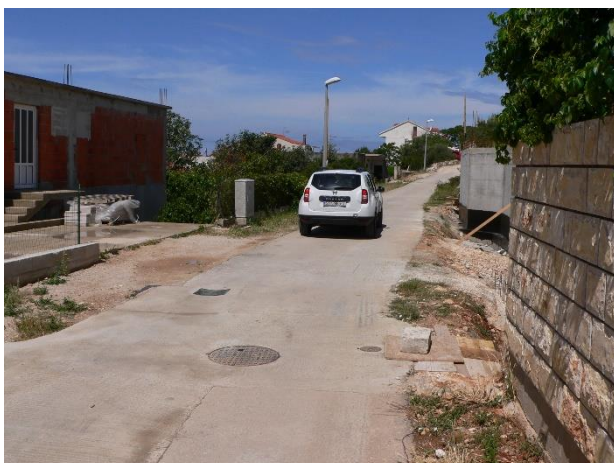
Uz sjevernu granicu obuhvata prolazi državna cesta D116 Hvar – Milna – Stari Grad. Radi se najvažnijoj prometnici na otoku i direktnoj vezi Hvara s trajektnom lukom u Starom Gradu. Unutar obuhvata plana u sjeveroistočnom dijelu nalazi se i jedna nerazvrstana prometnica koja služi za pristup do postojeće izgradnje u istočnom dijelu obuhvata i do kuća izvan obuhvata plana.

Slike 11, 12: Spoj postojeće ulice na državnu cestu; Postojeća ulica u obuhvatu plana

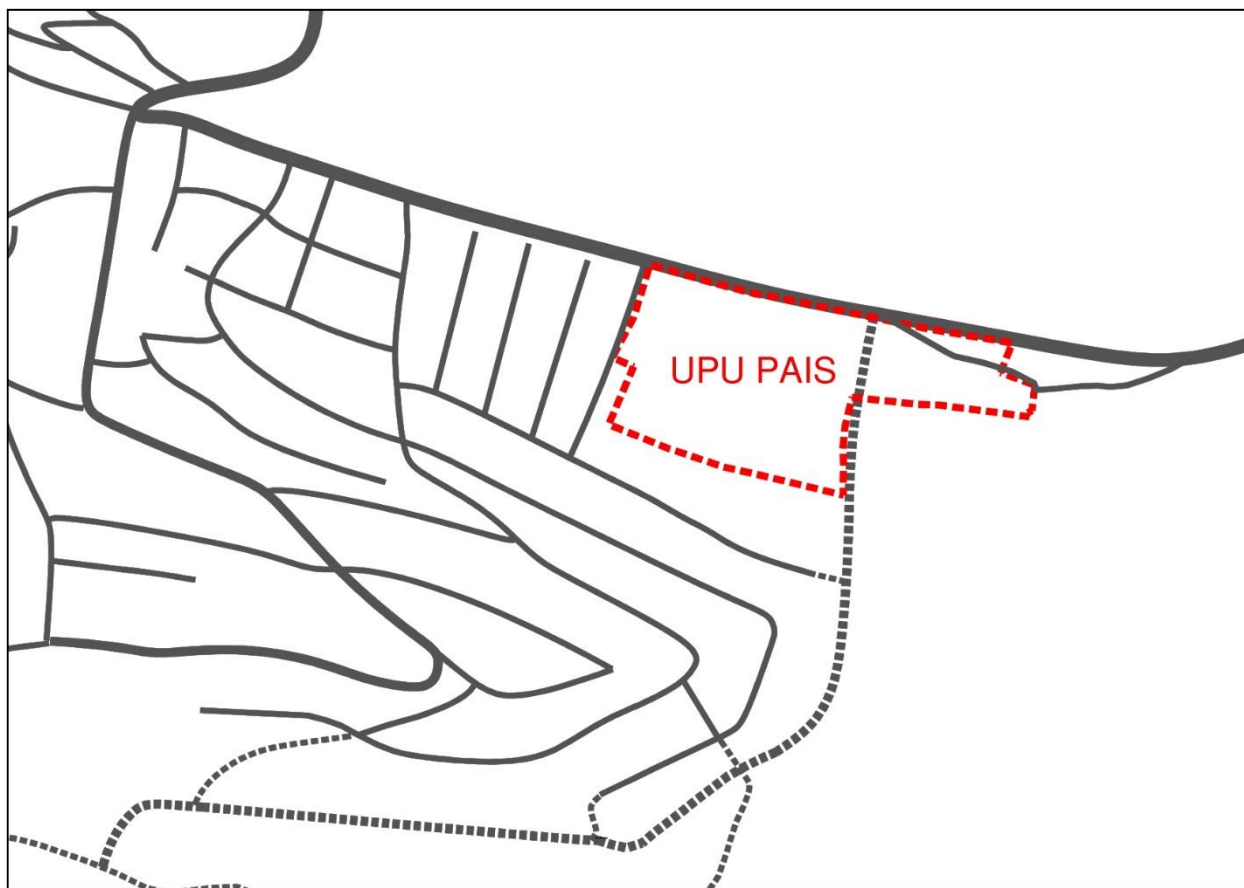
Zapadnu granicu jednim dijelom definira ulica Ante Martinovića koja je trasirana zbog izgradnje susjednog plana (DPU Ograde). Danas je ova prometnica neasfaltirana. Južno od obuhvata izvedena je prometnica Marina Gazarovića, također trasirana DPU-om Ograde.

U istočnom dijelu obuhvata planirana je važna gradska ulica kojom će se spojiti ulice Miće Marchija (državna cesta D116) s ulicom Milana Gazarovića i dalje prema jugu. Za ovu prometnicu već su izrađeni projekti koji su poštovani prilikom izrade ovog plana.

Slika 13: Ulica Ante Martinovića (dijelom zapadna granica obuhvata Plana);

Slika 14: Ulica Marina Gazarovića (u kontaktnom području južno od obuhvata, van obuhvata UPU-a Pais)

Slika 13: Prometna mreža (postojeća i planirana) u obuhvatu UPU-a Pais u odnosu na širu prometnu mrežu istočnog dijela naselja Hvar

Javni prijevoz

Javni prijevoz u Gradu Hvaru organiziran je autobusima. Državnom cestom prometuju autobusne linije koje povezuju veća naselja i gradove na otoku Hvaru. Za sada ne postoji gradski prijevoz unutar naselja Hvar.

Pošta

Na području obuhvata nema poštanskih ureda. U središtu naselja Hvar djeluje stalni poštanski ured.

Elektroničke komunikacije

Na području obuhvata UPU-a nije izgrađen sustav elektroničkih komunikacija. Postojeće su kuće spojene na mrežu zračnim vodovima.

Sustav javnih elektroničkih komunikacija u nepokretnoj mreži u Gradu Hvaru sadrži telefonsku mrežu, mrežu za prijenos podataka te mrežu za prijenos televizijskih i video signala.

U PPUG-u Hvara predviđa se rekonstrukcija i dogradnja distributivne kanalizacije radi optimalne pokrivenosti prostora i potrebnog broja priključaka. Svaka postojeća i planirana građevina unutar građevinskog područja treba imati omogućen priključak na mrežu elektroničkih komunikacija.

Sustav javnih komunikacija u pokretnoj mreži sastoji se od staničnog ustroja baznih radijskih stanica kojima se osigurava povezanost mobilnim signalom na području obuhvata.

Sustav elektroopskrbe

Otok Hvar se napaja preko vodova otočne veze Kopno-Brač-Hvar-Korčula-Pelješac-Kopno, a osnovno napajanje je iz trafostanice 110/35 kV "Stari Grad". Iz navedene trafostanice se napaja trafostanica 35/10 kV "Hvar" koja je temeljna trafostanica za Grad Hvar. Trafostanica ima mogućnost napajanja preko "starog" dalekovoda 35 kV, odnosno preko novopoloženog kabela 35 kV iz trafostanice 110/35 kV "Stari Grad".

Rekonstrukcijom 10(20) kV električne mreže koja je rađena u sklopu polaganja kabela 35 kV položena su četiri kabela iz trafostanice 35/10 kV "Hvar". Navedene aktivnosti omogućile su ukidanje postojećih 10 kV dalekovoda u samom gradu, tako da se sada grad Hvar napaja preko tri kabela iz izvoda 10(20) kV. Južni dio Grada (prema Milni) napaja se uz "stari" dalekovod 10 kV i preko novopoloženog kabela 10(20) kV.

Na području obuhvata nije izgrađena mreža elektroopskrbe. Postojeće građevine priključene su na mrežu zračnim vodovima.

Vodoopskrba

Opskrba pitkom vodom područja Grada Hvara rješava se regionalnim vodoopskrbnim sustavom Omiš - Brač - Hvar - Vis - Šolta, s rijeke Cetine (vodozahvat Zakučac), te tri lokalna kaptažna sustava na području Jelse i jedan na području Starog Grada. U postojećem sustavu je predviđeno 270 l/sek. iz regionalnog vodovoda i 70 l/sek. iz lokalnih izvora.

Sjeverno od obuhvata plana prolazi glavni vodoopskrbni cjevovod, dok je u istočnom dijelu plana PPUG-om planirana trasa novog vodoopskrbnog cjevovoda. Trase navedenih cjevovoda ucrtane su prema podacima iz PPUG-a Hvar.

Vodoopskrbna mreža na području obuhvata nije izgrađena.

Distributer pitke vode za područje Grada Hvara je Hvarski vodovod d.o.o. Jelsa.

Odvodnja otpadnih voda

Prema podacima tvrtke Odvodnja Hvar, kanalizacijski sustav u Hvaru je mješovitog i razdjelnog tipa. Sustavom javne odvodnje prikupljaju se komunalne otpadne vode, u nekim dijelovima grada (uglavnom stari dio grada te starija naselja) prikupljaju se skupa s oborinskim vodama. Većim dijelom oborinske vode se prikupljaju odvojeno od kanalizacijskih voda i ispuštaju na javne površine - površinski otječu u more.

Kanalizacijski sustav grada Hvara sastoji se od gravitacijskih kolektora, tlačnih cjevovoda i crpnih stanica. Sve otpadne vode usmjerene su prema glavnom kolektoru koji kao glavno mjesto dispozicije otpadnih voda ima uređaj za pročišćavanje. Otpadne vode grada Hvara prikupljaju se i pročišćavaju na uređaju za pročišćavanje izgrađenom na lokaciji sjeverozapadno od Hvara, a južno od uvale Vira, te ispuštaju u Hvarski kanal na lokaciji Galiola kod uvale Vira.

Na području obuhvata UPU-a kanalizacijski sustav nije izveden. Prema zahtjevima tvrtke Odvodnja Hvar prilikom izrade UPU Pais sustav odvodnje potrebno je riješiti na način da se južni sliv spoji na već izrađenu odvodnju u ul. Marina Gazarovića (odvodnja područja Ograda), dok se sjeverni sliv treba spojiti na planirani sustav odvodnje (Idejni projekt je u izradi) u ul. Miće Marchija.

Zaštita voda

Na području obuhvata Plana nema stalnih ni povremenih vodotoka. Zaštita voda i mora od onečišćenja osigurati će se gradnjom sustava odvodnje otpadnih voda.

Uređenje vodotoka i voda

Na području obuhvata ne postoje stalni ni povremeni (bujični) tokovi. Zaštita od štetnog djelovanja voda i poplava osigurati će se provođenjem predviđenih mjera odvodnje oborinskih voda.

Gospodarenje otpadom

Budući da je područje obuhvata sada uglavnom neizgrađeno, ne postoji ni sustav sakupljanja otpada. Uređenjem i komunalnim opremanjem zone uvesti će se sustav prikupljanja komunalnog otpada kao i korisnih sastavnica otpada.

Komunalni otpad na području Grada Hvara prikuplja i odvozi tvrtka Komunalno Hvar d.o.o.. Komunalni otpad odlaže se na odlagalištu Stanišće (uz cestu što od Hvara vodi prema Brusju) gdje se nalazi i reciklažno dvorište. Zeleni otoci za odvojeno prikupljanje korisnih sastavnica otpada postavljeni su na nekoliko mjesta u Hvaru.

1.1.4. ZAŠTIĆENE PRIRODNE, KULTURNO - POVIJESNE CJELINE, AMBIJENTALNE VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI**Zaštita krajobrazne i prirodne baštine**

Na području obuhvata nema područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Cijelo područje obuhvata plana nalazi se unutar obuhvata područja ekološke mreže *HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac*. Navedeno područje ekološke mreže obuhvaća veliko područje ukupne površine 82,58 ha. Područje obuhvata UPU Pais obuhvaća svega 0,0057% područja ekološke mreže Srednjedalmatinski otoci i Pelješac te se po kriteriju ograničene površine zahvata kao po kriteriju planirane namjene (građevinsko područje naselja mješovite namjene) isključuju mogući znatni negativni utjecaji na područje ekološke mreže.

Prostornim planom uređenja Grada Hvara, cijelo područje Grada Hvara zaštićeno je kao *osobito vrijedan predjel – kultivirani krajobraz*, što čini dio značajnog krajobraza. Značajni krajobraz je prirodni ili kultivirani predjel velike krajobrazne vrijednosti i biološke raznolikosti ili kulturno povijesne vrijednosti, ili krajobraz očuvanih jedinstvenih obilježja karakterističnih za pojedino područje, namijenjen odmoru i rekreaciji ili osobito vrijedni krajobraz utvrđen sukladno Zakonu o zaštiti prirode. U njemu nisu dopuštene radnje koje narušavaju obilježja zbog kojih je proglašen.

Zaštita graditeljske baštine

Na području obuhvata plana ne nalaze se zaštićena kulturna dobra upisana u Registar kulturnih dobara RH. Cijelo područje Grada Hvara štiti se Prostornim planom Grada Hvara kao područje *kultiviranog agrarnog krajolika*.

1.1.5. OBVEZE IZ PLANOVA ŠIREG PODRUČJA

Temeljem Zakona o prostornom uređenju, ovaj urbanistički plan mora biti izrađen u skladu s dokumentom prostornog uređenja šireg područja, a to je **Prostorni plan uređenja Grada Hvara**, kao i s **Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije**

Izvod iz Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije

Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije utvrđuje elemente prostornog razvoja županijskog značaja te daje smjernice za planiranje na lokalnim razinama. Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije naselje Hvar svrstano je u kategoriju „manje regionalno (manje razvojno) središte“.

U funkcionalnoj strukturi Splitsko-dalmatinske županije uloga ovog prostora bazirana je prije svega na činjenici da se radi o jednom od većih i po svim prostornim kvalitetima i razvojnim potencijalima najznačajnijih otoka. Tijekom svog povijesnog razvitka gospodarstvo otoka se temeljilo na moru (ribarstvu i pomorstvu) i plodnoj zemlji. Prema Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije, očuvani okoliš i kvalitetni krajobraz temeljni su uvjeti za razvoj kvalitetnog turizma, koji je već sada osnovna gospodarska grana.

Izvod iz Prostornog plana uređenja Grada Hvara

Prostorni plan uređenja Grada Hvara usvojen je 2007. godine („Službeni glasnik Grada Hvara“, broj 2/07.). PPUG je imao dvije izmjene – 2010. godine te 2016. godine („Službeni glasnik Grada Hvara“ broj 5/16.).

PPUG Hvara zasniva se na pretpostavci da će na području Grada 2015. godine živjeti od 4.500 do 5.000 stanovnika te boraviti do 2000 povremenih stanovnika i do 12.000 turista. Na istom prostoru planirano je oko 2.000 radnih mjesta.

Svrha i opći cilj Prostornog plana uređenja Grada Hvara, navedeni u PPUG Hvara jesu:

- Prostorni razvoj temeljen na demografskom razvoju, odnosno prirodnom priraštaju stanovništva i ograničenom doseljavanju radno sposobnog stanovništva.
- Zaštita vrijednih područja, posebno mora i obale, šuma i vrijednih poljoprivrednih površina, te spomeničkih lokaliteta i vrijednih krajolika.
- Gospodarski razvoj baziran na turizmu, pomorstvu, poljoprivrednoj proizvodnji, te proizvodnim i servisnim djelatnostima malih mjerila i čistih tehnologija;
- Osiguranje prostora i lokacija za prometne i infrastrukturne zahvate i ostale objekte i sadržaje državnog i županijskog značaja.
- Osiguranje primjerenog razvoja, opremanja i uređivanja prostora, te čuvanje posebnosti tipoloških i morfoloških obilježja prostora.

Područje zone Pais planirano je PPUG Hvara kao građevinsko područje naselja mješovite namjene. Veći dio građevinskog područja utvrđen je kao neizgrađeno i neuređeno građevinsko područje pa iz toga proizlazi i obveza izrade urbanističkog plana uređenja.

Prema PPUG Hvara *građevinska područja naselja mješovite namjene su površine u kojima prevladava stambena izgradnja niske gustoće (primarna namjena), i to obiteljske kuće, stambeno poslovne i poslovne građevine, te svi sadržaji naselja koji prate stanovanje (sekundarna namjena): športsko-rekreacijski, zdravstveni, obrazovni, vjerski, trgovački, uslužni, ugostiteljsko turistički i proizvodno zanatski, kao i prometne i zelene površine i komunalni objekti i uređaji.*

Na jednoj građevnoj čestici u zoni mješovite namjene mogu se graditi stambene, stambeno poslovne, ili poslovne građevine namijenjene za tihe i čiste gospodarske djelatnosti, te pored njih i pomoćne građevine koje čine funkcionalnu cjelinu s osnovnom građevinom (spremišta i garaže, ljetne kuhinje, sjenice).

Ne mogu se graditi gospodarske građevine namijenjene za bučne i potencijalno štetne po okolinu djelatnosti.

Stambenim građevinama prema PPUG Hvara smatraju se obiteljske kuće i stambeno poslovne građevine.

Obiteljska kuća je građevina koja može imati maksimalno 4 stambene jedinice. Građevine mogu biti slobodno stojeće ili poluugrađene. Ne dopušta se gradnja nizova. Ako se gradi unutar zona mješovite namjene obiteljska kuća može sadržavati i poslovni prostor za tihe i čiste poslovne djelatnosti, te za ugostiteljsko turističku djelatnost (sobe ili apartmani) koji može zauzimati maksimalno 30% GBP-a.

Stambeno poslovne građevine su građevine koje uz stambene moraju sadržavati najmanje 30% GBP poslovnih djelatnosti. Građevina može sadržavati maksimalno 400 m² poslovnog prostora odnosno maksimalno 4 ugostiteljsko turističke smještajne jedinice. Građevine mogu biti isključivo slobodno stojeće.

PPUG Hvara propisuje da je u sklopu građevinskih područja mješovite namjene naselja obvezno planirati i uređivati parkovne, rekreacijske i zaštitne zelene površine, koje mogu sadržavati i biciklističke staze, pješačke puteve, športsko-rekreacijske površine i igrališta i sl.

Tako se za pretežito neizgrađena područja mješovite namjene, za koja je obvezna izrada UPU, propisuje obveza da se 15% površine zahvata planira za zelene površine, sport i rekreaciju i dječja igrališta.

Sve javne prometne površine unutar građevinskog područja moraju se projektirati i graditi na način da se omogući vođenje komunalne infrastrukture, te moraju biti vezane na sustav javnih prometnica. Ulicom se smatra svaka cesta ili javni put u sklopu građevinskog područja unutar kojega će se izgraditi ili već postoje stambene ili druge građevine, te na koji te građevine imaju izravan pristup. Ulice mogu biti kolne, kolno pješačke i pješačke.

PPUG Hvara propisuje da arhitektonsko oblikovanje građevina mora biti prilagođeno ambijentu, vodeći računa o krajobrazu i o načinu građenja naselja. Moraju se koristiti lokalni tradicijski oblici, boje i materijali. Građevine mogu biti građene od kamena, obložene kamenom kao vanjskim slojem višeslojnog zida, ili žbukane u bojama, u skladu s elementima tradicijskog graditeljstva. Nije dozvoljeno oblaganje pročelja kamenim pločama. Žbuka može biti bijela, svijetli oker ili u drugim svijetlim nijansama iz palete prirodnih boja oker i crvene proizašlih iz nijansi oker ili crvene cigle. Ako se pročelja oblažu kamenom, oblaganjem moraju biti obuhvaćeni volumeni a ne pojedinačne plohe. Potrebno je koristiti tradicionalne načine obrade kamena, odnosno suvremene interpretacije istih, bez isticanja fuga u drugoj boji i bez korištenja završne obrade kamena tipa bunje (bunjice). Oblaganje i gradnja kamenom izvodi se u horizontalnom ravnom vezu s istom visinom kamena.

Građevine treba oblikovati na tradicijski način ili tako da se tradicijski elementi gradnje interpretiraju na suvremeni način, uz poštovanje tradicionalnih materijala. Za građevine oblikovane na suvremeni način uvjeti za tradicijsku gradnju nisu obvezujući, već se koriste samo kao polazišne smjernice pri oblikovanju.

Posebni uvjeti gradnje propisani za područje UPU-a Pais u PPUG Hvara propisuju da se na području obuhvata zbog osjetljivosti vizura iz povijesne cjeline Hvara maksimalna visina građevina ograničava na 7,5m. PPUG Hvara propisuje i da se najmanje 15 % površine zahvata UPU-a Pais planira za zelene površine, sport i rekreaciju i dječja igrališta. U području obuhvata obvezno je planirati i javne parkirališne površine.

1.1.6. OCJENA MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA RAZVOJA U ODNOSU NA DEMOGRAFSKE I GOSPODARSKE PODATKE TE PROSTORNE POKAZATELJE

Ocjena demografskog stanja

Analiza kretanja stanovništva na području Splitsko-dalmatinske županije od 1991. godine pokazuje kako je porast ukupnog broja stanovnika zabilježen u samo 7 od 16 gradova, a među tih sedam gradova je i Grad Hvar.

Prema podacima iz Izvješća o stanju u prostoru Grada Hvara, prema popisu stanovništva iz 2011. godine, prosječna gustoća naseljenosti za područje Grada Hvara iznosila je oko 56 st/km².

Na području Grada Hvara, odnosno naselja Hvar, prema popisima stanovništva, živjelo je:

NASELJE	BROJ STANOVNIKA			INDEKS	INDEKS
	1991.	2001.	2011.	2011/2001.	2011/1991.
NASELJE HVAR	3643	3672	3771	102,70	103,51
GRAD HVAR	4143	4138	4251	102,73	102,61

Najveći postotak stanovnika (njih čak 88%) živi u središnjem naselju Hvaru.

Budući da je područje obuhvata UPU-a Pais uglavnom neizgrađeno, nisu relevantni podaci o postojećoj naseljenosti.

Gospodarski pokazatelji

Otoka Hvar je kroz povijest imao samodovoljnost gospodarstva proizvedeći sam praktički sve što mu je trebalo za opstanak i normalno funkcioniranje. Viškove ulja i vina prodavalo se i na vanjsko tržište u zamjenu za žito. Stoga je osobito bila razvijena pomorska trgovina, a uz ostale zanate, Grad Hvar se isticao gradnjom i održavanjem drvenih brodova.

Sam Grad Hvar ima dugu obrtničku tradiciju, posebno u području ugostiteljstva i pružanja usluga. Razvojem turizma javila se monokultura turizma i svaki udarac iz okruženja (domovinski rat, politička regionalna kriza, svjetska gospodarska kriza...) odrazio se na gospodarstvo i iseljavanje.

Prema *Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti* (Narodne novine, br. 132/17) koja se primjenjuje od 1. siječnja 2018. Grad Hvar spada u **VIII. skupinu** jedinica lokalne samouprave (najrazvijenija skupina – jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave).

Najviše zaposlenih u Gradu Hvaru zaposleno je u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (28%). Slijede zaposleni u djelatnostima obrazovanja (15%) te trgovine na veliko i malo (14%).

Smještaj u domaćinstvima (sobe, apartman, studio-apartman) dominantna je sekundarna djelatnost u stambenim predjelima naselja Hvar pa se isto može očekivati i u obuhvatu UPU-a Pais.

Prije epidemiološke i gospodarske krize 2020. godine Grad Hvar kontinuirano je bilježio povećanje broja dolazaka i noćenja turista. Prema podacima Turističke zajednice Grada Hvara u 2017. godini zabilježeno je 198.711 turističkih dolazaka i 739.003 noćenja. Za usporedbu, 2010. godine zabilježeno je 87.972 turističkih dolazaka i 451.743 noćenja.

Najveći broj noćenja 2017. godine ostvareno je u domaćinstvima (45%). U odnosu na tip smještajnih jedinica, najveći broj kreveta raspoloživ je u domaćinstvima (6.626 ili 58%).

Javni i društveni sadržaji

Na području obuhvata ne postoje javni i društveni sadržaji. U naselju Hvar smješteni su gotovo svi javni sadržaji na području administrativne jedinice Grad Hvar. Budući da je središte Hvara na pješačkoj udaljenosti od obuhvata UPU-a Pais, može se zaključiti da će isti biti lako dostupni stanovnicima predjela Pais. U Hvaru postoje osnovna i srednja škola, Dom zdravlja, uredi gradske uprave, kulturne institucije, udruge i drugo.

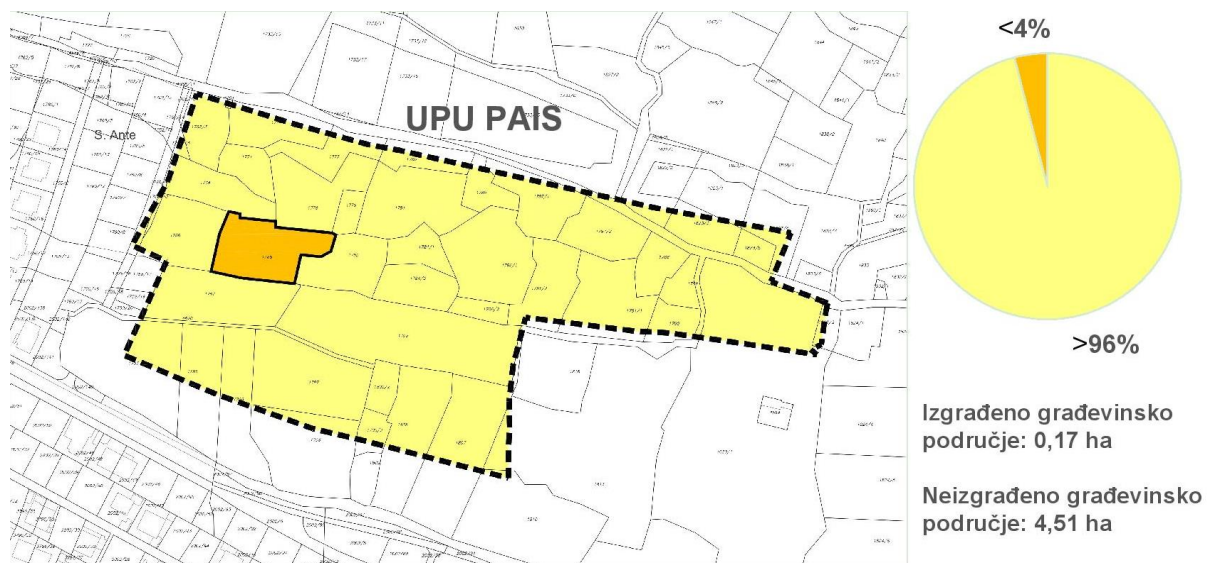
Nema zahtjeva za planiranjem posebnih prostora za javne i društvene sadržaje u obuhvatu UPU-a Pais.

Prostorni pokazatelji

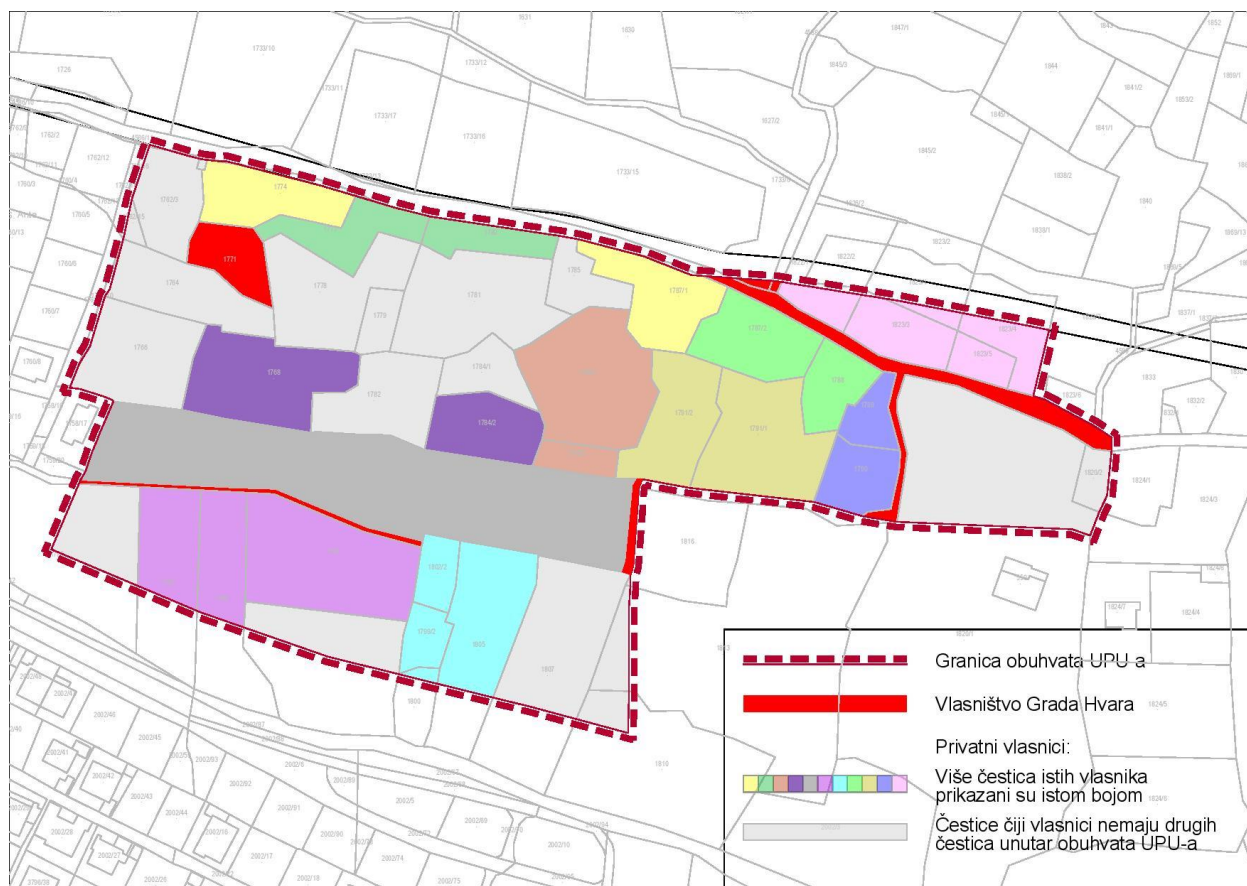
Prostor koji je predmet ovoga plana se većim dijelom sastoji od neizgrađenog neuređenog građevinskog područja naselja, i tek manjim dijelom od područja koje je u PPUG Hvara utvrđeno kao izgrađeno građevinsko područje.

Cijeli obuhvat plana, koji iznosi **4,68 ha**, odnosi se na građevinsko područje. Od toga je 0,17 ha označeno kao izgrađeno građevinsko područje, dok je 4,51 ha označeno kao neizgrađeno. Od tog neizgrađenog građevinskog područja 0,3 ha otpada na neizgrađeno uređeno građevinsko područje naselja.

Većina zemljišta unutar obuhvata UPU-a je privatno vlasništvo, dok je *Mjesni narodni odbor Hvar* vlasnik samo jedne čestice. U vlasništvu Grada Hvara su i čestice koje se u katastru vode kao javni putovi.

Slika 14: Obuhvat plana i odnos izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja (prema PPUG Hvar)

Slika 15: Analiza vlasničkih odnosa u području obuhvata UPU-a Pais

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA GRADSKOG ZNAČAJA

Urbanistički plan uređenja zone Pais uglavnom se odnosi na dio neizgrađenog i neuređenog dijela građevinskog područja naselja Hvar iz čega proizlazi zakonska obaveza donošenja urbanističkog plana uređenja.

UPU Pais obuhvaća neizgrađeno i manjim dijelom izgrađeno građevinsko zemljište u dijelu naselja Hvar južno od državne ceste D116. Građevinsko područje utvrđeno je planom višeg reda (Prostorni plan uređenja Grada Hvara). UPU Pais će podrobnije definirati uvjete za zahvate u prostoru unutar obuhvata plana.

Osnovni cilj UPU-a je izrada dokumentacije za mješovitu izgradnju na području obuhvata.

Cilj prostornog uređenja područja Pais je, prilagođavajući se zatečenom stanju u prostoru, osmisлити suvremeno i funkcionalno plansko rješenje područja obuhvata uz osmišljavanje novih prostora za stanovanje i popratnih sadržaja te poboljšanje prometne i infrastrukturne opremljenosti.

Unutar izgrađenog dijela naselja Urbanističkim planom potrebno je detaljnije razraditi urbanističku infrastrukturu, planirati novu regulaciju neizgrađenog i neuređenog građevinskog područja.

UPU Pais se temelji na sljedećim polazištima:

1. *Zaštita postojećih prirodnih vrijednosti i vrijednosti kulturnog krajolika:* procesom urbanizacije promijenit će se postojeća prostorna struktura naselja gdje se elementi prirodne strukture skladno isprepliću s izgrađenom strukturom naselja. Bitno je da se ovom procesom ne ugroze najvažniji elementi prirodnih i krajobraznih vrijednosti naselja kao što su slika naselja s glavne prometnice (državna cesta D116), slika naselja s mora te karakteristične vizure iz središta naselja Hvar.
2. *Omogućavanje nove izgradnje:* stambene i poslovne namjene te uređenje i komunalno opremanje građevina i prostora, radi podizanja kvalitete života i standarda stanovništva.
3. *Planiranje javnih zelenih površina:* planom je u naselju potrebno planirati i javne zelene površine namijenjene za okupljanje, sport i rekreaciju koje doprinose i ukupnom skladu izgrađenog gradskog okoliša. U krajobrazno rješenje potrebno je uključiti elemente kvalitetne vegetacije te elemente očuvanih suhozida kao memoriju prostora (nekadašnjeg poljodjelskog krajolika).
4. *Omogućavanje gradnje javnih i društvenih sadržaja* sukladno procjenama trenutačnog i budućeg broja stanovnika naselja ali i s obzirom na prostorne potrebe.
5. *Osiguravanje prostora i koridora za promet, energetsku, vodoprivrednu i ostalu infrastrukturu.* Sve novoplanirane ulice u naselju imati će planske koridore koji odgovaraju suvremenim potrebama kolnog i pješačkog prometa. Vodovi infrastrukture u pravilu se vode u koridorima prometnica.
6. *Usklađenje javnih interesa s potrebama korisnika građevinskog zemljišta:* prilikom planiranja javnih i drugih površina maksimalno će se uvažavati načelo podjednako udjela među različitim korisnicima u okvirima mogućeg pri čemu je potrebno osigurati i tehnički primjerena rješenja kao i sklad izgrađenih urbanih predjela.

2.1.1. DEMOGRAFSKI RAZVOJ

Prema većini demografskih obilježja analiziranih u poglavlju Ocjena demografskog stanja, Grad Hvar pokazuje pozitivan porast broja stanovnika. Glavnim čimbenicima porasta broja stanovnika u Gradu Hvaru smatraju se natalitet, raspoloživost radnih mjesta i razvoj turizma.

Opći ciljevi demografskog razvoja koji se reflektiraju i na UPU Pais su:

- smanjiti interes, osobito kod mlađeg i zrelog stanovništva, za odlaskom na rad i trajno iseljenje u inozemstvo i u druga područja Hrvatske,
- riješiti problem doseljenog stanovništva kako bi se svi oni koji su odlučili stalno ostati u Hvaru normalno integrirali i uključili u razvitak naselja,
- planski razmješati i organizirano usmjeravati novu gradnju,
- poboljšavati standard i kvalitetu života stanovništva naselja Hvar.

2.1.2. ODABIR PROSTORNE I GOSPODARSKE STRUKTURE

Zona Pais dio je građevinskog područja središnjeg naselja Hvara. Svojom opremljenošću prometnom i komunalnom infrastrukturom ovaj dio naselja treba povoljno utjecati na daljnje pozitivne demografske prilike i tijekove i na cjelokupni razvitak šireg područja.

Područje obuhvata UPU-a odnosi se na prostor naselja na kojem je planirana izgradnja prvenstveno stambenih zgrada (obiteljske kuće, stambeno-poslovne zgrade). Planom se omogućuje i gradnja sadržaja naselja koji prate stanovanje (sekundarna namjena): športsko-rekreacijski, zdravstveni, obrazovni, trgovački, uslužni, ugostiteljsko turistički i proizvodno zanatski, kao i prometne i zelene površine i komunalni objekti i uređaji.

Da bi se to ostvarilo, planom treba osigurati prostorne preduvjete za:

- skladnu izgradnju stambenih građevina,
- razvoj uslužnih i trgovačkih djelatnosti te ugostiteljsko-turističkih sadržaja,
- izgradnju sadržaja javne namjene, ukoliko se za istima ukaže potreba,
- izgradnju zelenih i javnih prostora, sportsko-rekreacijskih površina i dječjih igrališta,
- razvoj turizma koji se nadovezuje na identitet cjelokupnog naselja.

2.1.3. PROMETNA I OSTALA INFRASTRUKTURA

Jedna od osnovnih zadaća UPU-a je osiguravanje prostora za smještaj koridora prometne i ostale infrastrukture te planiranje nove prometne i ostale infrastrukture kojima će se omogućiti primjerena kvaliteta života u ovom dijelu naselja.

Prometna infrastruktura

Sjevernom granicom obuhvata prolazi najvažnija prometnica cijelog otoka Hvara, državna cesta D116, koja omogućuje dobru povezanost ovog dijela naselja s ostalim predjelima naselja Hvar kao i otoka Hvara u cjelini.

U istočnom dijelu obuhvata planirana je nova prometnica koja se nastavlja prema jugu i za koju su već izrađeni idejni projekti. Ova prometnica predstavljati će osnovni prometni priključak zone Pais na državnu cestu D116 odnosno na gradsku mrežu prometnica Hvara. Zapadnom granicom obuhvata prolazi postojeća (danas neasfaltirana) prometnica kojom se također ostvaruje prometni pristup do zone Pais.

Za kvalitetno odvijanje prometa u prostoru obuhvata planira se sve nove prometnice planirati s koridorima koji uključuju kolnik i pločnik (nogostup). U dijelu prometnica gdje je to moguće planirati će se i zeleni

pojas, osobito na mjestima gdje je u zelenom pojasu moguće očuvati i postojeće strukture suhozida kao memoriju prostora. Na krajevima slijepih ulica urediti će se okretišta.

Parkiranje se predviđa na pojedinačnim česticama. Duž prometnica osigurati će se javna parkirališna mjesta za dodatne potrebe za parkiranjem u naselju.

Ostala infrastruktura

Danas je prostor zone Pais uglavnom komunalno neopremljen, ne računaju li se pojedinačni priključci postojećih građevina na komunalnu mrežu koja prolazi rubnim dijelovima obuhvata. Uređenje komunalne infrastrukture na području obuhvata uključuje izgradnju mreže vodoopskrbe i odvodnje, elektroenergetske te mreže elektroničkih komunikacija.

Planom je potrebno:

- omogućiti gradnju mreže vodoopskrbe i odvodnje, tako da svi stanovnici naselja imaju riješenu opskrbu pitkom vodom i odvodnju otpadnih voda,
- prilikom izgradnje vodoopskrbnog sustava osigurati kvalitetnu protupožarnu zaštitu ugradnjom dovoljnih profila cjevovoda i hidranata,
- omogućiti izgradnju novih trafopostrojenja ukoliko se za istima pokaže potreba,
- distribucijski sustav elektroopskrbe izgrađivati tako da se sustav srednjeg napona planira na 20 kV,
- zamijeniti postojeću zračnu električnu mrežu podzemnim energetske kablovima,
- osigurati priključke na suvremene sustave elektroničkih komunikacija,
- osigurati sakupljanje otpada i sirovina za reciklažu sukladno planovima zbrinjavanja otpada uvažavajući dugoročne principe zaštite okoliša i suvremenog gospodarenja otpadom.

2.1.4. OČUVANJE PROSTORNIH POSEBNOSTI

Zona Pais danas je uglavnom neizgrađena te nema prostornih posebnosti koje bi trebalo posebno štiti. Planiranjem građevinskog područja na ovom dijelu prostora predviđena je i transformacija nekadašnjeg poljodjelskog zemljišta u građevinsko.

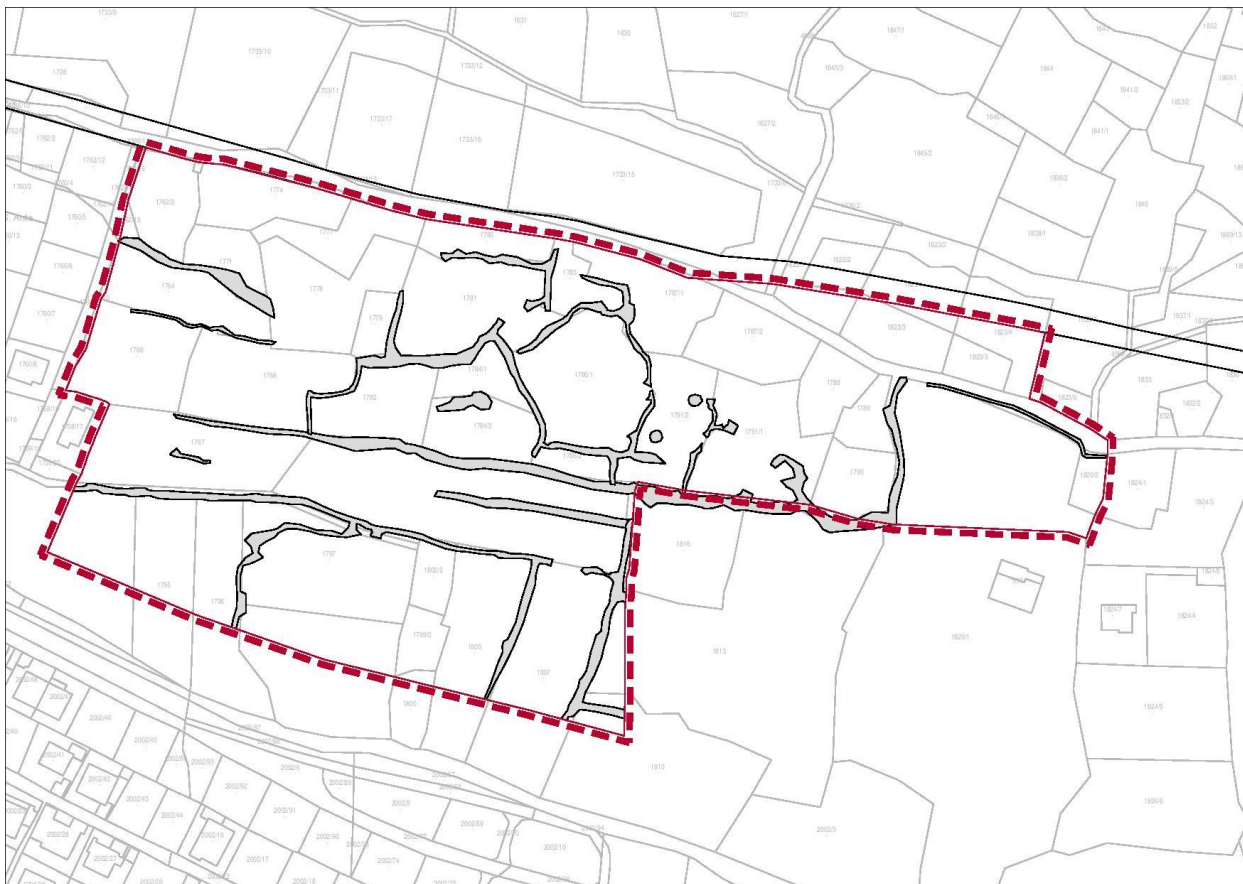
Obuhvat UPU-a Pais se nalazi na povišenom položaju u odnosu na ostatak građevinskog područja naselja Hvar, te je vidljiv iz važnih vizura Hvara. Zbog ovakvog vizurno osjetljivog položaja Prostorni plan uređenja Grada Hvara za ovo područje propisao je posebne uvjete gradnje („Zona b“) te je maksimalna visina građevina ograničena na 7,5 metara.

U vezi položaja zone Pais u odnosu na ostale dijelove naselja Hvar potrebno je i posebnu pažnju posvetiti definiranju i oblikovanju rubova naselja, osobito u odnosu na glavnu pristupnu prometnicu (državnu cestu D116).

Slika 16, 17: Očuvani suhozidi u obuhvatu plana

Očuvanje memorije prostora odnosi se na očuvanje brojnih postojećih struktura suhozida unutar obuhvata Plana. Iako je nerealno očekivati njihovo ukupno očuvanje, planom se potiče njihovo očuvanje i uklapanje u mrežu prometnica (očuvanje suhozida u zelenom pojasu prometnice i kao dio ogradnog zida) te uklapanje u krajobrazno rješenje javnih prostora.

Slika 18: Položaj očuvanih suhozida u obuhvatu Plana

Prostor UPU-a Pais je neizgrađeni prostor te je u pogledu oblikovanja građevina moguć suvremeni oblikovni jezik uz poštivanje općih načela graditeljstva koje proizlazi iz konteksta lokalnog prostora. Prihvatljive su kreativne suvremene eksplikacije koje uvažavaju postojeći tehnološki trenutak i potencijal autora vodeći računa o prostorno-urbanom kontekstu. U oblikovanju je moguće krenuti i od ambijentalnih vrijednosti, nadopunjujući ih, ovisno o invenciji autora, primjenom bilo regionalnog, bilo općega suvremenog arhitektonskog jezika građenja.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA

2.2.1. RACIONALNO KORIŠTENJE I ZAŠTITA PROSTORA

Jedna od temeljnih zadaća prostornog uređenja je zaštita prostora kao potrošne kategorije. Republika Hrvatska Ustavom se odredila za politiku održivog razvoja i u tom smislu valja planirati sve zahvate u prostoru. Gdje god je moguće nove sadržaje treba skladno i svrsishodno uklopiti u postojeću urbanu sredinu, a gdje to nije moguće, treba izgradnju planirati tako da se ne smanjuju šumske i kvalitetne poljoprivredne površine, te da se obvezno zaštite podzemne i nadzemne vode.

Racionalnim korištenjem prostora mora se postići učinkovitija funkcionalna organizacija prostora kroz provedbu i uvažavajući sljedeće mjere:

- objektivno sagledavanje potreba za prostorom, procjenom realnih potreba, gospodarskih potencijala, te drugih obilježja ili posebnosti,
- inventariziranje infrastrukturnih datosti (prometnice, vodoopskrba, elektroopskrba, elektroničke komunikacije i dr.) i procjena potrebnih (ili poželjnih) infrastrukturnih zahvata u cilju poboljšanja kvalitete i standarda življenja, kao i stvaranja pretpostavki za razvitak turizma,
- valoriziranje postojećih kvaliteta prostora i okoliša s ciljem da se isti zaštite i sačuvaju.

2.2.2. UNAPREĐENJE UREĐENJA NASELJA I INFRASTRUKTURNE MREŽE

Ovim planom treba predvidjeti prostorno-planske preduvjete za sustavno unapređenje uređenosti i opremljenosti područja Pais kao dijela građevinskog područja naselja Hvar. Potrebno je planirati prostore za izgradnju stambenih građevina, omogućiti razvoj uslužnih i trgovačkih djelatnosti te ugostiteljsko-turističkih sadržaja kao i izgradnju sadržaja javne namjene, ukoliko se za istima ukaže potreba. Planom je potrebno osmisliti i uređenje zelenih i javnih prostora.

Zgrade bi trebalo izvesti tako da se svojim građevnim materijalima i oblikovanjem prilagode mjerilu i postojećim vizurama naselja te njegovom povijesno vrijednom graditeljskom i krajobraznom nasljeđu.

Posebna pažnja treba biti posvećena uređenju zelenih površina, pri čemu je potrebno u najvećoj mogućoj mjeri očuvati postojeće strukture suhozida. Za nasade u naselju preporučuje se korištenje udomaćenih biljnih svojti.

Planom se predviđa potpuno komunalno infrastrukturno opremanje područja naselja kao uvjet za daljnji razvoj i izgradnju stambenih područja. Svim gradivim česticama treba osigurati pristupnu prometnicu, priključak na sustav vodoopskrbe i odvodnje, električnu struju, te priključke na suvremene sustave elektroničkih komunikacija.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. PROGRAM GRADNJE I UREĐENJA PROSTORA

Temeljni pristup izradi UPU-a Pais zasniva se na:

- planiranju izgradnje odgovarajuće prometne mreže i ostale infrastrukture na području predviđenom za širenje naselja;
- pružanju prostornih preduvjeta za gradnju stambenih, stambeno-poslovnih te pratećih javnih i gospodarskih sadržaja;
- planiranju javnih prostora u naselju čime se osigurava poželjna kvaliteta života i javni sadržaji,
- uključenju prirodnih vrijednosti u urbano tkivo (vrijedno zelenilo, suhozidi).

3.2. OSNOVNA NAMJENA PROSTORA

Uzimajući u obzir postojeće stanje u prostoru, provedenu analizu važećih dokumenata prostornog uređenja koji su relevantni za područje, kao i temeljne ciljeve i polazišta razvitka prostornog uređenja zone Pais, definirani su organizacija, korištenje i namjena površina, uvjeti za uređenje i izgradnju te elementi zaštite na području obuhvata Plana.

Područja pojedinih namjena prostora određene su temeljem:

- postojeće namjene prostora,
- odrednica PPUG Hvara,
- ostalih podloga, projekata i druge stručne dokumentacije;

Površine prometne i ostale infrastrukturne mreže određene su temeljem:

- podataka o izvedenom stanju,
- odrednica PPUG Hvara,
- podataka pribavljenih od tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima,
- ostalih podloga, projekata i druge stručne dokumentacije;

Namjene površina planirane UPU-om u skladu su s postavkama važećeg Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova.

Predviđene su sljedeće namjene prostora:

M1	Mješovita namjena - pretežito stambena
Z1	Javne zelene površine
Z	Ostale zelene površine
IS	Površine infrastrukturnih sustava (prometne površine)

Razmjestaj i veličina te razgraničenje površina određenih namjena prikazani su na kartografskom prikazu 1. *Korištenje i namjena površina* u mj. 1:1000.

3.2.1. MJEŠOVITA NAMJENA – PRETEŽITO STAMBENA (M1)

Površine mješovite pretežito stambene namjene (M1) namijenjene su izgradnji stambenih građevina – obiteljskih kuća i stambeno-poslovnih građevina.

Obiteljska kuća je građevina koja može imati najviše četiri stambene jedinice, a može sadržavati i poslovne prostore za tihe i čiste poslovne djelatnosti (uključivo i ugostiteljsko-turističku djelatnost - sobe ili apartmani) koji mogu zauzimati najviše 30% GBP-a .

Stambeno-poslovne građevine su građevine koje uz stambene sadržaje sadržavaju više od 30% GBP poslovnih djelatnosti (uključivo i ugostiteljsko-turističku djelatnost - sobe ili apartmani). Građevina može sadržavati najviše 400 m² poslovnog prostora odnosno najviše četiri ugostiteljsko-turističke smještajne jedinice.

I obiteljske kuće i stambeno-poslovne građevine mogu sadržavati dio prostora namijenjen poslovnim djelatnostima. Unutar područja mješovite namjene – pretežito stambene (M1) uz stambenu namjenu dozvoljene su i sljedeće djelatnosti:

- pružanje osobnih usluga (intelektualne usluge, zdravstvene, terapijske, njega tijela i sl.).
- trgovina,
- zanatstvo, tihi obrti i osobne usluge,
- obrti, uz uvjet da ne ometaju primarnu (stambenu) namjenu;
- manje ambulante i zdravstvene usluge,
- ugostiteljski objekti iz skupine restorani i barovi (osim disco kluba).

Sadržaji poslovnih djelatnosti mogu zauzimati do 30% BRP-a obiteljske kuće odnosno do najviše 400 m² poslovnog prostora stambeno-poslovne građevine.

Na površinama mješovite namjene ne mogu se smještavati proizvodne građevine, skladišta i drugi sadržaji koji zahtijevaju intenzivan promet ili na drugi način ometaju primarnu namjenu.

3.2.2. JAVNE ZELENE POVRŠINE (Z1)

Sustav javnih zelenih površina naselja obuhvaća planirane hortikulturno uređene parkovne površine naselja. Na prostorima javnih zelenih površina nije dozvoljena gradnja zgrada namijenjenih životu i radu ljudi.

Na prostorima koji se uređuju kao javne zelene površine dozvoljena je izgradnja staza, izvedba raznih vrsta popločenja, uređenje dječjih igrališta i sportskih igrališta, uređenje fontana i drugih vodenih elemenata te postava elemenata urbane opreme (klupe, rasvjeta, ograde i sl.).

Javne zelene površine planirane su na prostorima na kojima postoje ostaci suhozidne gradnje što je prikazano na kartografskom prikazu 3. *Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora*. Suhozidnu je gradnju potrebno u najvećoj mjeri sačuvati i uklopiti u cjelovito krajobrazno uređenje prostora.

3.2.3. OSTALE ZELENE POVRŠINE (Z)

Ostale zelene površine (Z) planirane su na rubnim prostorima naselja i služe kao zaštitno zelenilo stambenih predjela od prometnih površina. Na ovom dijelu predviđen je prirodni prostor sa što manje intervencija u okoliš. Preporuča se u najvećoj mogućoj mjeri očuvati strukture suhozida koji proizlaze iz tradicijskog poljoprivrednog krajolika.

Na prostorima „ostalih zelenih površina“ moguće je uređenje javnih prostora (parkovi, šetnice, odmorišta, dječja i manja sportska igrališta) prema uvjetima koji vrijede za javne zelene površine.

3.2.3. POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA (IS)

Površine infrastrukturnih sustava su površine na kojima se mogu graditi uređaji i građevine infrastrukture na posebnim prostorima i građevnim česticama te linijske i površinske građevine za promet.

Unutar prostora UPU-a definirane su ili rezervirane površine, koridori i lokacije za površine prometnih i ostalih infrastrukturnih sustava.

Površine infrastrukturnih sustava mogu se uređivati i unutar prostora određenih za druge pretežite namjene, ali moraju proizlaziti iz potrebe osnovne namjene.

3.3. ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA

UPU-om Pais ostvareni su sljedeći odnosi površina:

Namjena prostora	Izgrađeno (ha)	Neizgrađeno (ha)	Ukupno (ha)	%
Mješovita namjena - pretežito stambena (M1)	0,3249	2,8242	3,1491	66,9
Zelene površine		0,6950	0,6950	15,0
<i>Javne zelene površine (Z1)</i>		<i>0,3427</i>	<i>0,3427</i>	<i>7,30</i>
<i>Ostale zelene površine (Z)</i>		<i>0,3523</i>	<i>0,3523</i>	<i>7,70</i>
Površine infrastrukturnih sustava (IS)		0,8589	0,8589	18,1
UKUPNO	0,3249	4,3781	4,7030	100

3.4. PROMETNA I ULIČNA MREŽA

3.4.1. CESTOVNI PROMET

Uz sjevernu granicu obuhvata Plana prolazi glavna gradska prometnica razvrstana kao državna cesta

D116 Hvar - Milna - Stari Grad.

Glavnu prometnu mrežu čine glavna gradska ulica (državna cesta D116) na koju su predviđeni spojevi sabirnih ulica – postojeće ulice Ante Martinolića na zapadu te planirane sabirne ulice koja će spajati državnu cestu D116 s ulicom Marina Gazarovića i planirana je dalje u nastavku prema južnom dijelu građevinskih područja naselja Hvar.

Ostalu prometnu mrežu čine planirane ulice kategorizirane kao „ostale ulice“ te kolno-pješačke prometnice i pješačke staze unutar obuhvata Plana.

U jugozapadnom dijelu obuhvata omogućuje se prometno povezivanje planirane prometne mreže prema ulici Ante Martinolića. Mogućnost realizacije ovog prometnog spoja ovisi o eventualnoj izmjeni susjednog DPU-a Ograde. U slučaju realizacije navedenog spoja nije obavezna izgradnja okretišta na kraju sada planirane slijepe ulice (unutar obuhvata ovoga Plana).

Koridorima prometnica ostvaruje se kolni, biciklistički i pješački pristup do građevnih čestica, te se osiguravaju koridori za polaganje vodova infrastrukture.

Prometnice osnovne mreže prikazane su na kartografskom prikazu *Prometna, ulična i infrastrukturna mreža - 2.a. Promet* i definirane su osim i planskim koridorima prometnice koji su prikazani na grafičkom prilogu u obliku karakterističnog poprečnog profila prometnice.

Uz neke je prometnice predviđen zeleni pojas. Radi postizanja bolje slike ulice u ovom pojasu preporučuje se zasaditi drvorede. Gdje god je to moguće, u potezima prometnih koridora potrebno je očuvati postojeće suhozide i uklopiti ih u krajobrazno rješenje prometnice. Tamo gdje to predviđena širina zelenog pojasa dopušta, moguća je izgradnja parkirališta u koridoru prometnice (zeleni pojas).

3.4.2. PJEŠAČKI PROMET

Uređenje pločnika za kretanje pješaka (nogostupa) predviđa se uz kolnike u širini koja ovisi o pretpostavljenom broju korisnika. Širine planiranih nogostupa prikazane su i utvrđene poprečnim profilima na kartografskom prikazu *2.A Promet*.

Površine za kretanje pješaka mogu se graditi i uređivati i kao pješačke staze (prečaci, pješački putevi, staze, šetnice, javna stubišta) i između usporednih ulica. Najmanja širina takve pješačke staze iznosi 1,6 m.

Pješačke staze, s iznimkom javnih stubišta, moraju se izvesti kao ravne ili s blagim rampama koje omogućuju kretanje osoba s teškoćama u kretanju prema posebnim propisima. Na raskrižjima i drugim mjestima gdje je predviđen prijelaz preko kolnika moraju se ugraditi spuštene rubnjaci.

3.4.3. PARKIRALIŠTA I GARAŽE

Gradnja parkirališta i garaža na području obuhvata Plana određena je namjenom i veličinom građevina. Smještaj potrebnog broja parkirališno-garažnih mjesta potrebno je predvidjeti na građevnoj čestici građevine.

Planom je predviđena i izgradnja dijela parkirališnih površina u koridorima prometnica. Ova su parkirališta namijenjena za dodatne potrebe (posjetitelji/gosti osnovnih sadržaja, što se ne odnosi na goste u turističkom smještaju osnovne građevine).

Za stambene sadržaje potrebno je osigurati minimalno 1 parkirališno(garažno) mjesto (PGM) na 100 m² bruto izgrađenog prostora za stambene građevine, ali ne manje od 1 PGM za jednu stambenu jedinicu. Parkirališni prostor se osigurava na građevnoj čestici, a može se smjestiti i u dijelu građevine, uključujući podrumsku etažu.

Za ostale sadržaje, ovisno o vrsti i namjeni građevina i djelatnosti koje se obavljaju u njima, potrebno je osigurati najmanji broj parkirališnih/garažnih mjesta za osobna vozila prema sljedećim normativima:

NORMATIVI ZA BROJ PARKIRALIŠNIH MJESTA PO POJEDINIM NAMJENAMA ZGRADA

Namjena prostora	Broj mjesta na	Potreban broj park. mjesta
Uredski prostori, poslovna namjena	100 m ² korisnog prostora	2
Trgovina	100 m ² korisnog prostora	2,5
Banka, pošta, usluge	100 m ² korisnog prostora	2
Ugostiteljstvo (restorani i sl.)	100 m ² korisnog prostora	3
Turizam u domaćinstvu	100 m ² korisnog prostora	2*
		* ali ne manje od 1 PGM na svaka 4 kreveta za sobe odnosno ne manje od 1 PGM za svaku smještajnu jedinicu tipa apartman, studio apartman

Za eventualne ostale sadržaje koriste se normativi iz PPUG Hvara.

3.4.4. JAVNI PROMET

Planom nije posebno planiran javni promet putnika. Predviđa se korištenje javnih cesta i ulica za javni autobusni prijevoz. Autobusna stajališta moguće je smještavati unutar koridora prometnica i ulica u skladu s posebnim propisom.

3.5. INFRASTRUKTURNA MREŽA

3.5.1. POŠTA I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE

Pošta

Na području obuhvata UPU-a nije posebno osiguran prostor za izgradnju pošte. Ukoliko bi se za istim ukazala potreba, poštanski je ured moguće graditi u skladu s uvjetima za gradnju poslovnih sadržaja u okviru stambeno-poslovnih građevina.

Javne elektroničke komunikacije

Postojeće i planirane građevine i mreže elektroničke komunikacije prikazane su na kartografskom prikazu *2.b. Elektroničke komunikacije i energetske sustav.*

Uvjeti za gradnju mreže elektroničkih komunikacija po javnim površinama (glavne trase)

Sve zračne vodove elektroničkih komunikacija treba zamijeniti podzemnim kabelima, a postojeće kabele dopuniti na kompletnu podzemnu DTK mrežu.

Razvoj mreže elektroničkih komunikacija potrebno je planirati u skladu sa suvremenim tehnološkim rješenjima. Vodove treba izvoditi na za to propisima određenim dubinama. Za izgradnju distributivne telekomunikacijske kabelaške kanalizacije (DTK) u pravilu se koriste PVC cijevi. Za odvajanje, ulazak TK mreže u građevine te skretanja, koriste se montažni zdenci.

Uvjeti za priključke građevina na javnu mrežu elektroničkih komunikacija

U postupku izdavanja akta za građenje potrebno je uvjetovati izgradnju priključne distributivne telekomunikacijske kanalizacije (DTK) od građevine do granice vlasništva zemljišta na kojem se građevina gradi, a prema uvjetima regulatora odnosno pravne osobe koja je nadležna za građenje, održavanje i eksploatiranje DTK mreže.

Za svaku građevinu na svojoj građevnoj čestici potrebno je izgraditi distributivnu telekomunikacijsku kabelašku kanalizaciju (DTK) za priključenje građevine na mrežu elektroničkih komunikacija.

Uvjeti za smještaj elemenata mreže elektroničkih komunikacija na javnim površinama

Pojedini elementi mreže elektroničkih komunikacija (primjerice ormari (kabineti) za smještaj UPS-a, kabelaški izvodi, montažni kabelaški zdenci i sl.) mogu se postavljati na javne površine. Prilikom postavljanja opreme na javne površine ne smiju se smanjivati širine kolnika i pješačkih staza ispod najmanje dopuštenih dimenzija.

Pokretne mreže

Zbog potrebe izgradnje i nadogradnje infrastrukture pokretnih mreža elektroničkih komunikacija, grade se građevine komunikacijske infrastrukture uz poštovanje uvjeta građenja, posebnih propisa i normi za takve vrste građevina.

Točne lokacije građevina infrastrukture u pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži ne određuju se u grafičkom dijelu plana ove razine. Zbog zaštite vizura iz smjera povijesne jezgre Hvara na području obuhvata Plana nije dozvoljena izgradnja antenskih stupova pokretne mreže.

Elektroničku komunikacijsku opremu moguće je postavljati na građevine u skladu s posebnim uvjetima tijela ili osoba određenih posebnim propisima u obliku fasadnih antenskih prihvata ili krovnih antenskih prihvata koji ne smiju biti viši od 3 m od najviše točke građevine.

3.5.2. ENERGETSKI SUSTAV

Sustav elektroopskrbe

Ovim UPU-om određene su površine i koridori za razvod sustava elektroopskrbe do naponske razine 10(20) kV što je prikazano na kartografskom prikazu 2.b. *Elektroničke komunikacije i energetski sustav*.

Na području obuhvata UPU-a planirano je ukidanje zračne niskonaponske mreže. Razvod nove niskonaponske el. mreže predviđa se izvesti podzemno u koridorima prometnica odnosno kolno-pješačkih i pješačkih ulica. Prilikom izvođenja navedenih radova koristit će se tipski kabeli i oprema.

Za potrebe elektroopskrbe područja UPU-a potrebno je uz sve prometnice planirati koridor širine najmanje 0,4m i dubine najmanje 0,9 m za polaganje elektroenergetskih kabela.

Građevine se priključuju na niskonaponsku mrežu podzemnim kablom, odnosno prema uvjetima distributera.

Lokacije za nove trafostanice nisu točno definirane, ali njihov smještaj je moguć u sklopu svih namjena, a osobito se preporuča smjestiti ih unutar namjene Z (ostale zelene površine) ali tako da ne zaklanjaju pogled na mjestima križanja ulica.

Sve transformatorske stanice grade se kao samostojeće tipske građevine. Zaštitni koridor trafostanice iznosi 3 m od temelja zbog uzemljenja istih.

Za trafostanice treba osigurati građevne čestice čija će veličina biti uvjetovana tipom transformatorske stanice te odgovarajućeg kolnog prilaza koji omogućuje prilaz kamionskim vozilom s ugrađenom dizalicom za dopremu transformatora i pripadne opreme.

Javna rasvjeta

Javna rasvjeta na području obuhvata UPU-a izvoditi će se u skladu s idejnim rješenjima ulica i posebnim idejnim rješenjima. Predviđa se izgradnja mreže javne rasvjete duž postojećih i planiranih prometnica unutar granice obuhvata UPU-a.

Obnovljivi izvori energije

Postavljanje solarnih kolektora i fotonaponskih ćelija u obliku samostalnih fotonaponskih sustava, koje se grade kao pomoćne građevine, dozvoljeno je na svim postojećim i novim građevinama i njihovim pripadajućim česticama. Pri njihovoj izgradnji potrebno je pridržavati se uvjeta za izgradnju pomoćnih građevina u pogledu visine, udaljenosti od rubova čestice i sl.

3.5.3. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV

Vodoopskrba

UPU-om su određene površine i koridori za vodoopkrbni sustav i sustav odvodnje otpadnih voda. Vodnogospodarski sustav prikazan je na grafičkom prikazu 2.c. *Vodnogospodarski sustav*.

Potrebne količine vode osigurati će se spajanjem na postojeći sustav vodoopskrbe otoka Hvara odnosno naselja Hvar. Vodoopkrbni cjevovodi predviđaju se uz i u postojećim i planiranim ulicama zbog lakše izgradnje i održavanja. Kod izrade glavnog projekta vodoopskrbe hidrauličkim proračunom odredit će se konačni profili cjevovoda vodeći računa o količinama vode potrebnim za sanitarnu potrošnju i protupožarnu zaštitu.

Buduće građevine i korisnike potrebno je priključiti na javnu vodovodnu mrežu.

Javna vodovodna mreža, ugrađuje se u pravilu na javnoj površini i to u zeleni pojas ili ispod nogostupa ili kolnika prometnice. Dubina kanala mora osigurati pokriće tjemena cijevi sa 100 cm nadsloja, vodeći računa o konačnoj visini terena.

Način i mjesto izvedbe vodovodnog priključka, veličinu vodomjernog okna, vrstu materijala za priključak, te položaj i promjer cijevi, vodomjera i ventila, određuje nadležno komunalno društvo, vodeći računa o interesima potrošača i tehničkim mogućnostima.

Protupožarna zaštita

Vodoopskrbna mreža mora osigurati sanitarne i protupožarne količine vode te imati izgrađenu vanjsku nadzemnu hidrantsku mrežu. Prilikom formiranja ulica na području UPU-a potrebno je osigurati koridore za izgradnju nove vodoopskrbne mreže.

Nova lokalna vodovodna mreža zbog zahtjeva protupožarne zaštite mora imati minimalni profil od \varnothing 100 mm. Nadzemne hidrante treba projektirati i postavljati izvan prometnih površina na udaljenostima određenima posebnim propisima.

Odvodnja otpadnih voda

Dugoročno rješenje odvodnje otpadnih i oborinskih voda sa zone obuhvata Plana planirano je u skladu s dugoročnim rješenjem kanalizacijskog sustava Grada Hvara. Rješenje odvodnje otpadnih voda zasniva se na postavkama PPUG Hvara sa zajedničkim pročišćavanjem na uređaju za pročišćavanje koji je za naselje Hvar smješten na rtu Galiola kod Vire.

Kanalizacijski sustav predviđen je kao razdjelni sustav (odvojeno za otpadne i oborinske vode).

Sanitarna odvodnja koncipirana je na način da se južni dio obuhvata spaja na već izrađeni sustav odvodnje u ulici Marina Gazarovića (van obuhvata Plana), dok se sjeverni dio obuhvata spaja na planiranu odvodnju u ulici Miće Marchija (državna cesta D116) – trenutno je u izradi idejni projekt sustava.

Izgradnja kolektora odvodnje utvrđena ovim Planom izvodit će se u skladu s posebnim uvjetima tvrtke zadužene za odvodnju.

Svi kanali za odvodnju otpadnih voda grade se kao zatvoreni. Na kanalima treba predvidjeti revizijska okna i okna za prekid pada na svim mjestima gdje je to potrebno. Sve kanalizacijske vodove treba izvesti od vodonepropusnih cijevi.

Sve otpadne vode prije upuštanja u sustav javne odvodnje trebaju se dovesti na nivo kvalitete komunalnih otpadnih voda.

Oborinska odvodnja

Oborinske vode su vode koje dotječu u kanalizaciju s naseljenog urbanog područja. Zbrinjavanje odnosno odvodnju oborinskih voda u načelu treba osigurati prirodni bliskim načinima. Čiste odnosno neznatno onečišćene oborinske vode (oborinske vode krovnih površina, trgova, pješačkih staza i sl.) treba ponirati u podzemlje.

Ovim planom prikazana je mreža odvodnje oborinskih voda samo sa javnih površina, koja će se sakupljati te nakon odgovarajuće obrade (pjeskolov/mastolov odnosno odjeljivač ulja i benzina ili neka druga mjera) ispuštati sukladno posebnim uvjetima Hrvatskih voda. Mjera obrade utvrđuju se vodopravnim uvjetima, a detaljnije razrađuje projektom dokumentacijom.

Građevine oborinske odvodnje na pojedinim građevnim česticama, grade i održavaju njihovi vlasnici uz obvezu zadržavanja na građevnoj čestici. Oborinske vode s parkirnih i manipulativnih površina do 200 m² (10 parkirnih mjesta) mogu se upustiti u tlo putem vodnih građevina (upojni bunar ili disperzijom) bez prethodnog pročišćavanja. Za oborinske vode sa površine veće od 200 m² i sa više od 10 parkirnih mjesta izgrađuje se zaseban sustav. Prije ispuštanje takvih oborinskih voda s parkirnih i manipulativnih površina, potrebna je odgovarajuća obrada (pjeskolov/mastolov odnosno odjeljivač ulja i benzina ili neka druga mjera).

Oborinske krovne vode građevine kao uvjetno čiste prihvatiti putem oluka i olučnih vertikala i zbrinjavati ih drenažnim objektima, koristiti ih za navodnjavanje, retencionirati (kišni vrtovi) ili koristiti ih kao ukrasna jezera.

Građevine oborinske odvodnje s javnih površina i građevina koje se na njih priključuju u građevinskom području grade i održavaju jedinice lokalne samouprave sukladno važećem Zakonu o vodama.

Uređenje vodotoka i voda

Na području obuhvata Plana nema stalnih ni povremenih vodotoka.

Zaštita voda i mora od onečišćenja osigurati će se gradnjom predviđenog sustava odvodnje otpadnih voda.

Zaštita od štetnog djelovanja voda i poplava osigurati će se provođenjem predviđenih mjera odvodnje oborinskih voda.

3.5.4. OBRADA, SKLADIŠTENJE I ODLAGANJE OTPADA

Na području obuhvata UPU-a s otpadom će se postupati u skladu s cjelovitim sustavom gospodarenja otpadom na otoku Hvaru kako je određeno PPUG Hvara. Otpad će se s područja obuhvata odvoziti na zbrinjavanje na odlagalište (pretovarnu stanicu) Stanišće-Martinovik.

Unutar područja obuhvata Plana pretpostavlja se nastanak komunalnog, ambalažnog, građevnog, električnog i elektroničkog otpada koji treba uključiti u sustav izdvojenog skupljanja korisnog otpada.

Komunalni otpad potrebno je prikupljati u tipizirane posude za otpad ili veće metalne kontejnere s poklopcem.

Korisni dio komunalnog otpada treba sakupljati u posebne kontejnere (stari papir, staklo, istrošene baterije i sl.) koji se postavljaju na javnim površinama uz prometnice.

Posude/kontejnere za skupljanje komunalnog otpada kao i za prikupljanje korisnog otpada treba smjestiti na građevnu česticu građevine za svaku građevinu pojedinačno ili skupno ovisno o projektu i posebnim uvjetima komunalnog poduzeća.

Posude/spremnike na javnim površinama postavlja se tako da je do njih omogućen pristup komunalnom vozilu, te da ne ometaju normalno prometovanje na javnim prometnim površinama (preglednost raskrižja, nesmetani prolaz pješaka i osoba s invaliditetom).

Postupanje s industrijskim, ambalažnim, građevnim, električkim i elektroničkim otpadom, otpadnim vozilima i otpadnim gumama te opasnim otpadom provodi se u skladu s posebnim propisima.

3.6. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE POVRŠINA

3.6.1. OPĆI UVJETI I NAČIN GRADNJE

Na području obuhvata UPU-a ne mogu se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili uporabom, posredno ili neposredno, ugrožavale život i rad ljudi u naselju, odnosno vrijednosti postojećeg okoliša naselja.

Prigodom planiranja, projektiranja i odabira pojedinih sadržaja i tehnologija moraju se osigurati propisane mjere zaštite okoliša (zaštita od buke, neugodnih mirisa, onečišćavanja zraka, zagađivanja podzemnih i površinskih voda i sl.) te isključiti one djelatnosti i tehnologije koje svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili potencijalno, ugrožavaju život i rad ljudi, odnosno vrijednosti iznad dozvoljenih granica utvrđenih posebnim propisima zaštite okoliša u naselju.

Građevine čija namjena nije u skladu s ovim UPU-om mogu se zadržati sve do trenutka privođenja planiranoj namjeni, ali je ne smiju onemogućavati.

Sve poljoprivredno zemljište u obuhvatu Plana, a koje je UPU-om određeno za drugu namjenu, može se do prenamjene i dalje koristiti na dosadašnji način.

Način i uvjeti gradnje građevina

Uvjeti gradnje građevina određeni su planiranom namjenom površina i propisanim oblicima korištenja u odnosu na karakter područja na kojem se nalazi građevinska čestica, što je označeno na kartografskom prikazu 3. *Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora.*

Predjeli s oznakom „*sanacija građevina i dijelova naselja*“ su izgrađeni dijelovi naselja u kojima se omogućava poboljšanje kvalitete građevnog fonda dovršenjem postojećih i uvođenjem novih sadržaja. Omogućeni su zahvati sanacije, održavanja, promjene stanja građevina, uklanjanja postojećih građevina, rekonstrukcije, dogradnje, izgradnja zamjenskih građevina te nova gradnja u skladu s uvjetima ovoga Plana.

U predjelima s oznakom „*nova gradnja*“ omogućuje se nova gradnja u skladu s uvjetima iz ovoga Plana.

Oblik i veličina građevne čestice te prometni pristup

Građevna čestica mora imati veličinu, površinu i oblik koji omogućava njeno funkcionalno i racionalno korištenje i gradnju u skladu s odredbama ovoga plana. Iznimno, dopušta se odstupanje od propisane veličine građevne čestice do 10%, ako je čestica smanjena radi formiranja čestice za javnu prometnicu.

Građevna čestica mora se nalaziti na uređenom građevinskom zemljištu, uz sagrađenu prometnu površinu preko koje se osigurava pristup do građevne čestice, s osiguranim parkirališnim prostorom te s mogućnošću priključenja na infrastrukturu vodoopskrbe, elektroopskrbe, elektroničkih komunikacija i imati riješenu odvodnju otpadnih voda.

Na građevnu česticu se u pravilu izvodi samo jedan prometni pristup s prometne površine koji mora biti najmanje širine 5,5 m, a najveće širine 6 m.

Gradnja građevina i smještaj na građevnoj čestici

Gradivi dio građevne čestice je površina građevne čestice na kojoj je moguć smještaj građevina, a određena je općim i posebnim uvjetima za uređenje prostora u pogledu najmanjih udaljenosti građevina od granica, odnosno međa građevne čestice;

Površine za izgradnju građevina osnovne namjene te građevni pravci prikazani su na kartografskom prikazu 4. *Način gradnje.*

Na jednoj građevnoj čestici može se graditi jedna stambena ili stambeno-poslovna građevina ili poslovna građevina namijenjene za tihe i čiste gospodarske djelatnosti. Pored njih moguća je gradnja pomoćnih građevina koje čine funkcionalnu cjelinu s osnovnom građevinom (spremišta i garaže, ljetne kuhinje, sjenice).

Sadržaji sekundarne namjene iz prethodnog stavka mogu se ostvariti korištenjem zasebne građevine, dijela građevine, zasebne čestice ili dijela čestice uz uvjet da ove aktivnosti ne stvaraju buku i na drugi način ne ometaju primarnu funkciju.

Smještaj građevina na javnim površinama

Građevine koje se po svojoj namjeni postavljaju na javnu površinu (kiosci, ormarići infrastrukturnih sustava i sl.) mogu se postavljati na temelju posebne odluke Grada.

Za građevine koje se postavljaju na javne površine ne formiraju se građevne čestice, nego se postavljaju na građevnu česticu javne površine.

Uvjeti gradnje obiteljskih kuća

Najmanja površina građevne čestice za izgradnju obiteljske kuće iznosi:

- za slobodnostojeće građevine - 500 m²,
- za poluugrađene građevine - 400 m².

Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig) iznosi 0,30 za slobodnostojeće građevine odnosno 0,35 za dvojne građevine.

Najveći dozvoljeni koeficijent iskorištenosti građevne čestice (kis) iznosi za slobodnostojeće građevine 0,8 a za dvojne 1,0.

Tlocrtna površina slobodnostojeće građevine ne može biti veća od 200 m², a dvojne 250 m² ukupno.

Najmanja tlocrtna površina građevine iznosi 60 m².

Najveća visina obiteljske kuće može biti Po/S+Pr+1+Pk odnosno najviše 7,5 m od najniže kote uređenog terena uz građevinu do razine gornje ploče zadnje etaže.

U sklopu potkrovlja može biti samo jedna etaža.

Građevine osnovne namjene mogu se graditi na najmanjoj udaljenosti 5 metara od regulacijskog pravca, osim ako je to drukčije prikazano u grafičkom dijelu plana. Građevni pravci prikazani su na kartografskom prikazu 4. *Način gradnje.*

Najmanja udaljenost građevine osnovne namjene od ostalih međa građevne čestice mora biti jednaka ili veća od H/2 (pri čemu H označava visinu građevine u metrima), ali ne manje od 4 m.

Ako se na pročelju građevine gradi balkon, loggia ili prohodna terasa njihov vanjski rub mora biti udaljen najmanje 3 m od ruba susjedne čestice.

Uvjeti gradnje stambeno-poslovnih građevina

Za gradnju stambeno poslovne ili poslovne građevine minimalna površina građevne čestice iznosi 800 m².

Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig) iznosi 0,30.

Najveći dozvoljeni koeficijent iskorištenosti građevne čestice (kis) iznosi 0,8.

Najveća dopuštena tlocrtna površina građevine iznosi 250 m².

Najmanja tlocrtna površina građevine iznosi 60 m².

Najveća visina građevine može biti Po/S+Pr+1+Pk odnosno najviše 7,5 m od najniže kote uređenog terena uz građevinu do razine gornje ploče zadnje etaže.

U sklopu potkrovlja može biti samo jedna etaža.

Građevine osnovne namjene mogu se graditi na najmanjoj udaljenosti 5 metara od regulacijskog pravca osim ako je to drukčije prikazano u grafičkom dijelu plana. Građevni pravci prikazani su na kartografskom prikazu 4. *Način gradnje.*

Najmanja udaljenost građevine osnovne namjene od ostalih međa građevne čestice mora biti jednaka ili veća od H/2 (pri čemu H označava visinu građevine u metrima), ali ne manje od 4 m.

Ako se na pročelju građevine gradi balkon, loggia ili prohodna terasa njihov vanjski rub mora biti udaljen najmanje 3 m od ruba susjedne čestice.

Uvjeti uređenja građevnih čestica

Građevna čestica namijenjena pretežito stanovanju uređuje se u skladu s okolnim ambijentom, i uz upotrebu autohtonog zelenila.

Teren oko građevina, potporni zidovi, terase i sl. moraju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, da prate nagib terena i da se ne promijeni prirodno otjecanje vode na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Izgradnja potpornih zidova (podzida) dozvoljava se samo prema postojećim okolnim prilikama. Osnovni materijal za izvedbu potpornih zidova je kamen.

Kod izgradnje potpornoga zida uz javnu površinu, završna ploha zida ne smije biti u betonu već se mora obložiti kamenom u maniri suhozida.

Najmanje 25% površine čestice mora biti uređeno kao zelena, u potpunosti upojna površina, i u to se ne računaju tzv. „travne rešetke“ kojima se popločavaju parkirne i druge hodne površine.

Ograde pojedinačnih građevnih čestica mogu se izvoditi do najviše 1,5 m visine s ulične strane, odnosno 2 m na granicama susjednih čestica, u kombinaciji kamena s metalom ili zelenilom, ili kao ograde od punog zelenila. Ukoliko ograda služi i kao potporni zid, onda se dio koji funkcionira kao potporni zid izrađuje od betona u kombinaciji sa kamenom na vidljivoj strani zida, a nad njim se izvodi ograda maksimalne visine 120 cm. Maksimalna visina potpornog zida iznosi 2 m, a u slučaju da se iza potpornog zida planira garaža ili pomoćne prostorije iznosi 3,5 m.

Na građevnoj čestici moguće je urediti prostor s otvorenim ložištem, roštiljem ili kaminom, na minimalnoj udaljenosti od susjednih čestica od 3,0m.

Nije dozvoljena izgradnja parkirališta na čestici duž javne prometne površine na način da se na parkirna mjesta pristupa izravno s prometnice, već je parkiralište na čestici potrebno izvesti s jednim kolnim priključkom na prometnu površinu (iznimno su dozvoljena dva kolna priključka u slučaju stambeno-poslovnih građevina).

Uvjeti gradnje pomoćnih građevina

Unutar predjela mješovite – pretežito stambene namjene (M1), na građevnim česticama se uz osnovnu zgradu, u sklopu zadanih (i ukupnih) vrijednosti koeficijenta izgrađenosti građevne čestice, mogu graditi pomoćne zgrade koje služe za redovitu uporabu osnovne zgrade.

Uz stambene građevine na istoj čestici mogu se graditi i pomoćne građevine (drvarnice, spremišta, garaže, sjenice, ljetne kuhinje, bazeni) i to:

- u sklopu stambene građevine,
- odvojeno od stambene građevine uz minimalnu udaljenost od ruba građevne čestice 3m,,
- uz susjednu među uz uvjet da je granični zid izveden od vatrootpornog materijala, da se na istom ne izvode otvori, te da se odvod vode s krova riješi na vlastitoj čestici, ako susjed gradi pod istim uvjetima ili ako je građevina ukopana u teren i ne ometa korištenje susjedne čestice.

Garaže je moguće graditi na udaljenosti od najmanje 3m od ruba kolnika ukoliko se takvom izgradnjom ne ugrožava sigurnost prometa.

Otvorene bazene je moguće smjestiti uz rub građevne čestice, uz uvjet da je susjedna čestica negrađiva.

Površina pomoćne građevine uračunava se u površinu izgrađenosti čestice. Visina pomoćne građevine koja se gradi odvojeno je maksimalno P, odnosno 3 m od najniže kote uređenog terena uz građevinu do gornjeg ruba vijenca. Pomoćne građevine mogu se i ukopati.

Krovišta pomoćnih građevina mogu biti ravna i kosa (jednostrešna ili dvostrešna) s nagibom i pokrovom koji je u skladu s pokrovom osnovne građevine. Krovna voda mora se slijevati na vlastitu građevnu česticu.

Materijalima i oblikovanjem pomoćne građevine moraju biti usklađene s osnovnom građevinom uz koju se grade.

Osim pomoćne građevine, na građevnoj čestici osnovne zgrade se mogu graditi i druge pomoćne građevine te uređenja koja služe za redovitu uporabu osnovne zgrade:

- pretežito podzemne (ukopane) pomoćne građevine (spremnici ukapljenog plina ili nafte) ako im visina osnovnog volumena (osim povišenog okna/otvora) ne prelazi 1 m od najniže točke okolnog zaravnatog terena.
- ograde, pergole (brajde, odrine), ognjišta, prostor za odlaganje kućnog otpada, parterna uređenja (staze, platoi, parkiralište, stube), potporni zidovi i sl.

3.6.2. UVJETI UREĐENJA JAVNIH I ZELENIH POVRŠINA

Uvjeti uređenja javnih zelenih površina (Z1)

Na prostoru namjene Z1 (javne zelene površine) predviđeno je uređenje javnog parka naselja. To je javni neizgrađeni prostor oblikovan planski raspoređenom vegetacijom i sadržajima temeljno ekoloških obilježja, namijenjen šetnji, odmoru i rekreaciji građana. Gradnja građevina, sadržaja i opreme parka uvjetovana je realizacijom planirane parkovne površine u cjelini.

Rješenjem treba osmisliti prostorne i funkcionalne sklopove prilagođene predviđenom profilu korisnika, omogućiti polifunkcionalnost te osigurati jednostavnost i ekonomičnost održavanja.

U javnom parku dozvoljena je izgradnja staza, izvedba raznih vrsta popločenja, uređenje dječjih igrališta i igrališta za sportove, uređenje fontana i drugih vodenih elemenata te postava elemenata urbane opreme (klupe, rasvjeta, ograde i sl.).

Na kartografskom prikazu 3. *Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora* označeni su i prostori na kojima je obavezno zasaditi visoko zelenilo zbog vizualnog odvajanja od okolnih namjena i prostora.

U parku je dozvoljena postava spomenika, obilježja i urbane plastike.

U parku nije dozvoljena izgradnja građevina. Postava kioska dozvoljena je na način da mogu zauzeti nviše 2% površine parka.

Prilikom izvedbe staza i ploha treba se pridržavati važećih propisa o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprječavanje urbanističko-arhitektonskih barijera u urbanističkom planiranju i projektiranju.

U sklopu projekata krajobraznog uređenja parkovnih površina potrebno je nastojati uklopiti sačuvane suhozidne elemente na terenu. Položaj suhozida označen je na kartografskom prikazu 3. *Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora*.

Uvjeti uređenja ostalih zelenih površina (Z)

Ostale zelene površine (Z) čine ostali pejzažni nasadi na rubovima naselja, uglavnom uz važnije prometnice, koji su važni zbog ravnoteže ekosustava i sudjeluju u stvaranju slike naselja.

Unutar ovih površina nije dozvoljena gradnja novih građevina izuzev građevina infrastrukture. Dopušteno je uređenje pješačkih staza i šetnica, manjih odmorišta te dječjih igrališta kao i izgradnja građevina i linijskih vodova infrastrukture.

Na kartografskom prikazu 3. *Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora* označeni su i prostori na kojima je obavezno zasaditi visoko zelenilo zbog vizualnog odvajanja prostora stanovanja od javne prometnice.

Potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri sačuvati postojeće suhozide.

Uvjeti uređenja ostalih javnih površina

Javna parkirališta u koridorima prometnice je potrebno oblikovati na način da se izbjegnu velike asfaltirane površine – preporučuje se popločenje betonskim prefabrikatima koji se teksturom i koloritom uklapaju u sliku naselja.

Pješačke površine i staze treba pažljivo oblikovati, a preporučuje se suvremena interpretacija tradicionalnih oblika popločenja ili suvremeni materijali.

U koridorima prometnica i u sklopu zelenih površina potrebno je nastojati uklopiti sačuvane kvalitetne suhozidne elemente kao memoriju prostora. Položaj suhozida označen je na kartografskom prikazu 3. *Uvjeti i oblici korištenja, uređenja i zaštite prostora*.

3.6.3. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO – POVIJESNIH I AMBIJENTALNIH CJELINA

Mjere zaštite prirodnih vrijednosti

Na području obuhvata plana ne nalaze se prirodne vrijednosti zaštićene temeljem Zakona o zaštiti prirode i upisane u Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti.

Područja ekološke mreže

UPU Pais nalazi se unutar obuhvata područja ekološke mreže HR1000036 *Srednjedalmatinski otoci i Pelješac*. Svojom malom površinom (oko 4,3 hektara) i namjenom (građevinsko područje naselja mješovite namjene) zahvat neće imati značajnih utjecaja na područje ekološke mreže (koja obuhvaća veliko područje ukupne površine 82.582 ha).

Na području obuhvata Plana primjenjuju se mjere očuvanja ciljanih vrsta ptica te mjere očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove navedena u PPUG Hvara, a osobito se to odnosi na sljedeće mjere:

- potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri očuvati autohtonu vegetaciju na terenu,
- pri oblikovanju građevina koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora
- osigurati pročišćavanje otpadnih voda koje se ulijevaju u more.

Zaštita značajnog krajobraza

Prostornim planom uređenja Grada Hvara, cijelo područje Grada Hvara zaštićeno je kao osobito vrijedan predjel – kultivirani krajobraz, što čini dio značajnog krajobraza. Značajni krajobraz je prirodni ili kultivirani predjel velike krajobrazne vrijednosti i biološke raznolikosti ili kulturno povijesne vrijednosti, ili krajobraz očuvanih jedinstvenih obilježja karakterističnih za pojedino područje, namijenjen odmoru i rekreaciji ili osobito vrijedni krajobraz utvrđen sukladno Zakonu o zaštiti prirode. U njemu nisu dopuštene radnje koje narušavaju obilježja zbog kojih je proglašen.

Mjere zaštite kulturno-povijesne baštine

Unutar obuhvata Plana nema zaštićenih spomenika kulture upisanih u Registar zaštićenih kulturnih dobara RH.

Opća načela zaštite prirodnih vrijednosti te ambijentalnih vrijednosti naselja koja je potrebno primjenjivati pri uređenju dijela naselja u obuhvatu Plana su:

- očuvanje vrijedne povijesne slike, volumena (gabarita) i obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti krajolika i slikovitih pogleda (vizura);
- zadržavanje povijesnih trasa putova (starih putova, pješačkih staza i poljskih putova te šumskih prosjeka);
- zadržavanje i očuvanje kvalitetnih suhozida kao memorije prostora;
- osiguranje ravnoteže i sklada između urbaniziranog izgrađenog i prirodnog neizgrađenog prostora;
- stvaranje pejzažno-krajobraznog sustava u obliku mreže parkova, perivoja, drvoreda i drugih zelenih prostora naselja (zelena infrastruktura) koja se povezuje s prirodnim područjem izvan naselja;
- zadržavanje postojeće vegetacije u najvećoj mogućoj mjeri te korištenje autohtonih biljnih vrsta za sadnju;
- čuvanje prirodne vegetacije te njeno uključivanje u krajobrazno uređenje.

Uvjeti oblikovanja građevina

Prostor UPU-a Pais je neizgrađeni prostor te je u pogledu oblikovanja građevina moguć suvremeni oblikovni jezik uz poštivanje općih načela graditeljstva koje proizlazi iz konteksta lokalnog prostora.

Prihvatljive su kreativne suvremene eksplikacije koje uvažavaju postojeći tehnološki trenutak i potencijal autora vodeći računa o prostorno-urbanom kontekstu. U oblikovanju je moguće krenuti i od ambijentalnih vrijednosti, nadopunjujući ih, ovisno o invenciji autora, primjenom bilo regionalnog, bilo općega suvremenog arhitektonskog jezika građenja.

Suvremeni arhitektonski izraz ne smije se svesti na kopiju inozemnih uzora nego bi morao biti kreativna interpretacija mogućnosti vezana uz kontekst u kojemu nastaje.

Osnovni volumeni građevine moraju biti oblikovani u duhu tradicijskog graditeljstva što podrazumijeva graditeljstvo čistih geometrijskih tijela. Kuća pravokutnog tlocrta oblikuje se kao čisti kvadar zaključen dvovodnim krovom sa zabatima. Elementi kompozicije koji izlaze van ravnine pročelja rješavaju se kao dodaci na plohu pročelja ili krovišta (balkoni, luminari itd.) pri čemu kuća ne smije izgubiti osobine čistog i zatvorenog geometrijskog tijela.

U pogledu oblikovanja propisuju se sljedeći uvjeti:

- građevine trebaju pratiti slojnice terena svojom izduženom stranom;
- potrebno je izbjegavati tlocrtnne forme kvadratičnog oblika; preporučuju se zgrade tlocrta pravokutnog oblika, omjera stranica otprilike 2:3;
- nisu dozvoljeni razvedeni tlocrtni oblici građevina;
- pročelje može biti žbukano (produžna ili vapnena žbuka) ili od kamena;
- ukoliko je pročelje žbukano, boja može biti bijela, svijetli oker ili u drugim svijetlim nijansama iz palete prirodnih boja oker i crvene proizašlih iz nijansi oker ili crvene cigle;
- nije dozvoljeno oblaganje zidova tankim kamenim pločama;
- ukoliko se izvodi kameno pročelje, oblaganjem moraju biti obuhvaćeni volumeni a ne pojedinačne plohe. Potrebno je koristiti tradicionalne načine obrade kamena, odnosno suvremene interpretacije istih, bez isticanja fuga u drugoj boji i bez korištenja završne obrade kamena tipa bunje (bunjice). Oblaganje i gradnja kamenom izvodi se u horizontalnom ravnom vezu s istom visinom kamena.
- ukoliko se izvode kosa krovišta izvoditi ih kao dvostrešna, tradicionalnog nagiba (25° - 35°); ne dozvoljavaju se četverostrešni oblici krovova;
- sljeme krova postavlja se okvirno u smjeru istok-zapad odnosno prati glavne slojnice terena;
- u pravilu se mora koristiti crijep crvene boje (kupa kanalica ili utoreni crijep - francuzica), a zabranjuju se pokrovi od salonita ili valovitog lima. U krovnoj plohi mogu se postaviti luminari ili abaini, koji se postavljaju u srednjoj trećini krovne plohe, simetrično u prozorskim osima ili u osima praznih ploha između prozorskih osi.
- visina luminara ne može prelaziti sljeme krova. Vijenac građevine se formira na sjecištu fasade i krovnih ploha građevine i mora biti kontinuiran, osim u slučaju kada su luminari postavljeni na pročelju građevine.
- krovište ne smije imati strehu te vijenac krova može biti maksimalno 25 cm istaknut od ruba pročelja građevine, a na zabatu 10 cm.
- prema jednoj strani građevine sve krovne plohe moraju imati isti nagib. Nisu dopušteni vertikalni lomovi u krovnoj plohi. Kod krova nad složenim tlocrtom linija vijenca mora ležati u istoj horizontalnoj ravnini (minimalno odstupanje je dopušteno jedino iznad stubišnog prostora);
- u slučaju gradnje građevine s ravnim krovom moguća je gradnja uvučenog nadgrađa. Gornji rub ogradne terase ne smije prelaziti zadanu maksimalnu visinu građevine, a kut što ga zatvara najviša točka vanjskog ruba nadgrađa i rub ravnog krova (na sve četiri strane građevine) ne smije biti veći od 22° ;
- nisu dozvoljeni balkoni duž cijelog pročelja – balkoni, ukoliko se izvode, mogu zauzeti najviše 1/3 duljine pročelja. Na zabatnim stranama ne dozvoljava se natkrivanje balkona armiranobetonskom pločom;
- preporuka je da prozori budu pravokutnog oblika, vertikalno položeni;
- vanjska stubišta u pravilu se grade za pristup do prve etaže građevine. Ne dozvoljava se gradnja vanjskih stubišta za pristup do ostalih katova građevine, ukoliko to pad terena ne omogućava;
- sve nove funkcionalne elemente (satelitske antene, vanjske jedinice klima uređaja) treba sakriti na način da ne budu vidljivi iz glavnih vizura.

3.6.4. MJERE POSEBNE ZAŠTITE

Kriteriji za provedbu **mjera zaštite ljudi, prirodnih i materijalnih vrijednosti** temelje se na geografskim i demografskim osobitostima, dostignutom stupnju razvoja gospodarstva, infrastrukture i svih društvenih djelatnosti, kao i na procjeni ugroženosti ljudi i područja prirodnim nepogoda, mehaničko-tehnološkim i ekološkim nesrećama i povredljivosti od eventualnih ratnih razaranja. Mjere posebne zaštite sastoje se od osnovnih i specifičnih mjera i zahtjeva.

Osnovne mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja u najvećoj mjeri sadržane su u načelima i mjerama planiranja prostora.

Specifične mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja općenito obuhvaćaju:

- mjere kojima se osigurava zaštićenost stambenih, poslovnih i drugih građevina, smanjuje njihova izloženost i povredljivost od razaranja (određivanjem visine građevina, gustoće izgrađenosti, zelenih površina, udaljenosti između građevina i slično),
- mjere koje omogućavaju učinkovitiju evakuaciju, izmještanje, spašavanje, zbrinjavanje, sklanjanje i druge mjere zaštite i spašavanja ljudi,
- mjere koje omogućavaju fleksibilnost prometa i infrastrukture u izvanrednim uvjetima,
- mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica pojedinih prirodnih nepogoda i drugih incidentnih – izvanrednih događaja,
- mjere koje omogućavaju funkcioniranje i obnavljanje građevina u slučaju oštećenja (protupotresno i protupožarno projektiranje i slično).

Mjere zaštite od požara i eksplozija

Projektiranje s aspekta zaštite od požara stambenih, javnih, poslovnih, gospodarskih i infrastrukturnih građevina provodi se po važećim zakonima i na njima temeljenim propisima i prihvaćenim normama iz područja zaštite od požara, te pravilima struke, a uključuje posebno:

- planiranje i projektiranje građevina tako da se osigura mogućnost evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine;
- sigurnim udaljenostima između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju;
- osiguranju pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila;
- osiguranju dostatnih izvora vode za gašenje, uzimajući u obzir naseljenost, građevine, postrojenja i prostore te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama.

U postupku izdavanja akta provedbe dokumenata prostornog uređenja za zahvate u prostoru za provedbu mjera zaštite od požara treba primijeniti posebnu važeću zakonsku regulativu.

Pristupni putovi za vatrogasna vozila su kolne, kolno-pješačke i pješačke površine.

U cijelom će se području obuhvata izvesti hidrantska mreža, izvedena u skladu s važećim pravilnikom o hidrantskoj mreži za gašenje požara. Potrebno je osigurati potrebne količine vode za gašenje požara u skladu s odredbama posebnih propisa.

Mjere zaštite od požara potrebno je projektirati u skladu s hrvatskim propisima i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku, a u dijelu posebnih propisa gdje ne postoje hrvatski propisi koristiti priznate metode proračuna i modela.

Uvjete za vatrogasne prilaze ili pristupe ili prolaze vatrogasne tehnike do građevine potrebno je projektirati u skladu s odredbama važećeg pravilnika o uvjetima za vatrogasne pristupe.

Otpornost na požar i druge zahtjeve koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara projektirati u skladu s odredbama važećeg pravilnika o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara.

U slučaju da će se u građevinama stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupati sukladno odredbama važećeg Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.

Građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu

otvora na vanjskim zidovima građevina i dr. da se požar neće prenijeti na susjedne građevine ili mora biti odvojena od susjednih građevina požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta, koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov građevine najmanje 0,5 m ili završava dvostrukom konzolom iste vatrootpornosti dužine najmanje 1 m ispod pokrova krovništa, koji mora biti od negorivog materijala najmanje na dužini konzole.

Elemente građevinskih konstrukcija i materijala, protupožarne zidove, prodore cjevovoda, električnih instalacija te okna i kanala kroz zidove i stropove, ventilacijske vodove, vatrootporna i dimnonepropusna vrata i prozore, zatvarače za zaštitu od požara, ostakljenja otporna prema požaru, pokrov, podne obloge i premaze treba projektirati i izvesti u skladu s važećim hrvatskim normama (HRN DIN 4102) ili priznatim pravilima tehničke prakse kojom je građevina projektirana.

Stambene zgrade treba projektirati prema austrijskom standardu TRVB N 115/00.

Garaže projektirati prema austrijskom standardu OIB – Smjernice 2.2. Protupožarna zaštita u garažama, natkrivenim parkirnim mjestima i parkirnim etažama, 2011.

Trgovačke sadržaje projektirati u skladu s tehničkim smjericama, austrijskim standardom TRVB N 138 ili američkim smjericama NFPA 101 (2015.).

Obrazovne ustanove projektirati u skladu s američkim smjericama NFPA 101 (2015.).

Sustav prikupljanja i pročišćavanja otpadnih voda projektirati prema NFPA 820 (2016.).

U projektnoj dokumentaciji unutar programa kontrole i osiguranja kvalitete, potrebno je navesti norme i propise prema kojima se dokazuje kvaliteta ugrađenih proizvoda i opreme glede zaštite od požara, utvrditi odredbe primijenjenih propisa i normi u svezi osiguranja potrebnih dokaza kvalitete ugrađenih konstrukcija, proizvoda i opreme, kvalitete radova, stručnosti djelatnika koji su tu ugradnju obavili, kao i potrebnih ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti.

Mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća

Mjere zaštite ljudi, prirodnih i materijalnih vrijednosti sastoje se od osnovnih i specifičnih mjera i zahtjeva.

Osnovne mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja u najvećoj mjeri sadržane su u načelima i mjerama planiranja prostora.

Specifične mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja općenito obuhvaćaju:

- mjere kojima se osigurava zaštićenost stambenih i drugih građevina, smanjuje njihova izloženost i povredljivost od razaranja (određivanjem visine građevina, gustoće izgrađenosti, zelenih površina, udaljenosti između građevina i slično),
- mjere koje omogućavaju učinkovitiju evakuaciju, izmještanje, spašavanje, zbrinjavanje, sklanjanje i druge mjere zaštite i spašavanja ljudi,
- mjere koje omogućavaju fleksibilnost prometa i infrastrukture u izvanrednim uvjetima,
- mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica pojedinih prirodnih nepogoda i drugih incidentnih – izvanrednih događaja,
- mjere koje omogućavaju funkcioniranje i obnavljanje građevina u slučaju oštećenja (protupotresno i protupožarno projektiranje i slično).

U svrhu efikasne zaštite od potresa neophodno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području uskladiti s posebnim propisima za VIII. seizmičku zonu prema MSC ljestvici.

Za novu izgradnju propisane su najveće dopuštene visine građevina i njihova najmanja udaljenost od regulacijskog pravca čime se osigurava zahtjev za minimalnu udaljenost građevina od ruba javne prometne površine (veći od $h/2$ pri čemu h označava visinu građevine u metrima).

Glavna gradska prometnica (državna cesta D 116) određena je kao glavni pravac evakuacije.

Površine „ostalih zelenih površina“ uz sabirne prometnice načelna su lokacija za postavljanje glavnog logističkog centra u slučaju nesreće gdje je potrebno osigurati kritičnu infrastrukturu u slučaju nesreće (pitka voda, energetska infrastruktura, hitna medicinska pomoć i sl.).

Mjere zaštite od ratnih opasnosti planiraju se da bi se otklonile ili umanjile posljedice ratnih djelovanja. Prema posebnom propisu u području obuhvata plana ne postoji obveza izgradnje skloništa.

S obzirom na planirani broj stanovnika naselja te na planirane zahvate na području obuhvata Plana ne planira se obveza izgradnje skloništa osnovne zaštite. Sklanjanje ljudi u slučaju ratnih opasnosti planira se u zaklonima, a moguće su i mjere privremenog izmještanja dijela stanovništva.

Sustav uzbunjivanja i obavješćivanja stanovništva na području obuhvata UPU-a potrebno je uspostaviti temeljem posebnih propisa, a rješava se cjelovito na razini naselja Hvar.

3.7. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ

Zaštita okoliša postiže se praćenjem, sprječavanjem, ograničavanjem i uklanjanjem nepovoljnih utjecaja na okoliš, te poticanjem upotrebe proizvoda i korištenje proizvodnih postupaka najpovoljnijih za okoliš. Potrebno je imati uravnotežen odnos zaštite okoliša i gospodarskog razvoja i provoditi sanaciju već ugroženih dijelova okoliša.

Prostorno planiranje je jedan od značajnijih instrumenata zaštite okoliša, te stoga pravilno planiranje i usmjeravanje ukupnih aktivnosti na određenom prostoru bitno sprječavanju narušavanja kvalitete okoliša, odnosno pospješuju njegovo unapređenje. Zaštita okoliša podrazumijeva planiranje i korištenje prostora, tako da se u njemu osigurava življenje i gospodarski razvoj uz istovremenu brigu za trajno očuvanje razvojnih potencijala.

Ovaj UPU-u utvrđuje interese koji se na području obuhvata trebaju ostvariti vodeći računa da korištenje prostora uvaži sanaciju, zaštitu i unaprjeđenje stanja okoliša. Ključnim područjima djelovanja smatraju se

- provedba mjera zaštite tla
- provedba mjera zaštite zraka
- provedba mjera zaštite voda
- provedba mjera zaštite od buke.

Zaštita tla

Racionalnim korištenjem prostora namijenjenog gradnji, uz ograničavanja u korištenju neizgrađenih gradskih površina i izgrađenosti građevnih čestica, a posebno javnih zelenih i zaštitnih površina, sačuvat će se tlo neizgrađenim, a time i ukupna kvaliteta gradskog prostora.

Specifičan vid zagađenja tla u urbanim cjelinama je nekontrolirano odlaganje otpada te ispuštanje otpadnih voda. Naročitu pažnju treba posvetiti rješenju tih problema što uključuje izgradnju mreže odvodnje otpadnih voda te provođenje i kontrolu cjelovitog sustava zbrinjavanja otpada.

Zaštita i poboljšanje kakvoće zraka

Zaštita zraka provodi se mjerama za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja zraka. Nije dozvoljeno prekoračenje preporučene vrijednosti kakvoće zraka niti ispuštanje u zrak onečišćujuće tvari u količini i koncentraciji višoj od dopuštene pozitivnim zakonskim propisima.

Unutar obuhvata plana ne mogu se smještavati namjene koje svojim postojanjem i radom otežavaju i ugrožavaju okoliš i stambenu namjenu kao osnovnu funkciju u naselju.

Oblikovanjem sustava prometnica, smještajem javnih parkirališnih površina na rubove naselja te orijentacijom na javni prijevoz osigurati će se rasterećenje naselja od intenzivnog prometa i negativnog utjecaja onečišćavanja zraka prometom.

Čuvanje i poboljšanje kvalitete voda

Zaštita voda provodi se sukladno posebnim propisima.

Otpadne vode moraju se ispuštati u javni odvodni sustav s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda i na način propisan od nadležnog distributera.

Otpadne vode gospodarskih pogona koje ne odgovaraju propisima o sastavu i kvaliteti voda, prije upuštanja u javni odvodni sustav moraju se pročititi predtretmanom do propisanog stupnja.

U transformatorskim stanicama potrebno je predvidjeti tipske transformatore sa vodonepropusnom AB tankvanom za prijem eventualnog curenja trafo-ulja.

Za oborinske vode za koje postoji opasnost da su ili da će biti onečišćene izgrađuje se zaseban sustav. Prije ispuštanje takvih oborinskih voda, potrebna je odgovarajuća obrada (pjeskolov/mastolov odnosno odjeljivač ulja i benzina ili neka druga mjera). Manipulativne, parkirališne i prometne površine potrebno je predvidjeti s optimalnim padom radi što brže odvodnje oborinskih voda, na način da se spriječi razlijevanje istih po okolnom terenu kao i procjeđivanje u podzemlje.

Za pripremu odnosno izradu dokumentacije na području UPU-a, za građenje novih i za rekonstrukciju postojećih građevina i drugih radova koji se ne smatraju građenjem, a koji mogu trajno, povremeno ili privremeno utjecati na promjene vodnog režima, te za oblike korištenja voda i vodnog dobra za koje je potrebna koncesija, u skladu sa važećim zakonima i propisima potrebno je zatražiti i ishoditi vodopravne uvjete od strane "Hrvatskih voda".

Smanjenje prekomjerne buke

Na području obuhvata UPU-a mjere zaštite od buke potrebno je provoditi sukladno posebnim propisima.

Mjere zaštite od prekomjerne buke provode se primjenom odgovarajućih posebnih propisa, osobito u smislu lociranja građevina i lociranjem građevina i postrojenja koji mogu biti izvor prekomjerne buke na odgovarajućoj udaljenosti od ostalih građevina, redovitim praćenjem stanja buke i donošenjem mjera za smanjenje buke.

Mjere zaštite od prekomjerne buke provoditi će se:

- lociranjem građevina koji mogu biti izvor prekomjerne buke na odgovarajuću udaljenost od stambenih i javnih građevina,
- ograničavanjem ili zabranom rada građevina i postrojenja koja su izvor buke ili utvrđivanjem posebnih mjera i uvjeta za njihov rad,
- regulacijom prometa u svrhu zabrane ili ograničenja protoka vozila ili isključenjem iz prometa određenih vrsta vozila.

GRAD HVAR
UPU PAIS

III.

PRILOZI PLANA

III.2.

POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA

DOKUMENTI

- Prostorni plan uređenja Grada Hvara (Službeni glasnik Grada Hvara, broj 2/07., 9/10 i 5/16.)
- Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13, 147/15)
- Detaljni plan uređenja predjela "Ograde" u Hvaru (Službeni glasnik Grada Hvara, broj 4/96, 4/05)
- Strategija razvoja Grada Hvara do 2020. godine (Ekonomski fakultet Zagreb, 2016.)
- Razvojna strategija turizma Grada Hvara (Institut za turizam Zagreb, 2019.)
- Projekt ulice od državne ceste (Ulica Miće Marchija) prema Opuzenoj glavici – radni materijal, Projektni biro Damjanić, Split (2020.)
- Ostali podaci raznih državnih institucija na razini države, županije i grada.

ZAKONI I PROPISI

- Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19)
- Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19)
- Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98., 39/04., 45/04., 163/04., 148/10. 9/11.)
- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 125/06, 86/06 i 16/07, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13, 110/15)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17)
- Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19)
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)
- Zakon o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18)
- Zakon o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14, 61/17, 118/18)
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19)
- Zakon o vodama (NN 107/95, 150/05, 130/11, 56/13, 14/14, 46/18)
- Zakon o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14)
- Zakon o sigurnosti prometa na cestama (NN 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15, 108/17)
- Zakon o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17)
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20, 42/20)
- Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu (NN 9/16, 54/16, 61/16, 69/17, 120/19)
- Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20)
- Zakon o obrani (NN 73/13, 75/15, 27/16, 110/17, 30/18)
- Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18)
- Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10)
- Zakon o policiji (NN 34/11, 130/12, 89/14, 151/14, 33/15, 121/16)
- Zakon o policijskim poslovima i ovlastima (NN 76/09, 92/14)
- Pravilnik o biciklističkoj infrastrukturi (NN 28/16)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 87/10, 80/13, 27/15, 3/16)

- Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (NN 78/13)
- Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN 145/04)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/15, 117/17, 22/19)
- Plan intervencija u zaštiti okoliša (NN 82/99, 86/99, 12/01)
- Pravilnik o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja (NN 30/14, 67/14)
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN 47/06, 110/11, 10/15, 69/16)
- Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN 35/94, 55/94, 142/03)
- Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN 8/06)
- Pravilnik o sadržaju plana zaštite od požara i tehnoloških eksplozija (NN 35/94, ispr.55/94)
- Pravilnika o građevinama za koje nije potrebno ishoditi posebne uvjete građenja glede zaštite od požara (NN 35/94)
- Pravilnik o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (NN 35/94, 110/05, 28/10)
- Pravilnik o načinu izračuna građevinske (bruto) površine (NN 93/17)
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta (NN 103/18)
- Uredbu o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja (NN 37/14, 154/14)
- Uredbu o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (NN 13/12, 92/15)
- Uredba o ekološkoj mreži (NN 124/13, 105/15)
- Uredbu o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14, 3/17)
- Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 87/17)
- Uredba o klasifikaciji voda (NN 77/98, 137/08)

